

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 30.11.2005
KOM(2005) 608 lõplik

2005/0246 (COD)

Ühenduse Lissaboni kava elluviimine

ETTEPANEK:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ)

millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik

(Ajakohastatud tolliseadustik)

(Esitanud komisjon)
{SEC(2005) 1543 }

SELETUSKIRI

1) ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Praegu kehtiv ühenduse tolliseadustik, mis on esitatud nõukogu määruses (EMÜ) nr 2913/92, on aegunud. See ei ole kooskõlas nende oluliste muutustega, mis on aset leidnud rahvusvahelist kaubandust ümbritsevas keskkonnas, eelkõige infotehnoloogia kasutamise kiire ja pöördumatu kasvuga ning elektroonilise andmevahetusega, ega tollitöö olemuse muutumisega. Selline olukord raskendab tollivormistuse ja riskipõhiste kontrollimiste korraldamist siseturul. Arvesse tuleks võtta ka Doha arengukavaga seotud ühenduse kaubanduse lihtsustamise kava, samuti nõudeid, mis tulenevad vajadusest tulla toime julgeolekut ja turvalisust ohustavate teguritega kontrolli tugevdamise kaudu ühenduse välispiiril. Tolliseadustiku uuendamine, tolliprotseduuride ja -toimingute tõhustamine ning eeskirjade kohandamine vastavalt infotehnoloogiasüsteemide ühiste standarditele

- juurutab tollivaldkonnas e-valitsuse algatuse;
- täidab kõnealuses valdkonnas võetud „parema õigusloome” kohustuse, esitades lihtsamad ja paremini liigendatud eeskirjad ning rühmitades ümber mitmed määrused;
- parandab ühenduse ettevõtete ja ühendusega ärisuhetes olevate ettevõtete konkurentsivõimet, mis toob kaasa majanduskasvu;
- suurendab julgeolekut ja turvalisust välispiiril, kui on kasutusele võetud ühised standardid (kaasa arvatud need, mis käsitlevad riskianalüüsi), mida hallatakse ühise infotehnoloogiaraamistiku kaudu;
- vähendab võltsimisohu;
- aitab leida paremat kooskõla ühenduse muude põhimõtete ja eesmärkidega, nagu näiteks kaudse maksustamise, põllumajanduse, kaubanduse, keskkonna, tervishoiu ja tarbijakaitse valdkondades; ja
- tagab tõhusa otsustusprotsessi rakendussätete, suuniste ja selgitavate märkuste vastuvõtmiseks ning sätestab komisjoni õiguse nõuda riigi haldusasutustelt otsuste tühistamist.

Selliseid suuri muudatusi ei ole võimalik saavutada kehtiva tolliseadustiku jätkuva muutmisega, selleks on vaja täielikku uuendamist, st kehtiva seadustiku asendamist ühenduse uuendatud tolliseadustikuga.

- **Üldine taust**

Käesolevat ettepanekut tuleks vaadelda koos uuendatud Lissaboni strateegiaga, mille eesmärk on muuta Euroopa atraktiivsemaks investeerimis- ja tööpiirkonnaks, kus majanduskasvu aluseks on teadmised ja innovatsioon ning kus poliitika võimaldab ELi ettevõtetel luua rohkem ja paremaid töökohti. Ettepaneku eesmärk on ka täita e-

valitsuse algatuse raames püstitatud ülesanded, mille kohaselt ettevõtted peaksid elektroonilise tollisüsteemi kaudu täiel määral osa saama kaasaegse tehnoloogia hüvedest ja sellest tulenevast kaubavahetuse lihtsustumisest..

Komisjoni ettepanekuid luua tolli ja kaubanduse jaoks lihtne, paberiteta töökeskkond tervitati ja toetati nõukogu 2003. aasta detsembrikuu välja resolutsioonis, mis kinnitas komisjoni ettepanekud tollieeskirjade ja -protseduuride ajakohastamiseks ning reguleeriva raamistiku kehtestamiseks, mis toetaks seoses elektroonika kasutuselevõtuga ümberkorraldatud tolliprotseduure.

Alates praegu kehtiva tolliseadustiku vastuvõtmisest 1992. aastal, ei ole seda tervikuna läbi vaadatud, on tehtud vaid teatav hulk muudatusi seoses konkreetsete probleemidaga. Tolliseadustik näeb ette tolliprotseduuride tegemise paberipõhise menetluse teel, ning kuigi tollivormistus riiklike arvutisüsteemide kaudu on juba pigem reegel kui erand, ei kohusta ühenduse õigus elektroonilisi süsteeme kasutama. Tollivormistuse valdkonnas ei ole olemas kogu ühendust hõlmavaid üldisi infotehnoloogia rakendusi, kuigi uus arvutipõhine transiidisüsteem (NCTS) on edukalt demonstreerinud selliste süsteemide kasulikkust ning on avanud uusi võimalusi samalaadsete rakenduste kasutuselevõtuks muude tolliprotseduuride puhul.

Peale selle on muutumas ka tolli ülesanded: tollimaksude kogumiselt, mis on viimase 20 aasta jooksul märgatavalt vähenenud, siirdutakse mittetariifsete meetmete rakendamisele, sealhulgas eelkõige need meetmed, mis on seotud julgeoleku ja turvalisusega ning kaupade võltsimise, rahapesu ja narkootikumide vastase võitlusega, samuti sanitaar-, tervishoiu-, keskkonna- ja tarbijakaitsemeetmete rakendamisele ning imporditud kaupadelt käibemaksu ja aktsiisimaksude kogumisele või eksporditud kaupade vabastamisele nimetatud maksudest.

Tolliseadustikku tuleb kohandada nii, et see sobiks kokku tolli ja kaubanduse elektroonilise keskkonnaga, kuid samas ka juhiks seda. Pealegi on kõik ettevõtjad ja tolliasutused seisukohal, et tuleks kasutada võimalust suuremate ümberkorralduste tegemiseks tollieeskirjades, et muuta need lihtsamaks ja paremini liigendatuks.

Vähem tähtis pole ka see, et radikaalseid muutusi tolliseadustikus on vaja selleks, et laiened ühenduses ja elektroonilises kaubanduskeskkonnas saaks ette näha maksude kogumise selleks kõige sobivamas kohas, milleks on ettevõtja registreeritud asukoht (keskne tollivormistus). Samal ajal on oluline tagada ühised standardid, sealhulgas need, mis käsitlevad riskianalüüsi ja tollisanktsioone. Selle saavutamine on võimalik üksnes ühenduse ühtset raamistikku rakendades. Komisjon esitab peagi vastava ettepaneku. Peale selle on vaja parandada kooskõla muude ühenduse põhimõtete ja eesmärkidega, näiteks nendega, mis on seotud kaudse maksustamise, põllumajanduse, kaubanduse, keskkonna, tervishoiu ja tarbijakaitsega. Nimetatud tegevuse eelduseks on piiri- ja sisemaa tolliasutuste ülesannete jaotuse läbivaatamine.

Suutmatust teha tolliseadustikus nimetatud muudatusi viib olukorrani, kus Euroopas äritegevust arendavad ettevõtted ei saa täiel määral kasutada moodsaimaid tingimusi rahvusvaheliste kaubanduskohustuste täitmisel, mis mõjutab nende ettevõtete suutlikkust üha kasvava konkurentsi tingimustes. Aegunud protseduurid, toimingud ja muud tollieeskirjad, mis on välja töötatud paberliku keskkonna jaoks, suurendavad ka võltsimisohu, vähendavad ohutust ja turvalisust välispiiril ning nõrgendavad tolli rolli

piirikaitse ja -kontrolli peamise asutusena kaupade rahvusvahelisel liikumisel.

- **Ettepanekus käsitletavas valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Nõukogu määrus (EMÜ) nr 2913/92, 12. oktoober 1992, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik ja komisjoni määrus (EMÜ) nr 2454/93, 2. juuli 1993, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik.

Ettepanek ja selle rakendussätted asendavad nimetatud määrused koos järgmiste määruste ja nende rakendussätetega, mis on inkorporeeritud uude tolliseadustikku:

- nõukogu määrus (EMÜ) nr 918/83, 28. märts 1983, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem,
- nõukogu määrus (EMÜ) nr 3925/91, 19. detsember 1991, ühendusesiseseid lende tegevate isikute salongi- ja registreeritud pagasi ning ühendusesiseseid merereise tegevate isikute pagasi suhtes kohaldatavate kontrollide ja formaalsuste lõpetamise kohta,
- nõukogu määrus (EÜ) nr 82/2001, 5. detsember 2000, mis käsitleb mõiste „päritolustaatusega tooted” määratlust ja halduskoostöö meetodeid ühenduse tolliterritooriumi ning Ceuta ja Melilla vahelises kaubavahetuses,
- nõukogu määrus (EÜ) nr 1207/2001, 11. juuni 2001, millega nähakse ette Euroopa Ühenduse ja teatavate riikide vahelist kaubavahetuse enamsoodustusrežiimi reguleerivate sätete kohaste liikumissertifikaatide EUR.1 väljastamise, kaubaarve deklaratsioonide ja vormide EUR.2 koostamise ning teatavate heakskiidetud eksportija tunnistuste väljastamise lihtsustamise kord ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 3351/83

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega**

Ettepanek on kooskõlas uuendatud Lissaboni strateegia ja e-valitsuse algatusega.

2) KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Ajakohastatud tolliseadustiku eelnõu järjestikuseid versioone on arutatud liikmesriikide tolliametitega, tolliseadustiku komitees ning Euroopa tootmisharuliitudes ja kaubanduskontaktide töörühma istungitel alates 2004. aasta maikuust. 2004. aasta suvel korraldati avalik arutelu Internetis.

Erinevatelt ettevõtjatelt, liikmesriikidelt ja kolmandatelt riikidelt saadud hulgalisi kommentaare võeti arvesse uue versiooni koostamisel, mis esitati kõnealustele huvirühmadele 2005. aasta aprillis Budapestis toimunud seminaril.

Lisaks saadeti Euroopa kutseharuliitudele ja tolliametitele küsimustik, et saada tagasisidet ajakohastatud tolliseadustiku rakendamise seotud võimalike kulude ja

sellest tuleneva kasu kohta.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Nimetatud arutelude käigus ja Budapesti konverentsil esitatud seisukohad komisjoni ettepaneku kohta olid enamjaolt pooldavad; ettepaneku lõpliku eelnõu koostamisel võeti arvesse mõningaid spetsiifilisi märkusi.

Saabusid mõju hindamise küsimustike vastused, mille tulemused on kokkuvõtlikult esitatud käesolevale ettepaneku eelnõule lisatud mõju hinnangus.

Interneti teel viidi läbi avalik arutelu 1. juulist kuni 15. septembrini 2004. Komisjon sai 56 vastust. Tulemused, muu hulgas ka komisjoni vastused selle kohta, kuidas märkusi on arvesse võetud, on esitatud järgmisel veebiaadressil: http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/resources/documents/CustomsCodes_tables.pdf.

- **Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Õiguslike muudatusi ei toimu: selle valiku kohaselt jääks endiselt kehtima praegune tolliseadustik koos sinna tehtavate uute muudatustega, kuid siiski samal kujul, nagu see kaheksakümnendatel aastatel koostati ja üheksakümnendatel jõustati. Standardmenetlusena jääks kehtima asjaajamine paberite abil. Tolliprotseduurid ja toimingud jääksid endiselt ülemäära keerukateks ning eeskirjad ei kajastaks tegelikku majanduslikku olukorda, tehes nii tolliametitele kui ettevõtjatele üha raskemaks kohaldada selliseid aegunud eeskirju kaasaegses töökeskkonnas. Hiljuti avaldatud tolliseadustiku turvalisust suurendav muudatus võib kaasa tuua nõuete täitmise seotud kulutuste suurenemise ligikaudu 1 200 miljoni euroni, mida võib osaliselt vähendada teatavate siseriiklike infotehnoloogiliste algatuste abil, pluss 50–60 miljoni euro võrra suurem aastaerandis komisjonile ja liikmesriikidele vajaliku infotehnoloogiaalase infrastruktuuri rakendamiseks.

Liikmesriigid võivad siiski tolli asjaajamist ümberkorraldamata tegeleda tollieeskirjade ja -protseduuride elektroonilisele kujule viimisega olemasoleva õigusraamistiku ulatuses ning luua koostalitusvõimelised tollisüsteemid nii ühe liikmesriigi piires kui koostööks teiste liikmesriikidega. Siiski ei lubata täielikult üle minna elektroonilisele töökeskkonnale, sest ettevõtjad soovivad jätta endale võimaluse esitada paberil tollideklaratsioonid elektrooniliste asemel. Koostalitusvõime puhul peaks piirduma tolliametitega, kuna tolliseadustikus ei ole juriidilist kohustust rakendada „kõik ühes kohas” põhimõtet. Ettevõtjatele tagatud juurdepääs oleks sama piiratud kui praegu, kus ettevõtjate jaoks on olemas üksnes siseriiklikud ühtlustamata rakendused. Teenuste osutajaid ja tolliameteid tuleks innustada looma ühtseid juurdepääsupunkte, mille kaudu ettevõtjad saaksid esitada deklaratsioonid pädevatele tolliametitele nende olemasolevate rakenduste kaudu, vältides sel viisil kulukate investeeringute dubleerimist; liikmesriikidel ei ole siiski juriidilist kohustust investeerida sellistesse süsteemidesse. See piirab ettevõtjate võimalust saada kasu sellistest lihtsustustest nagu tsentraliseeritud tollivormistus ja „ühtne aken” ning kogu ühenduses kehtivatest

otsustest. Üksnes eeskirjade ja protseduuride edasine ühtlustamine ELi tasandil annab uutes äri- ja kaubandusoludes võimaluse kasutada uue elektroonilise tolliprotseduuri hüvesid. Ilma ühtlustamiseta oleks häiritud ka üleeuroopaliste strateegiate ja protsesside areng, sealhulgas ühiste tarkvarapakettide väljatöötamine. Riikidevahelised ettevõtted peavad enamasti jätkama siseriiklike esindajate teenuste kasutamist või rajama filiaalid kõikidesse liikmesriikidesse, kus nad tegutsevad, seda isegi juhul, kui neil on võimalik kasutada elektroonilisi tolliprotseduure. See võib vähendada eespool nimetatud turvalisusega seotud nõuete täitmise kohustusi ligikaudu 15% võrra; samas on tõenäoline ligikaudu 40–50 miljoni euro suuruse täiendava aastakulu teke.

Tolliseadustiku ajakohastamine. Selle valiku puhul kehtestatakse asjakohane õigusraamistik ja elektroonilise tolli loomise nimel tehtav töö muutub oluliselt lihtsamaks. Selle valiku kohane elektrooniline toll on eelkõige „toimiv toll”, mille puhul korraldatakse tollitöö sügavuti ümber ühtse äritegevuse osaks. Infotehnoloogia seisukohast on tegemist vähest riski hõlmava strateegiaga, sest mis tahes olulise meetme või investeeringu algatamine kas ühenduse või siseriiklikul tasandil põhineb kindlal õiguslikul alusel. See valik võimaldab vähendada õiguslikku keerukust, tagada ettevõtjatele võrdse mänguruumi, kõrvaldada tollimaakleritele seatud piirangud ning välja töötada tolli teabeportaali, koostalitusvõimelised ja kättesaadavad automaatsed tollisüsteemid, ühtsed juurdepääsupunktid, „ühtse akna” ja ainukontrolli põhimõtted kaupade kontrollimiseks kõikide ametite poolt, kes on seotud kaupade liikumisega väljapoole ühenduse piire. Kõnealune valik vähendab oluliselt võltsimisohu ning hõlbustab samas kauplemist. On võimalik saavutada kõik eesmärgid, mis on seotud ajakohastamise, lihtsustamise ning tolli ja kaubavahetuse täielikult elektroonilise töökeskkonna loomisega. Ettevõtetal on võimalik kasutada palju paremaks muudetud looprogrammi eeliseid, millega kaasneb tegevuse hõlbustumine ja lihtsustumine. Nad võivad teatavate tingimuste täitmise korral kasutada tsentraliseeritud tollivormistust, mis annab eelise sooritada toiminguid ühesainsas ELi tolliametis. Teave on paremini kättesaadav ühiste teabeportaalide kaudu ja kõiki erinevate pädevate asutuste vahelisi tehinguid saab korraldada „ühtse akna” kaudu. Sellise „toimiva tolli” maksumus oleks loomulikult suurem kui eelmise valiku puhul; tõenäoline oleks täiendav kulu 40–50 miljonit eurot aastas kuni aastani 2013 komisjoni ja liikmesriikide peale kokku. Selles saadav kasu oleks aga kuni 2500 miljonit eurot aastas, kui süsteem täiel määral tööle rakendub, mis võiks kõige varem toimuda aastal 2009. Kõnealuse valiku kasumilävi saavutatakse aastal 2010.

Komisjon korraldab tööprogrammis esitatud mõju hindamise, mille aruanne on esitatud järgmisel veebilehel:

http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/common/consultations/customs/index_en.htm.

3) ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Kavandatud meetme kokkuvõte**

Asendada praegune ühenduse tolliseadustik ja sellega seotud määrused, mis on loetletud punktis 1, ajakohastatud tolliseadustikuga, mis ühtlustab tolliprotseduure ja paneb aluse kättesaadavatele ja koostoimevõimelistele tollivormistussüsteemidele ELi tasandil.

- **Õiguslik alus**

EÜ asutamislepingu artiklid 26, 95, 133 ja 135.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Ettepanek tehakse ühenduse ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Ettepanekus esitatud ajakohastatud tolliseadustik on püütud koostada võimalikult lihtsana eesmärgiga tagada koos rakendussätete, suuniste ja selgitavate märkustega selle ühetaoline kohaldamine kogu ühenduses. Direktiiv selle eesmärgi saavutamiseks ei sobi.

Protseduuride lihtsustamine on elektroonilisele töökeskkonnale ülemineku seisukohast olulise tähtsusega. See vähendab ka tolliametite ja ettevõtjate koormust, kes praeguse tolliseadustiku viimaste muudatuste tõttu juba niikuinii peavad investeerima elektroonilistesse süsteemidesse, et tagada turvalisus.

- **Õigusakti valik**

Õigusakti valik: määrus.

Muud õigusaktid ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el.

Kuna väliskaubandus kuulub ühenduse ainupädevusse, saab üksnes määrus tagada tollialase õigusakti ühtse kohaldamise.

4) MÕJU EELARVELE

Liikmesriigid ja ettevõtjad peavad investeerima kättesaadavatesse, koostalitusvõimelistesse tollivormistussüsteemidesse.

5) TÄIENDAV TEAVE

- **Lihtsustamine**

Ettepanekuga nähakse ette õigusnormide, avaliku võimu kandjate (ELi või riikide) haldusmenetluste ja eraosaliste haldusmenetluste lihtsustamine.

Lisaks lihtsamale ülesehitusele ja ühtlustatud terminitele, väiksemale arvule artiklitele ja lihtsamatele eeskirjadele, on uus tolliseadustik koostatud kasutajakeskse lähenemisviisi alusel, nii et toimingute kohta kasutatakse selliseid üldtuntud mõisteid nagu kaupade import, eksport, liikumine, ladustamine, töötlemine ja kasutamine. See hõlmab ka toimimisele suunatud lähenemisviisi, rühmitades sarnased protseduurid samade eeskirjade alla väiksema arvu eranditega. mõned tolliprotseduurid tuleb kehtetuks tunnistada, mõned omavahel ühendada või teistega vastavusse viia, nii et praeguse kolmeteistkümne erineva tollirežiimi või -kasutusviisi asemele jääks vaid kolm põhilist protseduuri – import, eksport ja erikord – millel igapähele on kindlad

eeskirjad, eelkõige lubade, tagatiste ja tollivõlgade kohta.

Seetõttu on praegu kehtiva tolliseadustiku 258st artiklist rohkem kui kaks kolmandikku muudetud, ühendatud või rakendussätetesse üle viidud. Kõnealune ajakohastatud tolliseadustik, millele järgnevad konsolideeritud ja lihtsamad rakendussätted, selgitavad märkused ning suunised, kindlustab tollieeskirjade ühtse tõlgendamise ning kohaldamise liikmesriikides, mis on suureks kasuks ettevõtjatele.

Omavahel seotud protseduuride ühendamine või vastavusse viimine tähendab seda, et on vaja vähem spetsialiste, mis kahandab koolitusvajadusi, tollieeskirjade rakendamiseks vajalikke planeerimistoiminguid ja võimaldab inimressursse paremini paigutada riskidega seotud piirkondadesse, suurendades nii viisi turvalisust ja vähendades rikkumiste ohtu. Tolliametid, kes on oma töötajaskonda vähendamas või on seda juba teinud, saavad sellisest lähenemisviisist kasu.

Lihtsam ülesehitus ja võimalikult palju ühiseid elemente erinevates menetlustes tagab eeskirjade parema kättesaadavuse ja väiksema vajaduse tollieeskirjade täitmiseks vajalike planeerimistoimingute järele. Tollieeskirjade parem ja ühtsem tõlgendamine ja kohaldamine on ettevõtjatele suureks kasuks.

Ettepanek kuulub komisjoni töö- ja õigusloomekavasse viitenumbri 2004/TAXUD-015 all.

- **Kehtivate õigusaktide kehtetuks tunnistamine**

Ettepaneku vastuvõtmisele järgneb olemasoleva õigusakti kehtetuks tunnistamine.

- **Ettepaneku üksikasjalik selgitus**

I JAOTIS: ÜLDSÄTTED

Uus tekst hõlmab ülesannete iseloomustust, kus kirjeldatakse tolliametite rolli ja eesmärke ning määratakse kindlaks, et tollialased õigusaktid sisaldavad tollitariifistikku; viimane oli puudus eelmisest tolliseadustikust ja see viga oli vaja parandada.

Võetakse kasutusele elektroonilised deklaratsioonid ja tolliametite vaheline elektrooniline andmevahetus, arvestades täiel määral andmekaitsetsätteid, ning luuakse õiguslik alus vabatahtlikule täiendavale andmevahetusele ettevõtjate ja tolliasutuste vahel.

Esindajaid käsitlevaid eeskirju on muudetud nii, et varasemad piirangud on välja jäetud, kuna need ei olnud kooskõlas elektroonilise töökeskkonna ega ühtse turu põhimõtetega. Selline muutmine vastab ka üldisele lähenemisviisile, mille kohaselt kõik õigused riiklike erisätete rakendamiseks on tolliseadustikust välja jäetud, välja arvatud juhul, kui need käivad tollikontrolli korraldamise kohta.

Nõukogu määrusega (EMÜ) nr 648/2005 tolliseadustikku lülitatud volitatud ettevõtja programmi raamistikku laiendatakse.

Tolliseadustiku sätted on kooskõlas põhiõiguste hartaga, mille kohaselt on igal isikul

õigus ärakuulamisele, enne kui teda kahjustada võiv otsus vastu võetakse, nimetatud õigus hõlmab ka otsuseid, mis käsitlevad tollivormistusjärgset sissenõudmist ning tagasimaksmise ja vähendamise taotluste tagasilükkamist.

On selgeks tehtud, et mitmed isikud võivad taotleda enda kohta otsust ja olla sellega hõlmatud ning et otsused kehtivad kogu ühenduses, kui ei ole ette nähtud teisiti, ning et otsuseid käsitlevaid eeskirju kohaldatakse ka siis, kui apellatsioonikaebust käsitlevad tolliasutused. Samuti lisatakse tolliseadustikku põhimõtte, mille kohaselt igal inimesel on õigus olla ära kuulatud enne tema huve kahjustada võiva üksikmeetme võtmist.

Ettepanekus nähakse ette, et liikmesriigid rakendavad rikkumiste korral tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid tollisanksioone. Selleks, et kindlustada ühtsus siseturul, tehakse nõukogule ja Euroopa Parlamendile hiljem ettepanek ühenduse tollieeskirjade rikkumiste eest määratavate karistuste ühise raamistiku kohta.

Tollikontrolli ja -formaalsusi käsitlevate erandite lülitamine käesolevasse peatükki võimaldab kehtetuks tunnistada nõukogu 19. detsembri 1991. aasta määruse (EMÜ) nr 3925/91.

Kõik olukorrad, kus tolliametid võivad tasu või lõive sisse nõuda, on koondatud ühte artiklisse varasema mitme asemel. Maksud tasumise edasilükkamise võimaldamise eest on tühistatud.

Raha konverteerimist käsitlevad sätted on konsolideeritud ja viidu vastavusse määrusega (EMÜ, Euratom) nr 1182/71; üksikasjalikud eeskirjad tuleb nüüd kehtestada tolliseadustiku rakendussätetega.

II JAOTIS: TEGURID, MILLE ALUSEL KOHALDATAKSE IMPORTI- VÕI EKSPORDITOLLIMAKSU JA MUID KAUBAVAHETUSE SUHTES ETTENÄHTUD MEETMEID

Uued sätted on viidud vastavusse 1994. aastal Marrakešis sõlmitud päritolureeglite lepingu artikliga 3. See võimaldab pärast rahvusvahelise ühtlustamise lõpuleviimist inkorporeerida uued päritolureeglid tolliseadustiku rakendussätetesse. Lisaks sellele on selgeks tehtud, et ka sooduspäritolureeglid on olulised, kui rakendatakse ühenduse meetmeid, mis ei ole seotud tariifide või kaubandusega. Kõik sooduskorra raames kohaldatavad autonoomsed päritolureeglid, kaasa arvatud Ceuta ja Melilla kohta, kuid välja arvatud EÜ asutamislepingu II lisas loetletud ülemeremaade ja -territooriumide kohta, tuleb samuti arvata komiteemenetluse alla.

Artiklid, mis üldiselt käsitlevad hindamisküsimusi, koondatakse kokku, et luua üldine õiguslik alus rakenduseeskirjade vastuvõtmiseks, seda eelkõige siis, kui EL võtab vastu kohustused WTO tolliväärtuse määramise lepingu kohaldamise suhtes, sealhulgas WTO tolliväärtuse määramise komitee otsuste kohaldamise suhtes.

III JAOTIS: TOLLIVÕLG JA TAGATISED

Tollivõlga käsitlevate eeskirjade ajakohastamine ja lihtsustamine nõuab suuri muudatusi, nagu näiteks otsustamist, kas tollivõla teke peaks sõltuma pigem objektiivsetest asjaoludest kui asjaomase isiku hooletusest või mitte. See on kooskõlas Kyoto konventsiooniga, milles sätestatakse, et tollimaksud tagastatakse, kui on

kindlaks tehtud, et hindamisvea tõttu on neid on sisse nõutud ülemääraselt (üldlisa, 4. peatükk, standard 18). Asjakohasem on rakendada halduskaristusi selliste tollieeskirjade rikkumiste puhul, kus tolliasutused peavad kindlaks tegema, et tolliprotseduur on lõppenud või lõpetatud tollieeskirjade kohaselt.

Seoses ettepanekus esitatud uue ülesannete jaotusega piiril ja sisemaal asuvate tolliasutuste vahel soovitatakse, et tollivõlg tekiks tavapäraselt kohas, kus on protseduuri haldaja või tolliasutuse registreeritud asukoht, välja arvatud juhul, kui protseduuri haldaja registreeritud asukoht ei asu ühenduse tolliterritooriumil või rikkumiste korral; sellisel juhul kohaldatakse ülejäänud eeskirju nagu praegugi.

Kyoto konventsiooni üldlisa 4. peatükis jäetakse tollimaksude ja -lõivude määramise asjaolud, tingimused ja aeg siseriiklikes või ühenduse õigusaktides sätestamiseks, seega ei nõuta praeguste keerukate eeskirjade säilitamist tollivõla määramisel seoses peatamismenetluse, vabatsoonide ja vabaladudega.

III jaotise sätted, mis käsitlevad tollivõlga ja tagatise, loovad tasakaalustatud lähenemisviisi ettevõtete huvide, sealhulgas eelkõige üldine võimalus vähendada tagatise suurust potentsiaalsete võlgade korral ja ajapikendus juhtudel kus tollivõlg võib lõppeda, ning ühenduse ja liikmesriikide finantshuvide vahel, mida parandab tollivõla tagamiseks esitatud tagatisega kaetuse pikendamine. Siseturu toimimine paraneb selliste meetmete ühtlustamise kaudu nagu tollivõla suuruse teatamise ajalised piirangud, kui tollivõla tekkimiseni viinud tegevuse alusel võib algatada kriminaalmenetluse, ja viivise sissenõudmist käsitlevad eeskirjad.

IV JAOTIS: KAUBA SAABUMINE ÜHENDUSE TOLLITERRITOORIUMILE

Käesolev jaotis hõlmab turvalisusega seotud muudatusi, mis on tolliseadustikku sisse viidud määrusega (EÜ) nr 648/2005, ning integreerib ja konsolideerib neid muudatusi edasi, võttes arvesse elektrooniliste deklaratsioonide üldist kasutuselevõttu, tolliametite vahelist elektroonilist andmevahetust, eelkõige impordikontrollisüsteemi (ICS), ning ühiste portaalide ja „ühise akna” loomist.

Välja on jäetud vabatsoonide vabastus tollikontrollist, mis ohustab turvalisust; vabatsoonid on hõlmatud tolliprotseduuriga ning nende suhtes rakendatakse tollikontrolli kauba sisenemisel ning aruandluse vormistamise suhtes.

Kaupade esitamise eeskirju on muudetud, et muuta selgemaks vastutava(te) isiku(te) kohustused, mis on seotud tolli teavitamisega kaupade saabumisest ning nende kättesaadavusest tollikontrolliks. Kaupade tolliprotseduurile määramise tähtsajad on välja jäetud, kuna ajutine ladustamine on iseenesest eriprotseduur.

V JAOTIS: TOLLISTAATUSE JA TOLLIPROTSEDUURI ÜLDEESKIRI

Peamised muudatused käsitlevad asjaolu, et elektrooniline deklaratsioon on tollideklaratsiooni tavapärase vorm, ning lihtsustatud deklareerimisprotseduuride ühtlustamist, kaasa arvatud kohapeal toimuv tollivormistus.

Ühenduse kauba staatuse omandamise ja kaotamise peamised põhimõtted on siirdatud tolliseadustiku rakendussätetest tolliseadustikku. Üksikasjalikud eeskirjad kehtestatakse endistelt rakendussätetes.

Reeglina võetakse kasutusele elektroonilised deklaratsioonid, välja arvatud teatavad erandid nagu TIR- ja ATA-märkmikud, mille puhul nõutakse tollideklaratsiooni. Arvestades, et on selge, et vabatsoonid alluvad tulevikus tolliprotseduurile, säilitatakse praegune olukord, kus need on tollideklaratsioonide tegemisest vabastatud.

Kus see on lubatud, võib elektroonilise deklaratsiooni edastamise asendada juurdepääsuga deklarandi elektroonilisele süsteemile. Ka täiendavad dokumendid võib esitada elektroonilises vormis; dokumendid ei pea olema deklaratsiooniga kaasas, kui need on tolliasutusele kättesaadavad.

Kooskõlas Kyoto konventsiooni põhimõtetega, sätestatakse uues tolliseadustikus kaubadeklaratsiooni esitamine, registreerimine ja kontrollimine enne kaupade saabumist ning deklaratsiooni esitamise koha lahushoidmine kohast, kus kaup füüsiliselt asub. Siin on ka säte, mis lubab kauba vabastada muus kohas kui see, kus tollideklaratsioon vastu võeti, mis koos varasema lihtsustatud deklaratsiooni ja kohapeal toimuva tollikontrolliprotseduuriga sätestab keskse tollivormistuse rakendamise. Selle süsteemi kohaselt võib volitatud ettevõtja esitada oma ülddeklaratsiooni ja/või tollideklaratsiooni elektroonilises vormis oma tööruumidest, sõltumata liikmesriigist, kuhu kaup ühendusse jõuab või sealt lahkub, võimaldades sel viisil ettevõtetal korraldada kõik ELis toimuvad tehingud ühes tolliametis.

VI JAOTIS: VABASSE RINGLUSSE LUBAMINE JA IMPORDITOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE

Põhjusel, et vabasse ringlusse lubamine on üks tähtsamaid tolliprotseduure, on peetud asjakohaseks pühendada sellele eraldi peatükk, kuigi lühike.

See jaotis käsitleb ka kaupu, mis on lubatud vabasse ringlusse eritingimuste alusel, välja arvatud need kaubad, mis on vabasse ringlusse lubatud VII jaotises (eriprotseduurid) nimetatud lõppkasutussätete alusel, ning sisaldab varasema nõukogu määruse (EMÜ) nr 918/83, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem, sätete jaoks ettenähtud õiguslikku alust, et lülitada see tolliseadustiku rakendussätetesse. See on läbipaistvam lähenemisviis kui teatavate sätete kehtestamine eraldi nõukogu/parlamendi määrusega.

VII JAOTIS: ERIPROTSEDUURID

Varasemad peatamismenetlused on kokku koondatud ja viidud vastavusse nelja eriprotseduuri muude samalaadsete tollikäitlusviisidega: transiit (välistransiit, sisetransiit); ladustamine (ajutine ladustamine, tolliladustamisprotseduur, vabatsoonid); erikasutus (ajutine import, lõppkasutus); ja töötlemine (sees- ja välistöötlemine). Selline vastavusse viimine on võimaldanud ühendada seestöötlemise peatamissüsteemi tollikontrolli all oleva töötlemisega ning loobuda seestöötlemise tagasimaksusüsteemist, tingimusel et reeksportimiskavatsus ei ole enam vajalik.

Ühtsed eeskirjad kehtivad kõikide eriprotseduuride puhul, näiteks tagatise, taotlemise ja loa andmise ning ekvivalentkauba kasutamise suhtes, ning konkreetse protseduuri erieeskirju kohaldatakse üksnes piisavate majanduslikel põhjustel olemasolu korral.

Lisatud on selgitused impordi käibemaksu ja aktsiisimaksu peatamise kohta, mis on ette nähtud kuuenda käibemaksudirektiivi artikli 7 lõikega 3 ja artikli 10 lõikega 3 ning

direktiivi 92/12/EMÜ artikli 5 lõikega 2.

Põllumajandustoodete suhtes sätestatakse erieeskirjad põllumajanduslikes õigusaktides, mitte tolliseadustiku rakendussätetes, ning kõnealustele erieeskirjadele ei ole vaja enam viidata, kuna need on vahetult kohaldatavad.

VIII JAOTIS: KAUBA VÄLJAVIIMINE ÜHENDUSE TOLLITERRITOOORIUMILT

Määrusega nr 648/2005 kehtestatud nõudeid, mis käsitlevad deklaratsioonide esitamist enne kauba ühenduse territooriumilt lahkumist, muudetakse veelgi, et võtta arvesse elektrooniliste deklaratsioonide üldist kasutuselevõttu ja tolliametite vahelist elektroonilist andmevahetust, eelkõige ekspordikontrollisüsteemi (ECS) ning ühisportaalide/„ühiste akende” loomist tulevikus.

Ühenduse territooriumilt lahkuma määratud ühendusevälise kauba reeksporti kohta on ette nähtud erisäte, kuigi kõnealuse kauba suhtes kehtivad samad eeskirjad kui ühenduse kauba ekspordi kohta, välja arvatud asjaolu, et tollideklaratsiooni asemel nõutakse reeksportist teatamist. Ülddeklaratsioon nõutakse ainult siis, kui ei nõuta tollideklaratsiooni ega reeksportist teatamist, näiteks ümberlaadimise ja vabatsoonidest reeksportimise või sadamas/lennujaamas ajutise ladustamise korral.

Käesolev jaotis hõlmab ka sätteid ekspordi kohta ja eritingimustel ekspordimaksust vabastamise kohta, mis nagu impordimaksude puhul, tuleb kindlaks määrata pigem kooskõlas komiteemenetlusega kui iseseisva määrusega. Välistöötlemist käsitlevad sätted on nüüd esitatud VIII jaotises.

Uus artikkel hõlmab teatavaid ajutise ekspordi juhtumeid (eelkõige neid, mis kuuluvad ATA-märkmike süsteemi alla), mida on käsitletud tolliseadustiku rakendussätetes, kuid kehtivas tolliseadustikus ilma ametliku aluseta.

IX JAOTIS: LÕPPSÄTTED

Komiteemenetlust (nõuandekomitee) laiendatakse selgitavate märkuste ja suuniste vastuvõtmisele, mis muudab ühenduse tolliseadustiku tõlgendamise riiklikud juhised ebavajalikuks.

Optimeerimaks tolliseadustiku komitee tõhusust juhul, kui rakendussätted on vaja vastu võtta, on regulatiivkomitee muudetud korralduskomiteeks ning ajavahemik, mille jooksul nõukogu peab vastu võtma tolliseadustiku rakendussätted on lühendatud kolmelt kuult ühele kuule.

Eespool nimetatud kehtetuks tunnistatud määrused on inkorporeeritud tolliseadustikku.

Uue tolliseadustiku kohaldamise kuupäeva määramisel tuleb arvesse võtta olemasolevate rakendussätete muutmise vajadust. See võtab ligikaudu aasta alates ajast, mil uue tolliseadustiku lõpliku versiooni kuupäeva on võimalik prognoosida. Alles siis võib lõplikult kehtestada kohaldamise kuupäeva.

SISUKORD

PÕHJENDUSED

I JAOTIS: ÜLDSÄTTED	23
1. peatükk: TOLLIALASTE ÕIGUSAKTIDE REGULEERIMISALA, TOLLI MISSIOON JA MÕISTED.....	23
2. peatükk: ISIKUTE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED SEoses TOLLIALASTE ÕIGUSAKTIDEGA	28
1. jagu: Teabe esitamine.....	28
2. jagu: Esindamine tolliprotseduurides	30
3. jagu: Volitatud ettevõtja	31
4. jagu: Tollialaste õigusaktide rakendamise seonduvad otsused	33
5. jagu: Tollisanktsioonid	36
6. jagu: Kaebused	37
7. jagu: Kauba kontrollimine.....	38
8. jagu: Dokumentide ja muu teabe säilitamine; tasud ja lõivud	40
3. peatükk: VALUUTA KONVERTEERIMINE, TÄHTAJAD JA LIHTSUSTAMINE.....	41
II JAOTIS: TEGURID, MILLE ALUSEL KOHALDATAKSE IMPORDI- JA EKSPORDITOLLIMAKSU JA MUID KAUBAVAHETUSE SUHTES ETTENÄHTUD MEETMEID	43
1. peatükk: ÜHINE TOLLITARIIFISTIK JA KAUPADE TARIIFNE KLASSIFITSEERIMINE	43
2. peatükk: KAUBA PÄRITOLU	44
1. jagu: Mittesooduspäritolu.....	44
2. jagu: Sooduspäritolu.....	46
3. peatükk: KAUBA TOLLIVÄÄRTUS	46
III JAOTIS: TOLLIVÕLG JA TAGATISED	50
1. peatükk: TOLLIVÕLA TEKKIMINE.....	50
1. jagu: Üldsätted.....	50
2. jagu: Tollivõlg impordil	50
3. jagu: Tollivõlg ekspordil	52
4. jagu: Ühised sätted impordil ja ekspordil tekkiva tollivõla kohta.....	54
2. peatükk: VÕIMALIKU VÕI OLEMASOLEVA TOLLIVÕLA TAGATIS	56

3. peatükk: TOLLIVÕLA SISSENÕUDMINE JA TASUMINE NING TOLLIMAKSU TAGASIMAKSMINE JA VÄHENDAMINE	60
1. jagu: Tollimaksu summa määramine, võlgnikule teatamine ja selle kohta arvestuskande tegemine	60
2. jagu: Tollimaksu tasumise tähtaeg ja kord	63
3. jagu: Tollimaksu tagasimaksmine ja vähendamine	66
4. peatükk: TOLLIVÕLA LÕPPEMINE	69
IV JAOTIS: KAUBA SAABUMINE ÜHENDUSE TOLLITERRITOORIUMILE	72
1. peatükk: TOLLITERRITOORIUMILE TOODUD KAUP	72
2. peatükk: KAUBA SAABUMINE	74
1. jagu: Kauba toomine ühenduse tolliterritooriumile	74
2. jagu: Kauba esitamine, mahalaadimine ja läbivaatamine	76
3. jagu: Tolliformaalsused pärast kauba esitamist	77
4. jagu: Transiidiprotseduuri alusel veetav kaup	78
V JAOTIS: TOLLISTAATUSE JA TOLLIPROTSEDUURI ÜLDEESKIRJAD	79
1. peatükk : KAUBA TOLLISTAATUS	79
2. peatükk: TOLLIDEKLARATSIOON	80
1. jagu: Üldsätted	80
2. jagu: Standardtollideklaratsioonid	81
3. jagu: Õigsuse kontrollimine	83
4. jagu: Kauba vabastamine	85
3. peatükk: TOLLIDEKLARATSIOONIDEGA SEOTUD LIHTSUSTAMINE	86
1. jagu: Lihtsustatud tollideklaratsioonid	86
2. jagu: Muu lihtsustamine	87
4. peatükk: KAUBA KÕRVALDAMINE	88
VI JAOTIS: VABASSE RINGLUSSE LUBAMINE JA IMPORDITOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE	90
1. peatükk: VABASSE RINGLUSSE LUBAMINE	90
2. peatükk: IMPORDITOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE	90
1. jagu: Tagasitoodud kaup	90
2. jagu: Merekalapüük ja muud meresaadused	92
3. jagu: Eriasjaolud	92

VII JAOTIS: ERIPROTSEDUURID	93
1. peatükk: ÜLDSÄTTED	93
2. peatükk: TRANSIIT	97
1. jagu: Välis- ja sisetransiit	97
2. jagu: Ühenduse transiit	98
3. peatükk: LADUSTAMINE	100
1. jagu: Ühissätted	100
2. jagu: Ajutine ladustamine	101
3. jagu : Tolliladustamine	102
4. jagu: Vabatsoonid	103
4. peatükk: ERIKASUTUS	106
1. jagu: Ajutine import	106
2. jagu: Lõppkasutus	107
5. peatükk: TÖÖTLEMINE	108
1. jagu: Üldsätted	108
2. jagu: Seestöötlemine	108
3. jagu: Välistöötlemine	110
VIII JAOTIS: KAUBA VÄLJAVIIMINE ÜHENDUSE TOLLITERRITOOORIUMILT	112
1. peatükk: TOLLITERRITOOORIUMILT VÄLJAVIIDAV KAUP	112
2. peatükk: EKSPORT	113
3. peatükk: TOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE	115
IX JAOTIS: TOLLISEADUSTIKU KOMITEE JA LÕPPSÄTTED	117
1. peatükk: TOLLISEADUSTIKU KOMITEE	117
2. peatükk: LÕPPSÄTTED	118
LISA:	120
Vastavustabel 1: Uus määrus> määrus (EMÜ) nr 2913/92	120
Vastavustabel 2: Määrus (EMÜ) nr 2913/92> uus määrus	125
Vastavustabel 3: Tühistatud määrus> uus määrus	128

Ühenduse Lissaboni kava elluviimine

ETTEPANEK:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr [...],

millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik

(Ajakohastatud tolliseadustik)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 26, 95, 133 ja 135,

võttes arvesse Hispaania ja Portugali ühinemisakti protokollid nr 2 Kanaari saarte, Ceuta ja Melilla kohta, eriti selle artikli 9 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut¹

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,²

tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras³ ning arvestades järgmist:

- (1) Ühendus rajaneb tolliliidul. Nii ettevõtjate kui ka ühenduse tolliasutuste huvides on asjakohane koondada praegused tollialased õigusaktid ühenduse tolliseadustikku (edaspidi „tolliseadustik“). Lähtudes siseturu kontseptsioonist, peaks tolliseadustik sisaldama üldeeskirju ja -protseduure, mis tagavad ühenduse tasandil kehtestatud tariifi- ja muude ühise poliitika meetmete rakendamise seoses kaubavahetusega ühenduse ning väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuvate riikide ja territooriumide vahel, arvestades asjaomase ühise poliitikavaldkonna nõudeid. See ei tohiks piirata muudes valdkondades kehtestatud erisätete kohaldamist, mis võivad olemas olla või mida võidakse kehtestada, muu hulgas põllumajanduse, keskkonna, ühise kaubanduspoliitika, statistika või omavahenditega seotud õigusaktide raames. Tollialased õigusaktid peaksid olema paremini vastavuses käibemaksu ja aktsiisimaksu kogumist, peatamist ja tagasimaksmist käsitlevate sätetega, ilma seejuures kehtivate maksusätete kohaldamisala muutmata,.

---

¹ ELT C [...], [...], lk [...]

² ELT C [...], [...], lk [...]

³ Euroopa Parlamendi arvamus [kuupäev], nõukogu ühisseisukoht [kuupäev] ja Euroopa Parlamendi seisukoht [kuupäev]

- (2) Vastavalt komisjoni teatisele ühenduse finantshuvide kaitse ja asjakohase tegevuskava kohta aastateks 2004–2005⁴ tuleks kohandada õiguslikku raamistikku ühenduse finantshuvide kaitseks.
- (3) Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik,⁵ põhines 1980. aastatel erinevates liikmesriikides kohaldatud tolliprotseduuride integreerimisel. Asjaomast määrust on pärast selle kehtestamist muudetud korduvalt ning suures ulatuses, selleks et kõrvaldada konkreetseid kitsaskohti nagu heausksuse kaitse probleem või turvalisuse nõuete arvestamine. Edaspidiste muudatuste tegemise vajaduse tolliseadustikus tingivad viimastel aastatel nii ühenduse kui ka rahvusvahelisel tasandil tehtud tähtsad õiguslikud muudatused, nende hulgas Euroopa Sõe- ja Terasühenduse asutamislepingu kehtetuks muutumine, ühinemisakti jõustumine 1. mail 2004. aastal, samuti tolliprotseduuride lihtsustamise ja kooskõlastamise rahvusvahelise konventsiooni (edaspidi „Kyoto konventsioon“) muutmine, (Euroopa Ühenduse ühinemine selle konventsiooniga kiideti heaks nõukogu otsusega 2003/231/EÜ⁶). Nüüd on tulnud aeg tolliprotseduurid sujuvamaks muuta ja võtta arvesse asjaolu, et elektroonilised deklaratsioonid ja elektrooniline andmetöötlus on igapäevapraktika ning deklaratsioonid paber kandjal ja nende töötlemine on erandlik. Need kõik on põhjusteks, miks olemasoleva tolliseadustiku edasisest muutmisest ei piisa; vaja on selle põhjalikku uuendamist.
- (4) Seadusliku kaubanduse lihtsustamine ja pettusevastane võitlus nõuavad lihtsaid, kiireid ja standardseid tolliprotseduure ja -menetlusi. Seetõttu on asjakohane, nagu on märgitud komisjoni teatise tolli ja kaubanduse lihtsa ja paberiteta töökeskkonna kohta,⁷ lihtsustada tolli õigusakte, et saaks kasutada tänapäevaseid vahendeid ja tehnoloogiat ning soodustada edasist tollialaste õigusaktide ühtset kohaldamist; aidates seeläbi kaasa tõhusa ja lihtsalt mõistetava menetluse tagamisele. Tolliprotseduure on vaja koondada ja viia üksteisega vastavusse ning protseduuride arvu vähendada, jättes alles ainult need, mis on majanduslikult põhjendatud, pidades silmas ettevõtluse konkurentsivõime tugevdamist.
- (5) Siseturu väljakujundamine, rahvusvahelise kaubanduse ja investeringute takistuste vähendamine ja suurenenud vajadus tagada turvalisus ja ohutus ühenduse välispiiril – kõik see on muutnud tolli ülesannet: tollist on saanud globaliseerumisprotsessi, rahvusvahelise kaubanduse järelevalve ja korraldamise keskpunkt, riikide ja ettevõtete konkurentsivõime katalüsaator. Tollialased õigusaktid peavad seetõttu arvestama uut majanduslikku olukorda ning tolli uut ülesannet ja missiooni
- (6) Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (edaspidi „IT“) kasutamine on võtmeks kaubanduse lihtsustamise tagamisel ja ka tollikontrollide tõhustamisel, mille kaudu vähendatakse ettevõtluse kulusid ja ühiskonnale avalduvaid riske. Seega on vaja luua õiguslik põhimõte, et kõiki tolli- ja kaubandustehinguid tuleb teha elektrooniliselt ja et tollitoimingute IT-süsteemid kõikides liikmesriikides pakuvad ettevõtjatele samu soodustusi.

---

⁴ KOM(2004) 544 lõplik, 9.8.2004.

⁵ EÜT L 302, 19.10.1992, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 648/2005 (ELT L 117, 4.5.2005, lk 13).

⁶ ELT L 86, 3.4.2003, lk 21.

⁷ KOM(2003) 452 lõplik, 24.7.2003.

- (7) Ettevõtluse hõlbustamise huvides ning samal ajal ühenduse tolliterritooriumile toodava või sealt välja viidava kauba kontrolli vajaliku taseme tagamiseks, on asjakohane andmekaitsetsätteid arvestades jagada ettevõtjate esitatud teavet tolliasutuste ja teiste asjaomase kontrolliga seotud ametite, nagu politsei, piirivalve, veterinaar- ja keskkonnaameti vahel nii, et ettevõtjad peaksid esitama oma teavet ainult ühe korra („kõik ühes kohas“-põhimõte) ja et kõnealused ametid kontrolliksid kaupu samal ajal ja samas kohas („ainukontrolli põhimõte“).
- (8) Ettevõtluse hõlbustamise huvides peaks ettevõtjatel olema õigus määrata tolliasutusega suhtlemiseks oma esindaja.
- (9) Lihtsustamisviiside laiaulatuslikust kasutamisest peaksid maksimaalset kasu saada seaduskuulekad ja usaldusväärsed ettevõtjad („volitatud ettevõtjad“) ning, arvestades turvalisuse ja ohutuse tagamise nõuet, on kõnealustel ettevõtjatel kasu ka vähendatud tollikontrollist.
- (10) Kõiki otsuseid, st tolli poolt tollialaste õigusaktide alusel tehtud ametlikke toiminguid, millel on õiguslik tagajärg ühe või mitme isiku suhtes, samuti tolli poolt väljastatud siduvat teavet tuleb käsitleda samade eeskirjade alusel. Kõik kõnealused otsused peavad kehtima kogu ühenduse piires ja neid peab olema võimalik tühistada, muuta – kui ei ole sätestatud teisiti – või kehtetuks tunnistada, kui nad ei ole vastavuses tollialaste õigusaktide või nende tõlgendustega.
- (11) Vastavalt põhiõiguste hartale peab igal isikul lisaks iga tolli otsuse edasikaebamise õigusele olema õigus saada ära kuulatud, enne kui teda kahjustada võiv otsus vastu võetakse. Asjaomaseid sätteid tolliseadustikus kohaldatakse ka tollivormistusejärgse sissenõudmise juhtudel ja otsuste puhul, mis käsitlevad tagasimaksmise ja vähendamise kaebusi.
- (12) Tolliprotseduuride sujuvamaks muutmine elektroonilises keskkonnas nõuab vastutuse jaotamist liikmesriikide tolliasutuste vahel. On vaja tagada tõhusate, hoiatavate ja proportsionaalsete karistuste vajalik tase siseturu piires, et ära hoida tollieeskirjade tõsisem rikkumine ning vähendada pettuseohtu, ohutuse ja turvalisuse ohtuseadmist ja tagada ühenduse finantshuvide kaitse. Seda saab saavutada üksnes ühenduse ühise raamistiku kaudu, mille alla kuulub karistuste määramise pädevus ja nende karistuste piiritlemine täielikus kooskõlas põhiõiguste hartaga.
- (13) Selleks, et oleksid tasakaalus ühelt poolt tolliasutuste vajadus tagada tollialaste õigusaktide korrektne kohaldamine ning teiselt poolt ettevõtjate õigus õiglasele kohtlemisele, tuleb tollile anda muuhulgas ulatuslikud kontrollivolitused ja ettevõtjatele kaebuse esitamise õigus.
- (14) Selleks, et vähendada ühendusele, tema kodanikele ja kaubanduspartneritele suunatud ohu tekkimise võimalusi, peab tollikontrolli ühtlustatud kohandamine põhinema ühtsel riskijuhtimise raamistikul ja selle rakendamiseks kasutatavatel elektroonilistel süsteemidel. Kõiki liikmesriike hõlmava ühise riskijuhtimise raamistiku loomine ei tohiks takistada liikmesriike kaupa pisteliselt kontrollimast.
- (15) On vaja kehtestada tegurid, mille põhjal kohaldatakse ekspordi- ja imporditollimakse ja muid kaubavahetusega seonduvaid meetmeid. Samuti on asjakohane sätestada

kindlad sätted päritolutõendite suhtes ühenduses, kui see on kaubanduslikel põhjustel vajalik.

- (16) Ühendusesiseste otsustamisprotsesside kiirendamiseks oleks asjakohane sellise kauba puhul, mis kuulub ühenduse tolliterritooriumil ja Ceutal ja Melillal kehtivate sooduspäritolumeetmete alla, delegeerida sooduspäritolureeglite vastuvõtmise volitused komisjonile.
- (17) On asjakohane koondada ühte rühma kõik impordil tekkivad tollivõla juhud, mis ei kuulu vabasse ringlusse lubamise või osalise tollimaksust vabastamise ajutise lubamise tollideklaratsioonide alla, selleks et vältida tollivõla tekkimise õigusliku aluse kindlakstegemise seonduvaid keerukusi. Sama tuleks teha ka ekspordil tekkiva tollivõla puhul.
- (18) Kuna tolli uus ülesanne toob kaasa vastutuse jagamise ja koostöö vajaduse riigisiseste ja piiril asuvate tolliasutuste vahel, tuleks enamikul juhtudel tollivõlga määrata kohas, kus on võlgniku registreeritud asukoht, nii et asjaomase koha pädev tolliasutus saaks kõige paremini jälgida asjaomase isikuga seonduvaid meetmeid.
- (19) Lisaks tuleks Kyoto konventsiooni kohaselt vähendada selliste juhtude hulka, kus on vaja liikmesriikide vahelist halduskoostööd tollivõla tekkimise koha määramisel ja tollimaksu tagasinõudmisel.
- (20) Samad eeskirjad eriprotseduuride osas lubaksid kasutada ühte tagatist kõigi eriprotseduuride kategooriate puhul, kusjuures kõnealuse üldtagatisega hõlmataks mitmeid tehinguid.
- (21) Ühenduse ja liikmesriikide finantshuvide paremaks kaitsmiseks peab tagatis katma ka deklareerimata või valesti deklareeritud kauba, mis sisaldub kaubasaadetises või deklaratsioonis, mille kohta tagatis on esitatud. Samal põhjusel peab ka käendaja võetud kohustus katma tollimaksud summas, mis tuleb tasuda pärast vabastusjärgset kontrolli.
- (22) Ühenduse ja liikmesriikide finantshuvide kaitsmiseks ja pettuste tõkestamiseks on asjakohane kehtestada kord, mis sisaldab järkjärgulisi meetmeid üldtagatise kohaldamiseks. Kui tegemist on suurenenud pettuseohuga, peab olema võimalik ettevõtja konkreetset olukorda silmas pidades üldtagatise kohaldamisest ajutiselt keelduda.
- (23) On asjakohane arvestada asjaomase isiku heausksust juhtudel, kui tollivõlg on tekkinud tollialaste õigusaktide täitmatajätmise tõttu, ning vähendada võlgniku hooletu käitumise tagajärgi võimalikult suures ulatuses.
- (24) On vaja sätestada põhimõtte, kuidas määrata kindlaks ühenduse kauba staatus ja kõnealuse staatuse kaotamise asjaolud, ning määrata kindlaks juhud, mil kõnealune staatus jääb kauba ühenduse territooriumilt ajutiselt välja viimise korral muutmata.
- (25) Neil juhtudel, kui ettevõtja on eelnevalt esitanud kauba kõlblikkuse riskipõhiseks kontrollimiseks vajamineva teabe, on reeglina asjakohane tagada kauba kiirendatud vabasse ringlusse lubamine. Maksu- ja kaubanduspõhimõtete kontrollimisi peaksid

eelkõige läbi viima tolliasutused, kes on vastutavad piirkonnas, kus asuvad ettevõtja valdused.

- (26) Tollideklaratsioonide esitamise eeskirju tuleb ajakohastada ja sujuvamaks muuta, nõudes eelkõige tollideklaratsioonide esitamist üldjuhul elektrooniliselt ning vaid ühes lihtsustatud deklaratsiooni vormis.
- (27) Kuna Kyoto konventsioon eelistab tollideklaratsioonide esitamist, registreerimist ja kontrollimist enne kauba saabumist ja sellest lähtuvalt on tollideklaratsiooni esitamise koht erinev kohast, kus kaup füüsiliselt asub, on asjakohane pakkuda keskse tollivormistuse võimalust kohas, kus on asjaomase ettevõtja registreeritud asukoht. Keskne tollivormistus peaks hõlmama lihtsustatud deklaratsioonide kasutamise, täieliku deklaratsiooni ja nõutud dokumentide esitamise kuupäeva edasilükkamise, perioodiliste deklaratsioonide esitamise ja tasumise edasilükkamise võimalusi.
- (28) Et aidata kaasa neutraalsete konkurentsitingimuste tagamisele ühenduse piires, on asjakohane sätestada ühenduse tasemel eeskirjad, mis hõlmavad kauba hävitamist või siis kõrvaldamist tolliasutuste poolt, mida varem nõuti siseriiklike õigusaktide alusel.
- (29) On asjakohane esitada ühtsed ja lihtsad eeskirjad eriprotseduuride jaoks (transiit, ladustamine, eriotstarbeline kasutamine või töötlemine) ja lisada neile lühike kokkuvõte iga eriprotseduuri kategooria eeskirjade kohta, nii et asjaomasel ettevõtjal või pädeval tollitöötajal oleks lihtne valida õige protseduur, vältida vigu ja vähendada vabasse ringlusse lubamise järgseid sissenõudmisi ja tagasimaksmisi.
- (30) Volituste andmist mitmetele eriprotseduuridele ühe tagatise alusel ja ühe järelvalvet teostava tolliasutuse poolt tuleks lihtsustada; tuleks kehtestada lihtsad eeskirjad tollivõla tekkimise kohta kõnealustel juhtudel. Võiks kehtida põhimõte, et eriprotseduuri alla kuuluva kauba või kõnealusest kaubast valmistatud toodete tolliväärtuse määramine toimub tollivõla tekkimise ajal. Siiski peaks olema ka võimalik, kui see on majanduslikult põhjendatud, määrata kauba tolliväärtust ajal, mil kaup suunatakse eriprotseduurile. Samu põhimõtteid tuleks rakendada tavapärase käitlemise korral.
- (31) Määrusega (EÜ) nr 648/2005 tolliseadustikku sisse viidud turvalisust käsitlevate meetmete hulga suurenemist arvestades peaks kauba paigutamine vabatsooni olema tolliprotseduur ning kaup peaks läbima tollikontrolli vabatsooni sisenemisel ja vastavalt arvestuskandele.
- (32) Erikasutusse suunatud kauba jaoks tuleks kehtestada üldine õiguslik raamistik, pidades silmas aktsiisimaksu peatamist vastavalt nõukogu 25. veebruari 1992. aasta direktiivile 92/12/EMÜ (aktsiisiga maksustatava kauba üldise korralduse ja selle kauba valdamise, liikumise ning järelevalve kohta)⁸, impordil kohaldatavat käibemaksu vastavalt nõukogu 17. mai 1977. aasta direktiivile 77/388/EMÜ (kumuleeruvate

---

⁸ ELT L 76, 23.3.1992, lk 1; Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/106/EÜ (ELT L 359, 4.12.2004, lk 30).

käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas)⁹ ja kaubanduspoliitilisi meetmeid arvestades.

- (33) Arvestades, et re-eksport ei ole enam vajalik, tuleks seestöötlemise peatamisprotseduur ühendada tollikontrolli all töötlemisega ja seestöötlemise tagasimakseprotseduur kaotada. Kõnealune seestöötlemise protseduur peaks hõlmama ka kauba hävitamist, välja arvatud juhul, kui kauba hävitamise viib läbi toll või see toimub tolli järelevalve all.
- (34) Turvalisusega seonduvaid meetmeid, mida kohaldatakse ühenduse tolliterritooriumilt välja viidud kauba suhtes, tuleb samamoodi rakendada ühendusevälise kauba re-eksporti suhtes. Samu üldeeskirju tuleb rakendada igat tüüpi kauba suhtes, arvestades võimalust teha vajaduse korral erandeid kaubale, mis läbivad ühenduse tolliterritooriumi ainult transiidina.
- (35) Tõhusa otsustamisprotsessi ja ühtsuse tagamiseks on asjakohane luua sujuvad mehhanismid rakendusmeetmete, selgitavate märkuste, suuniste ja komisjoni selliste otsuste vastuvõtmiseks, milles nõutakse tolliasutuse poolt tehtud otsuse tühistamist, ning ka komiteede, töörühmade ja vaekogude ühiseisukohtade ettevalmistamiseks kooskõlas tollialaseid õigusakte käsitlevate rahvusvaheliste kokkulepetega.

Rakendusmeetmeid on asjakohane vastu võtta korralduskomitee menetluse alusel ning suuniseid ja selgitavaid märkusi nõuandekomitee menetluse alusel.

- (36) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. jaanuar 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise kord.¹⁰
- (37) On asjakohane määrata volitused rakendussätete vastuvõtmiseks, eriti juhul, kui ühendus võtab endale kohustusi seoses rahvusvaheliste lepingutega, milles nõutakse tolliseadustiku sätete kohandamist.
- (38) Tollialaste õigusaktide lihtsustamiseks ja ratsionaliseerimiseks tuleb praegu mitmed eraldiseisvates ühenduse õigusaktides sisalduvad sätted läbipaistvuse saavutamiseks inkorporeerida käesolevasse tolliseadustikku.

Seetõttu tuleb koos määrusega (EMÜ) nr 2913/92 kehtetuks tunnistada järgmised määrused:

- nõukogu määrus (EMÜ) nr 918/83, 28. märts 1983, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem,¹¹
- Nõukogu määrus (EMÜ) nr 3925/91, 19. detsember 1991, ühendusesiseseid lende tegevate isikute salongi- ja registreeritud pagasi ning ühendusesiseseid

⁹ EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1; Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/66/EÜ (ELT L 168, 1.5.2004, lk 35).

¹⁰ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

¹¹ ELT L 105, 23.4.1983, lk 1; Määrust on viimati muudetud 2003. aasta ühinemisaktiga.

merereise tegevate isikute pagasi suhtes kohaldatavate kontrollide ja formaalsuste lõpetamise kohta,¹²

- nõukogu määrus (EÜ) nr 82/2001, 5. detsember 2000, mis käsitleb mõiste „päritolustaatuslega tooted“ määratlust ja halduskoostöö meetodeid ühenduse tolliterritooriumi ning Ceuta ja Melilla vahelises kaubavahetuses,¹³
- nõukogu määrus (EÜ) nr 1207/2001, 11. juuni 2001, millega nähakse ette Euroopa Ühenduse ja teatavate riikide vahelist kaubavahetuse enamsoodustusrežiimi reguleerivate sätete kohaste liikumissertifikaatide EUR.1 väljastamise, kaubaarve deklaratsioonide ja vormide EUR.2 koostamise ning teatavate heakskiidetud eksportija tunnistuste väljastamise lihtsustamise kord.¹⁴

(39) Kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega on vajalik ja asjakohane tolliliidu kui siseturu keskse samba efektiivse toimimise huvides sätestada eeskirjad ja protseduurid, mida kohaldatakse ühenduse tolliterritooriumile toodavate või kõnealuselt territooriumilt välja viidavate kaupade suhtes. Käesolevas määruses piirdatakse vastavalt asutamislepingu artikli 5 kolmandale lõigule sellega, mis on vajalik eesmärkide saavutamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

---

¹² EÜT L 374, 31.12.1991, lk 4; Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).

¹³ EÜT L 20, 20.1.2001, lk 1.

¹⁴ EÜT L 165, 21.6.2001, lk 1.

I JAOTIS

ÜLDSÄTTED

1. PEATÜKK

TOLLIALASTE ÕIGUSAKTIDE REGULEERIMISALA, TOLLI MISSIOON JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

Käesoleva määrusega sätestatakse ühenduse tolliseadustik (edaspidi „tolliseadustik“), millega kehtestatakse ühenduse tolliterritooriumile toodavate ja sealt välja viidavate kaupade suhtes kohaldatavad üldeeskirjad ja protseduurid.

Käesolevat tolliseadustikku kohaldatakse ühtselt kogu ühenduse tolliterritooriumil, ilma et see piiraks muude kõnealust kaubandust käsitlevate õigusaktide kohaldamist.

Artikkel 2

Tolli missioon

Toll vastutab rahvusvahelise kaubanduse haldamise eest ühenduse välispiiril ja aitab seeläbi kaasa avatud kaubanduse arendamisele, siseturu välisaspektidega seotud kaubanduse rakendamisele ning ühenduse ühtse poliitika kindlustamisele kaubanduse valdkonnas ja ka üldisele turustusahela turvalisusele. Tolli ülesanded on järgmised:

- a) ühenduse ja liikmesriikide finantshuvide kaitse;
- b) ühenduse kaitse ebaausa ja illegaalse kaubanduse vastu, samal ajal seadusliku ettevõtluse toetamine,
- c) vajaduse korral tihedas koostöös teiste pädevate asutustega kodanike ning keskkonna turvalisuse ja ohutuse tagamine;
- d) rahvusvahelise kaubanduse hõlbustamine.

Artikkel 3

Tolliterritoorium

1. Ühenduse tolliterritooriumi alla kuuluvad järgmised territooriumid koos territoriaalvete, sisevete ja õhuruumiga:
  - Belgia Kuningriigi territoorium;
  - Tšehhi Vabariigi territoorium;
  - Taani Kuningriigi territoorium, välja arvatud Fääri saared ja Gröönimaa;

- Saksamaa Liitvabariigi territoorium, välja arvatud Helgolandis saar ja Büsingeni territoorium (Saksamaa Liitvabariigi ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline 23. novembri 1964. aasta leping);
- Eesti Vabariigi territoorium;
- Kreeka Vabariigi territoorium;
- Hispaania Kuningriigi territoorium, välja arvatud Ceuta ja Melilla;
- Prantsuse Vabariigi territoorium, välja arvatud Uus-Kaledoonia, Mayotte, Saint-Pierre ja Miquelon, Wallis ja Futuna ja Prantsuse Polüneesia;
- Iirimaa territoorium;
- Itaalia Vabariigi territoorium, välja arvatud Livigno ja Campione d'Italia haldusüksused ning Itaaliale kuuluv osa Lugano järvest, mis jääb Ponte Tresa ja Porto Ceresio vahelisel alal rannajoone ja riigipiiri vahele;
- Küprose territoorium vastavalt ühinemisakti sätetele;
- Läti Vabariigi territoorium;
- Leedu Vabariigi territoorium;
- Luksemburgi Suurhertsogiriigi territoorium;
- Ungari Vabariigi territoorium;
- Malta Vabariigi territoorium;
- Hollandi Kuningriigi territoorium Euroopas;
- Austria Vabariigi territoorium;
- Poola Vabariigi territoorium;
- Portugali Vabariigi territoorium;
- Sloveenia Vabariigi territoorium;
- Slovaki Vabariigi territoorium;
- Soome Vabariigi territoorium;
- Rootsi Kuningriigi territoorium;
- Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Kanalisaarte ja Mani saare territoorium.

2. Järgmisi väljaspool liikmesriikide territooriumi asuvaid territooriume koos nende territoriaalvete, sisevete ja õhuruumiga käsitatakse ühenduse tolliterritooriumi osana, võttes arvesse nende suhtes kohaldatavaid konventsioone ja lepinguid:

a) PRANTSUSMAA

Monaco territoorium, nagu on määratletud 18. mail 1963 Pariisis allakirjutatud tollikonventsioonis (27. septembri 1963. aasta "Journal officiel", lk 8679);

b) KÜPROS

Suurbritannia suveräänsete baasipiirkondade territooriumid Akrotiris ja Dhekelias, nagu on määratletud 16. augustil 1960 Nicosias allakirjutatud Küprose Vabariigi asutamislepingus (*United Kingdom Treaty Series No 4 (1961) Cmnd 1252*).

3. Teatavaid tollialaste õigusaktide sätteid võib konkreetseid valdkondi reguleerivate õigusaktide või rahvusvaheliste konventsioonide raames kohaldada ka väljaspool ühenduse tolliterritooriumi.

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas tolliseadustikus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) toll v. tolliasutused – liikmesriigi pädevad ametiasutused, mis vastutavad tollialaste õigusaktide kohaldamise eest, ning muud asutused, mis on siseriikliku õiguse alusel volitatud kohaldama teatavaid tollialaseid õigusakte.
- (2) tollialased õigusaktid – järgmiste õigusaktide kogu:
  - a) käesolev tolliseadustik ning ühenduse tasandil ja vajaduse korral riigi tasandil vastu võetud sätted selle rakendamiseks;
  - b) ühine tollitariifistik;
  - c) rahvusvahelistes kokkulepetes sisalduvad tollialased sätted niivõrd, kui need on ühenduses kohaldatavad.
- (3) isik – füüsiline isik, juriidiline isik ja igasugune isikute ühendus, mis ei ole juriidiline isik, kuid mis võib ühenduse või siseriikliku õiguse kohaselt sooritada õigustoiminguid.
- (4) ettevõtja – isik, kelle töö on seotud kauba impordi või ekspordiga ühenduse tolliterritooriumile või sealt välja.
- (5) risk – võimalus, et ühenduse tolliterritooriumi ja väljaspool ühenduse territooriumi asuvate riikide ja territooriumide vahel liikuva kauba sisenemisel, väljumisel, transiidil, ülekandel või lõppkasutusel ning sellise kauba olemasolu korral, millel ei ole ühenduse staatust, tekib olukord, millel võivad olla järgmised tagajärjed:
  - a) olukord takistaks ühenduse või siseriiklike meetmete korrektset kohaldamist;
  - b) olukord kahjustaks ühenduse ja tema liikmesriikide finantshuve;

- c) olukord seaks ohtu ühenduse ja tema kodanike turvalisuse ja ohutuse, kahjustades inimeste, loomade või taimede tervist, keskkonda või tarbijaid.
- (6) tollikontroll – tolli poolt vastavalt artiklitele 27–30 läbiviidav konkreetne tegevus.
- (7) ülddeklaratsioon – deklaratsioon, mis tuleb esitada enne kauba toomist ühenduse tolliterritooriumile või enne kauba ühenduse tolliterritooriumilt väljaviimist.
- (8) tollideklaratsioon – dokument, millega isik avaldab ettenähtud vormis ja korras soovi suunata kaup teatavale tolliprotseduurile ning esitab vajaduse korral avalduse erikorra kohaldamiseks.
- (9) tolliprotseduur – mõni järgmistest tegevustest, millele võib kaupa käesoleva tolliseadustiku raames suunata:
- a) vabasse ringlusse lubamine;
  - b) eriprotseduurid;
  - c) eksport.
- (10) imporditollimaks – ühises tollitariifistikus sätestatud tollimaks, mis tuleb tasuda kauba importimisel.
- (11) eksporditollimaks – ühises tollitariifistikus sätestatud tollimaks, mis tuleb tasuda kauba ekspordimisel.
- (12) ühenduseväline kaup – punktis 20 nimetamata kaup või kaup, mis on minetanud ühenduse kauba staatuse.
- (13) riskijuhtimine — riski süstemaatiline kindlaksmääramine ja kõikide ohutegurite vähendamiseks vajalike meetmete rakendamine.
- (14) kauba vabastamine - toiming, millega toll teeb kauba kättesaadavaks eesmärkide jaoks, mis tulenevad tolliprotseduurist, millele kaup on suunatud.
- (15) tollijärelevalve - tolli poolt tollialaste õigusaktide ja vajaduse korral muude tollijärelevalve all oleva kauba suhtes kohaldatavate normide järgimiseks rakendatavad meetmed üldiselt.
- (16) tagastamine – vabasse ringlusse lubatavalt kaubalt makstava imporditollimaksu tagasimaksmine või vähendamine, juhul kui kõnealune kaup eksporditakse ühenduse tolliterritooriumilt muutmata kujul või töödeldud toodetena.
- (17) töödeldud tooted – kaup, mis on suunatud töötlemisse ning läbinud töötlemistoiminguid;
- (18) isik, kelle registreeritud asukoht on ühenduse tolliterritooriumil –
- a) füüsilise isiku puhul isik, kelle alaline elukoht on ühenduse tolliterritooriumil;

- b) juriidilise isiku või isikute ühenduse puhul isik, kelle registrijärgne asukoht, peakontor või püsiv tegevuskoht asub ühenduse tolliterritooriumil.
- (19) tollistaatus - kauba staatus ühenduse kaubana või ühendusevälise kaubana.
- (20) ühenduse kaup – kaup, mis kuulub mõne järgmise kategooria alla:
- a) täielikult ühenduse tolliterritooriumil saadud kaup, millele ei ole lisatud väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuvatest riikidest või territooriumidelt imporditud kaupa;
  - b) väljapoolt ühenduse tolliterritooriumi asuvatest riikidest ja territooriumidelt imporditud ja vabasse ringlusse lubatud kaup;
  - c) ainult punktis b kirjeldatud kaubast või punktides a ja b kirjeldatud kaubast ühenduse tolliterritooriumil saadud või toodetud kaup.
- (21) kauba esitamine tollile – ettenähtud korras tollile teatamine kauba saabumisest tolliasutusse või muusse kohta, mille toll on selleks määranud või heaks kiitnud, ning kõnealuse kauba kättesaadavus tollikontrolli läbiviimiseks.
- (22) kauba valdaja – isik, kes on kauba omanik või kellel on samaväärne õigus kauba kõrvaldamiseks, või isik, kes kaupa tegelikult käsutab.
- (23) tolliprotseduuri pidaja - isik, kes esitab tollideklaratsiooni või kelle eest tollideklaratsioon on esitatud, või isik, kellele on antud üle eespool mainitud isiku õigused ja kohustused seoses tolliprotseduuriga.
- (24) kaubanduspoliitika meetmed – ühise kaubanduspoliitika osaks olevad mittetariifsed meetmed kauba importi ja eksporti käsitlevate ühenduse sätetena.
- (25) töötlemistoimingud –
- a) toimingud kaubaga, sealhulgas selle paigaldamine, kokkupanemine või sobitamine muu kaubaga;
  - b) kauba töötlemine;
  - c) kauba hävitamine;
  - d) kauba parandamine, sealhulgas selle ennistamine ja korrastamine;
  - e) sellise kauba kasutamine, mida ei leidu töödeldavates toodetes, aga mis võimaldab või hõlbustab kõnealuste toodete tootmist, isegi kui asjaomane kaup täielikult või osaliselt töötlemise käigus ära kasutatakse (tootmise abivahend).
- (26) tulemi määr – töödeldud toodete kogus või osakaal, mis on saadud teatava koguse töötlemisele suunatud kauba töötlemisest.

2. PEATÜKK

ISIKUTE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED SEoses TOLLIALASTE ÕIGUSAKTIDEGA

1. jagu

Teabe esitamine

Artikkel 5

Teabevahetus, andmekaitse

1. Kogu nõutav teabe, saatedokumentide, otsuste ja teatiste vahetus tolliasutuste vahel ning tolli ja ettevõtjate vahel peab toimuma elektroonilisi andmetöötlusvahendeid kasutades.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmeid, millega sätestatakse erandid käesoleva lõike esimese lõigu suhtes.

2. Kui ei ole sätestatud teisiti, võtab komisjon artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse:
  - a) tolliasutuste vahel vahetatava tollialaste õigusaktide kohaldamiseks vajamineva teabe vorm ja teabevahetust käsitlevad eeskirjad,
  - b) tollialaste õigusaktide alusel vahetatavate teabevormide ühine andmekogum ja kuju.

Esimese lõigu punktis b nimetatud teave peab sisaldama riskianalüüsi läbiviimiseks ja tollikontrolli nõuetekohaseks kohaldamiseks vajalikke andmeid, asjakohane on kasutada rahvusvahelisi norme ja kaubandustava.

Lõikele 1 vastav tolliasutuste vaheliseks elektrooniliseks teabevahetuseks vajalik süsteem peab olema valmis hiljemalt 30. juuniks 2009.

Artikkel 6

Andmekaitse

1. Kogu teabe kohta, mida tolliasutused oma kohuseid täites saavad ning mis on oma olemuselt konfidentsiaalne või konfidentsiaalsena edastatud, kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus. Pädevad asutused ei või kõnealust teavet ilma seda esitanud isiku või asutuse nõusolekuta avaldada, välja arvatud artikli 28 lõike 2 kohase tollikontrolli läbiviimiseks.

Kõnealuse teabe avaldamine on asjaomase isiku nõusolekuta siiski lubatud, kui pädev asutus on kohustatud või volitatud seda tegema vastavalt kehtivatele õigusaktidele, eriti seoses andmekaitse või kohtumenetlusega.

2. Konfidentsiaalse teabe edastamine väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuvate riikide ja territooriumide tollile ja muudele asutustele on lubatud üksnes

rahvusvahelise kokkuleppe raames, kui on tagatud samal tasemel andmekaitse tingimused.

Teabe avaldamine ja edastamine peab toimuma täielikus kooskõlas kehtivate andmekaitse eeskirjadega.

Artikkel 7

Lisateabe vahetamine tolli ja ettevõtjate vahel

1. Toll ja ettevõtjad võivad vastastikuse koostöö eesmärgil seoses riski kindlaksmääramise ja selle vastu võitlemisega vahetada teavet, mis ei ole nõutav tollialaste õigusaktide alusel. Kõnealune teabevahetus võib toimuda kirjaliku kokkuleppe alusel ning võimaldada tolli juurdepääsu ettevõtjate arvutisüsteemidele.
2. Lõikes 1 kirjeldatud koostöö raames ühe osapoolte poolt teisele osapooltele esitatud teave on konfidentsiaalne, kui mõlemad osapooled ei ole teisiti kokku leppinud.

Artikkel 8

Tollipoolne teabe esitamine

1. Iga isik võib taotleda tollilt teavet tollialaste õigusaktide kohaldamise kohta. Sellise taotluse võib tagasi lükata, kui see ei ole seotud tegelikult kavandatud impordi- või eksporditoiminguga.
2. Toll peab olema pidevalt kontaktis ettevõtjatega ja teiste rahvusvahelise kaubavahetusega seotud asutustega. Ta peab arendama läbipaistvust, tehes ettevõtjatele tasuta ja võimaluse korral Interneti teel kättesaadavaks rahvusvahelist kaubandust käsitlevad õigusaktid, halduseeskirjad ja taotlusvormid.

Artikkel 9

Teabe esitamine tollile

1. Tolliformaalsustega otseselt või kaudselt seotud isik esitab tollile viimase taotluse korral ja ettenähtud tähtaja jooksul, sõltumata esitamise viisist, kõik vajalikud dokumendid ja kogu vajaliku teabe ning osutab tollile vajalikku abi.
2. Ilma et see piiraks võimalikku haldus- või kriminaalkaristuste kohaldamist, on asjaomane isik ülddeklaratsiooni või tollideklaratsiooni, sealhulgas lihtsustatud deklaratsiooni või teatist esitades või volituse või mõne muu otsuse suhtes taotlust esitades vastutav järgmise eest:
  - a) deklaratsioonis, teatistes, taotluses või muus asjakohases vormis esitatud teabe õigsus,
  - b) esitatud või kättesaadavaks tehtud dokumendi autentsus,

- c) vajaduse korral vaatlusaluse kauba teatavale protseduurile suunamisega seotud kohustuste täitmine või volitatud toimingute tegemine.

Esimest lõiku kohaldatakse ka tolli poolt nõutava teabe andmise suhtes.

Kui deklaratsioon või teatis, taotlus või nõutav teave esitatakse asjaomase isiku esindaja poolt, on esimeses lõigus esitatud kohustused siduvad ka esindaja suhtes.

Artikkel 10

Ühtne andmebaas

Liikmesriigid peavad ühtse säilikute registreerimise ja säilitamise elektroonilise süsteemi väljaarendamisel, töös hoidmisel ja tööle rakendamisel tegema koostööd komisjoniga. Kõnealune süsteem hõlmab järgmist:

- a) kõiki otseselt või kaudselt tolliformaalsuste sooritamise seotud isikuid,
- b) kõiki volitusi seoses tolliprotseduuridega või volitatud ettevõtja staatust.

Kõnealused andmed peavad olema kättesaadavad liikmesriikide tollile tema kohustuste täitmisel ja ettevõtjatele vastavalt kolmandas lõigus osutatud eeskirjadele.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse registreeritavate andmete standardvorm ja sisu ning eeskirjad kõnealustele andmetele juurdepääsuks.

2. jagu

Esindamine tolliprotseduurides

Artikkel 11

Tolliesindaja

1. Iga isik võib määrata tolliga suhtlemiseks oma esindaja, kes teeb tollieeskirjades ettenähtud toiminguid ja täidab tollieeskirjades ettenähtud formaalsusi (edaspidi „tolliesindaja“).

Kõnealune tolliesindaja võib olla kas otsene (sel juhul tegutseb tolliesindaja teise isiku nimel ja volitusel) või kaudne (sel juhul tegutseb tolliesindaja oma nimel, kuid teise isiku volitusel).

2. Tolliesindaja registreeritud asukoht peab olema ühenduse territooriumil.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse tingimused, mille kohaselt käesoleva lõike esimeses lõigus kirjeldatud nõudest võib loobuda.

Artikkel 12

Volitamine

1. Tolliesindaja on kohustatud tolliga suheldes kinnitama, et ta tegutseb end volitanud isiku esindajana, ja täpsustama, kas ta on otsene või kaudne esindaja.

Isikut, kes ei teata, et ta tegutseb teise isiku nimel või eest, või kes teatab, et ta tegutseb teise isiku nimel või eest, ilma et ta oleks volitatud seda tegema, loetakse enda nimel ja enda eest tegutsevaks.

2. Toll võib nõuda igalt isikult, kes teatab, et ta tegutseb teise isiku nimel või volitusel, et ta oma volitusi tolliesindajana tegutsemisel tõendaks, välja arvatud juhul kui isik kuulub nende isikute kategooriasse, kellel on õigus tegutseda teise isiku volitusel.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmeid käesoleva lõike esimeses lõigus kirjeldatud isikute kategooria määramiseks.

Artikkel 13

Esindamine eriolukorras

1. Kui isik tegutseb tolliesindajana tavapärasel ja kaubanduslikul alusel, võib talle artikli 14 kohaselt anda volitatud ettevõtja staatuse.
2. Tolliesindaja võib kehtivate käibemaksu- ja aktsiisimaksusätete alusel tegutseda maksuesindajana.

3. jagu

Volitatud ettevõtja

Artikkel 14

Taotlemine ja lubamine

1. Isik, kelle registreeritud asukoht on ühenduse tolliterritooriumil ja kes vastab artiklites 15 ja 16 sätestatud tingimustele, võib nõuda volitatud ettevõtja staatust.

Toll annab volitatud ettevõtja staatuse, konsulteerides vajaduse korral teiste pädevate asutustega; kõnealune staatus vaadatakse teatud ajavahemike järel läbi.

2. Volitatud ettevõtja suhtes võib kohaldada hõlbustatud turvalisuse ja ohutusega seonduvaid tollikontrolle või käesoleva tolliseadustiku või selle rakendussätetega kehtestatud lihtsustusi.

3. Kui artiklitest 15 ja 16 ei tulene teisiti, tunnustab toll volitatud ettevõtja staatust kõikides liikmesriikides, ilma et see piiraks tollikontrollide läbiviimist. Artikli 16 punkti g kohaselt sätestatud tingimuste alusel võib taotleja nõuda, et käesoleva artikli lõikes 1 kirjeldatud staatus kehtib üksnes ühes või mitmes kindlaksmääratud liikmesriigis.

4. Volitatud ettevõtja staatuse tunnustamise alusel ja tingimusel, et ühenduse tollialastes õigusaktides sätestatud konkreetset tüüpi lihtsustusega seotud nõuded on täidetud, lubab toll ettevõtjal saada lihtsustusi.
5. Volitatud ettevõtja staatust võib vastavalt artikli 16 punktis h sätestatud tingimustele peatada või tühistada.
6. Volitatud ettevõtja teatab tollile kõikidest asjaoludest, mis ilmnevad pärast staatuse andmist ja võivad mõjutada loa kehtivust või sisu.

Artikkel 15

Staatuse andmine

Volitatud ettevõtja staatuse saamiseks peavad olema täidetud vähemalt järgmised kriteeriumid:

- (a) esitatud asjakohased andmed tolli nõuetest kinnipidamise kohta;
- (b) äri- ja vajaduse korral transpordidokumentide haldamise nõuetekohase süsteemi olemasolu, mis võimaldab vajaduse korral tollikontrollide läbiviimist;
- (c) vajaduse korral rahalise maksevõime tõestus;
- (d) vajaduse korral praktilised pädevusstandardid või tööalane kvalifikatsioon, mis on otseselt seotud läbiviidava tegevusega;
- (e) vajaduse korral asjakohased turvalisus- ja ohutusnormid.

Artikkel 16

Rakendusmeetmed

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmeid, millega kaetakse järgmised valdkonnad:

- a) volitatud ettevõtja staatuse andmine;
- b) volitatud ettevõtja staatuse läbivaatamise sagedus;
- c) lihtsustuste kasutamise loa andmine;
- d) tolliasutuse määramine, kelle pädevusse kuulub kõnealuse staatuse ning kõnealuste lubade andmine;
- e) lihtsustuste tüüp ja ulatus, mida võimaldatakse turvalisuse ja ohutusega seonduvate tollikontrollide läbiviimisel, võttes arvesse artikli 27 lõike 3 kohaselt vastu võetud eeskirju;
- f) konsulteerimine ja teabe esitamine teistele tolliasutustele;

- g) tingimused, mille kohaselt taotleja võib esitada taotluse loa saamiseks ainult ühe või mitme kindlaksmääratud liikmesriigi kohta;
- h) tingimused, mille kohaselt volitatud ettevõtja staatus peatatakse või tühistatakse;
- i) tingimused, mille kohaselt võib teatud volitatud ettevõtjate kategooriate puhul loobuda nõudest, et isiku registreeritud asukoht peab olema ühenduse territooriumil, võttes eriti arvesse rahvusvahelisi kokkuleppeid.

4. jagu

Tollialaste õigusaktide rakendamisega seonduvad otsused

Artikkel 17

Üldsätted

1. Isik, kes taotleb, et toll teeks mingi otsuse, peab tollile esitama sellise otsuse tegemiseks kogu vajaliku tolli poolt nõutava teabe.

Otsuse tegemist võivad taotleda ka mitu isikut ning otsust võib teha ka mitme isiku kohta.

2. Lõike 1 kohane otsus tehakse ja taotlejale teatatakse kõnealusest otsusest hiljemalt kahe kuu jooksul kuupäevast, mil toll taotluse sai, kui tollialastes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.

Kui toll ei ole kõnealuse ajavahemiku jooksul suuteline otsustama, teatab ta taotlejale sellest enne kõnealuse ajavahemiku möödumist, esitades põhjused ja määrates järgmise tähtaja, mida toll peab vajalikuks, et teha oma otsus taotluse kohta.

3. Kui otsuses või tollialases õigusaktis ei ole sätestatud teisiti, jõustub otsus kuupäeval, mil taotleja otsuse kätte saab või mil see loetakse kätte saaduks. Toll peab suutma vastuvõetud otsuseid jõustada asjaomasest kuupäevast alates, välja arvatud artikli 25 lõikes 2 sätestatud juhtudel.

4. Enne sellise otsuse vastuvõtmist, mis võib kahjustada isikut või isikuid, kellele otsus on suunatud, peab toll viimaseid oma vastuväidetest informeerima, esitades kõnealuste vastuväidete aluseks olevad põhjendused. Asjaomasele isikule tuleb anda võimalus oma seisukoha väljendamiseks alates kuupäevast, mil vastuväited on saadetud.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse käesoleva lõike esimese lõiguse kirjeldatud ajavahemik.

Kõnealuse ajavahemiku lõpul tehakse otsus, milles on sätestatud selle aluseks olevad põhjused, kehtestatud korras asjaomasele isikule teatavaks.

Nõuet teha kahjustava otsuse aluseks olevad vastuväited isikule, kellele otsus on suunatud, enne otsuse tegemist teatavaks, kohaldab toll ka otsuste suhtes, mis

tehakse ilma asjaomase isiku eelneva taotluseta, ja eriti artikli 72 lõike 3 kohaste tollivõlga käsitlevate teatiste suhtes.

Otsustes tuleb viidata artiklis 24 sätestatud kaebuse esitamise õigusele.

5. Piiramata muude valdkondade eeskirjade kohaldamist, millega sätestatakse juhud ja tingimused, mille korral otsused on tühised või neid saab kehtetuks tunnistada, võib tolliasutus, kes otsuse tegi, selle tühistada, seda muuta või selle kehtetuks tunnistada, kui see ei ole vastavuses tollialaste õigusaktidega või neid tõlgendavate suuniste või selgitavate märkustega.

Artikkel 18

Otsuste kehtivus kogu ühenduse piires

Kui ei ole taotletud või sätestatud teisiti, kehtivad tolli poolt tehtud otsused kogu ühenduse tolliterritooriumil.

Artikkel 19

Soodsate otsuste tühistamine

1. Toll tühistab soodsa otsuse isiku suhtes, kellele kõnealune otsus on suunatud, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
  - a) otsus on tehtud ebaõige või mittetäieliku teabe alusel,
  - b) taotleja teadis või oleks pidanud teadma, et teave oli ebaõige või mittetäielik,
  - c) õige ning täieliku teabe korral oleks otsus olnud erinev.
2. Isikutele, kellele otsus oli suunatud, teatatakse selle tühistamisest.
3. Kui ei ole sätestatud teisiti, loetakse otsus tühiseks esialgse otsuse jõustumise kuupäevast.
4. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 rakendamiseks, eriti mitme isiku suhtes tehtud otsuste kohta.

Artikkel 20

Soodsate otsuste kehtetuks tunnistamine ja muutmise

1. Soodne otsus tunnistatakse kehtetuks või seda muudetakse, kui üks või mitu sellise otsuse tegemiseks ettenähtud tingimustest olid täitmata või ei ole enam täidetud, välja arvatud artiklis 19 nimetatud juhtudel.
2. Kui tollialastes õigusaktides ei ole sätestatud teisiti, võib mitmele isikule suunatud soodsa otsuse kehtetuks tunnistada ka ainult selle isiku suhtes, kes ei täida asjaomase otsuse raames kehtestatud kohustusi.

3. Isikule, kellele otsus oli suunatud, teatatakse selle kehtetuks tunnistamisest või muutmisest.
4. Otsuse kehtetuks tunnistamine või muutmine jõustub kuupäevast, mil isik, kellele kõnealune otsus oli suunatud, kehtetuks tunnistamise või muutmise teatise kätte saab või mil see loetakse olevat isiku poolt kätte saadud.

Kui selle isiku õigustatud huvi, kellele otsus on suunatud, seda nõuab, võib toll erandjuhtudel kehtetuks tunnistamise otsuse või tehtud muudatuse jõustumise kuupäeva edasi lükata.

5. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed käesoleva artikli lõigete 1 kuni 4 rakendamiseks, eriti mitme isiku suhtes tehtud otsuste kohta.

Artikkel 21

Erimeetmeid käsitlevad otsused

1. Taotluse korral teeb toll otsuseid siduva tariifiinformatsiooni või siduva päritoluinformatsiooni kohta.

Sellise taotluse võib tagasi lükata, kui see ei ole seotud tegelikult kavandatud impordi- või eksporditoiminguga.

2. Siduva tariifi- või päritoluinformatsiooni otsused on siduvad ainult kaupade tariifse klassifitseerimise või päritolu määramise suhtes.

Kõnealused otsused on tollile siduvad isiku suhtes, kellele otsus oli suunatud, ainult nende kaupadega seonduvalt, mille suhtes tolliformaalsused viiakse lõpule pärast otsuse tegemise kuupäeva.

Kõnealused otsused on siduvad isikule, kellele need on suunatud, tolli suhtes üksnes alates kuupäevast, millal isik saab teatise otsuse kohta või mil see teatis loetakse isiku poolt kätte saaduks.

3. Siduva tariifi- või päritoluinformatsiooni otsused kehtivad kolm aastat alates kuupäevast, mis on otsuses määratud.
4. Taotledes kindla tolliprotseduuri raames siduva tariifi- või päritoluinformatsiooni otsust, peab isik, kellele otsus on suunatud, tõendama järgmist:
  - a) siduva tariifiinformatsiooni otsuse puhul: deklareeritud kaubad vastavad täies ulatuses otsuses kirjeldatud kaupadele;
  - b) siduva päritoluinformatsiooni otsuse puhul: asjaomased tooted ning nende päritolustaatuse omandamise aluseks olevad tingimused vastavad täies ulatuses otsuses kirjeldatud kaupadele ja tingimustele.
5. Erandina artikli 17 lõikest 5 ja artiklist 19 tühistatakse siduva tariifi- või päritoluinformatsiooni otsused, kui need põhinevad taotlejalt saadud ebaõigel või mittetäielikul teabel.

6. Siduva tariifi- või päritoluinformatsiooni otsused tunnistatakse kehtetuks vastavalt artikli 17 lõikele 5 ja artiklile 20.

Kõnealuseid otsuseid ei tohi muuta.

7. Olenemata artiklist 20 võtab komisjon artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse:

- a) siduva tariifi- ja päritoluinformatsiooni otsuste kehtivuse lõppemise tingimused ja aeg,
- b) tingimused, mille korral punktis a kirjeldatud otsust võib veel kasutada kõnealusel otsusel põhinevate siduvate lepingute suhtes, mis on sõlmitud enne kõnealuse otsuse kehtivuse lõppemist, ning ajavahemik, mil neid otsuseid võib veel nõnda kasutada.

8. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse muude erimeetmeid käsitlevate otsuste tegemise tingimused.

5. jagu

Tollisanktsioonid

Artikkel 22

Tollisanktsioonid

1. Iga liikmesriik sätestab haldus- ja kriminaalkaristused ühenduse tollialaste õigusaktide täitmatajätmise eest. Kõnealused karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
2. Halduskaristus määratakse ühes või mõlemas järgmistest vormidest:
  - a) tolli poolt määratud rahatrahv, sealhulgas kriminaalkaristuse asemel kohaldatav trahv;
  - b) igasuguste asjaomasele isikule antud lubade tühistamine, peatamine või muutmine.

Kui halduskaristusi kombineeritakse samade faktide alusel kriminaalkaristustega, peab asjaomane kogukaristus olema proportsionaalne.

6. jagu

Kaebused

Artikkel 23

Kriminaalõigus

Artiklid 24, 25 ja 26 ei kehti kaebuste kohta, mille esitamise eesmärk on kohtuotsuse tühistamine, kehtetuks tunnistamine või muutmine.

Artikkel 24

Kaebuse esitamise õigus

1. Igal isikul on õigus esitada kaebusi kõigi tolli otsuste suhtes, mis puudutavad kõnealust isikut otseselt ja isiklikult.

Õigus esitada kaebus on ka igal isikul, kes on taotlenud, et toll teeks otsuse, ja ei ole oma taotluse alusel artikli 17 lõikes 2 nimetatud tähtaja jooksul otsust saanud.

2. Kaebuse esitamise õigust võib täide viia vähemalt kahes järgus:
  - a) algul tollile või muule asutusele, mis võib olla liikmesriigi poolt selleks määratud kohus või samaväärne eriorgan;
  - b) seejärel kõrgemalseisvale sõltumatule asutusele, milleks vastavalt liikmesriikides kehtivatele õigusaktidele võib olla kohus või samaväärne eriorgan.
3. Kaebus tuleb esitada elektrooniliselt või kirja teel selles liikmesriigis, kus otsus on tehtud või selle tegemist taotletud.

Artikkel 25

Täitmise peatamine

1. Kaebuse esitamine ei peata vaidlusaluse otsuse täitmist.
2. Erandina lõikest 1 ning juhul kui kaebuse esitanud isikule võidakse põhjustada korvamatut kahju, peatab toll vaidlusaluse otsuse täitmise osaliselt või täielikult.

Toll võib peatada vaidlusaluse otsuse täitmise täielikult või osaliselt, kui tal on piisavalt alust arvata, et asjaomane otsus ei ole vastavuses tollialaste õigusaktidega.

3. Kui vaidlusalune otsus toob kaasa kohustuse tasuda imporditollimaks või eksporditollimaks, on kõnealuse otsuse peatamise eelduseks tagatise esitamine, välja arvatud juhul, kui tagatise andmine põhjustaks võlgnikule tõsiseid majanduslikke raskusi või sotsiaalseid probleeme.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed käesoleva lõike esimese lõigu rakendamiseks.

Artikkel 26

Otsus kaebuse asjas

Tolli poolt kaebuste asjas tehtud otsuste suhtes kohaldatakse artiklit 17.

Liikmesriigid peavad tagama, et kaebuste menetlemine võimaldab tolli otsuste kiiret korrigeerimist.

7. jagu

Kauba kontrollimine

Artikkel 27

Tollikontrollid

1. Toll võib läbi viia kõiki kontrolle, mida ta peab vajalikuks, selleks et tagada tollialaste õigusaktide ja muude ühenduse tolliterritooriumi ja muude territooriumide vahel liikuva kauba sisenemist, väljumist, transiiti, üleminekut ja lõppkasutust ja ühendusevälise kauba olemasolu käsitlevate õigusaktide nõuetekohane rakendamine.

Kõnealune kontroll (edaspidi „tollikontroll“) võib seisneda kauba läbivaatamises, deklaratsioonis esitatud andmete õigsuse tõendamises ja elektrooniliselt või kirjalikult esitatud dokumentide olemasolu ja autentsuse tõendamises, ettevõtete raamatupidamise ja muude dokumentide läbivaatamises, transpordivahendite kontrollis, pagasi või muu isikute poolt või isikute käes või seljas veetava kauba läbivaatamises.

Kui see on sätestatud rahvusvahelise kokkuleppega, võib tollikontrolli läbi viia väljaspool ühenduse tolliterritooriumi.

2. Tollikontroll, välja arvatud pisteline kontroll, peab põhinema elektrooniliste andmetöötlustehnikate abil läbi viidud riskianalüüsidel, mille eesmärk on määrata kindlaks ja hinnata ohtusid ning välja arendada siseriiklikul, ühenduse ja võimaluse korral rahvusvahelisel tasandil väljatöötatud kriteeriumide põhjal vajalikud riski vastu võitlemise meetmed.

Koostöös komisjoniga arendavad liikmesriigid välja ja peavad ülal riskijuhtimise rakendamise elektroonilist süsteemi, mis tuleb kasutusele võtta hiljemalt 30. juunil 2009.

3. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse:
  - a) ühtse riskijuhtimise raamistiku eeskirjad,
  - b) ühiskriteeriumide ja kontrolli prioriteetvaldkondade määramise eeskirjad,

- c) tolliasutuste vahel riskiteabe ja riskianalüüside vahetamist käsitlevad eeskirjad.

Artikkel 28

Koostöö teiste asutustega

1. Kui pädevad asutused (mitte toll) viivad samade kaupade suhtes läbi kontrolli (mitte tollikontrolli), tuleb kõnealust kontrolli teostada tihedas koostöös tolliga ning, kui võimalik, samal ajal ja samas kohas („kõik ühes kohas“- põhimõte).
2. Käesolevas jaos kirjeldatud kontrolli raames võivad toll ja muud pädevad asutused vajaduse korral ja riskide vähendamiseks vahetada omavahel, teiste liikmesriikide tolliga ja komisjoniga saadud andmeid ühenduse tolliterritooriumi ja muude territooriumide vahel liikuva kauba sisenemise, väljumise, transiidi, ülemineku ja lõppkasutuse kohta ning ühendusevälise kauba olemasolu kohta.

Artikkel 29

Vabastusjärgne kontroll

Et teha kindlaks üld- või tollideklaratsioonis esitatud andmete õigsust, võib toll pärast kauba vabastamist kontrollida äridokumente ja asjaomase kaubaga tehtavate toimingute või selle kaubaga seotud edasiste äritoimingute andmeid.

Kõnealune kontroll võib toimuda deklarandi või tema esindaja valdustes, mõne muu asjaomaste toimingutega äritegevuse tõttu otseselt või kaudselt seotud isiku valdustes või muu isiku valdustes, kelle valduses on seoses äritegevusega asjaomane dokument või vajalikud andmed. Kõnealused asutused võivad samuti asjaomast kaupa läbi vaadata, kui kaupa on veel võimalik neile esitada.

Artikkel 30

Erandid

1. Tollikontrolli või tolliformaalsusi ei viida läbi:
  - a) ühendusesiseseid lende tegevate isikute salongi- ja registreeritud pagasi suhtes,
  - b) ühendusesiseseid merereise tegevate isikute pagasi suhtes.
2. Lõige 1 ei piira järgmiste kontrollide teostamist:
  - a) liikmesriikide ametiasutuste, sadama või lennujaama pädevate asutuste või veoettevõtjate poolt teostatav pagasi turvakontroll,
  - b) kontrollid, mis tulenevad liikmesriikide sätestatud keeldudest ja piirangutest, eeldusel, et kõnealused keelud ja piirangud on vastavuses Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

8. jagu

Dokumentide ja muu teabe säilitamine; tasud ja lõivud

Artikkel 31

Dokumentide ja muu teabe säilitamine

1. Tollikontrolli otstarbeks säilitab asjaomane isik artikli 9 lõikes 1 nimetatud dokumente kehtivates õigusaktides ettenähtud aja jooksul, kuid vähemalt kolm kalendriaastat, olenemata sellest, millisel andmekandjal need esitati.

Muudel kui kolmandas lõigus nimetatud asjaoludel vabasse ringlusse lubatud kauba või ekspordiks deklareeritud kauba puhul peab kõnealune ajavahemik algama selle aasta lõpust, mil vabasse ringlusse lubamise või ekspordideklaratsioon aktsepteeritakse.

Kauba puhul, mis selle lõppkasutuse tõttu lubatakse vabasse ringlusse maksuvabalt või vähendatud imporditollimaksumääraga, algab kõnealune ajavahemik selle aasta lõpust, mil tollijärelevalve asjaomase kauba üle lõpetatakse.

Kauba puhul, mis on suunatud mis tahes muule tolliprotseduurile, algab kõnealune ajavahemik selle aasta lõpust, mil kõnealune tolliprotseduur lõppeb.

2. Piiramata artikli 73 lõike 4 kohaldamist, tuleb juhul, kui tolli poolt seoses tollivõlaga läbi viidud tollikontrolli käigus selgub, et asjaomane kanne raamatupidamises tuleb ära parandada, ning asjaomast isikut on paranduse sisseviimisest teavitatud, säilitada asjaomaseid dokumente lisaks käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud ajavahemikule veel kolm aastat.

Kaebuse esitamise korral tuleb dokumente säilitada asjaomase menetluse lõpetamiseni.

Artikkel 32

Tasud ja lõivud

1. Toll ei nõua tasu tollikontrolli või muude tollialaste õigusaktide rakendamisega seonduvate toimingute tegemise eest pädeva tolliasutuse tavapärastel lahtiolekuaegadel.

Siiski võib toll nõuda tasu eriteenuste eest või nõuda tagasi nendega seonduvaid kulusid.

2. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed lõike 1 teise lõigu rakendamiseks, eelkõige järgmistes valdkondades:
  - a) tolli personali kohalolu väljaspool tolliasutuse tavapäraseid lahtiolekuaegu või väljaspool tolliasutuse tööruume, kui selleks on esitatud taotlus,

- b) ekspertaruanded ja -analüüsid kaupade kohta ning postimaksud kauba tagastamise eest taotlejale, eriti seoses artikli 21 kohaselt vastu võetud otsustega või artikli 8 lõike 1 kohaselt esitatud teabega,
- c) kauba läbivaatamine või kaubaproovide võtmine tõendamise eesmärgil või kauba hävitamine, kui selleks on vajalikud muud kui tollipersonali kasutuses olevad kulud,
- d) erakorralised kontrollimeetmed, kui need on vajalikud kauba iseloomu või võimaliku ohu tõttu.

3. PEATÜKK

VALUUTA KONVERTEERIMINE, TÄHTAJAD JA LIHTSUSTAMINE

Artikkel 33

Valuuta konverteerimine

1. Kui valuuta konverteerimine on vajalik ühel järgmistest põhjustest, peab rakendatav vahetuskurss olema sama, mis on pädeva asutuse poolt avaldatud või Internetis üles pandud:
  - a) kauba tolliväärtuse määramiseks kasutatavad tegurid on avaldatud muus vääringus kui selle liikmesriigi vääring, kus tolliväärtus määratakse;
  - b) kauba tariifse klassifikatsiooni, väärtusläve ja impordi- ja eksporditollimaksu suuruse määramiseks nõutakse euro väärtust siseriiklikus vääringus.

Kõnealune vahetuskurss peab võimalikult täpselt peegeldama konverteeritava vääringu väärtust kõnealusel ajahetkel liikmesriigi vääringu suhtes.

2. Kui valuuta konverteerimine on vajalik muudel kui lõikes 1 kirjeldatud põhjustel, rakendatakse tollialaste õigusaktide raames kord aastas kinnitatud euro väärtust siseriikliku valuuta suhtes.
3. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 rakendamiseks.

Artikkel 34

Tähtajad

1. Kui tollialastes õigusaktides on ette nähtud ajavahemik, kuupäev või tähtaeg, võib asjaomast ajavahemikku pikendada või asjaomast kuupäeva või tähtaega edasi lükata ainult juhul, kui see on otseselt lubatud kõnealuste sätetega.

2. Tollialastes õigusaktides ettenähtud tähtaegade suhtes tuleb kohaldada ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavaid eeskirju, mis on sätestatud nõukogu määruses (EMÜ, Euratom) nr 1182/71,¹⁵ kui ei ole ette nähtud muid erisätteid.

Artikkel 35

Lihtsustamine

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse juhud ja tingimused, millal ning mille alusel käesoleva tolliseadustiku rakendamist lihtsustada.

---

¹⁵ EÜT L 124, 8. 6.1971, lk 1.

II JAOTIS

TEGURID, MILLE ALUSEL KOHALDATAKSE IMPORDI- JA EKSPORDITOLLIMAKSU JA MUID KAUBAVAHETUSE SUHTES ETTENÄHTUD MEETMEID

1. PEATÜKK

ÜHINE TOLLITARIIFISTIK JA KAUPADE TARIIFNE KLASSIFITSEERIMINE

Artikkel 36

Ühine tollitariifistik

1. Impordi- ja eksporditollimaks põhineb ühisel tollitariifistikul.

Muid ühenduse õigusaktidega ettenähtud meetmeid, mis reguleerivad konkreetseid kaubavahetusega seotud valdkondi, kohaldatakse vajaduse korral vastavalt kõnealuste kaupade tariifsele klassifikatsioonile.

2. Ühise tollitariifistiku moodustavad järgmised õigusaktid:

- a) nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87¹⁶ sätestatud kaupade kombineeritud nomenklatuur,
- b) mis tahes muu nomenklatuur, mis täielikult või osaliselt põhineb kombineeritud nomenklatuuril või sätestab sellele lisaalajaotisi ja on kehtestatud konkreetseid valdkondi reguleerivate ühenduse õigusaktidega, selleks et kohaldada kaubavahetusega seotud tariifseid meetmeid,
- c) kombineeritud nomenklatuuriga hõlmatud kauba suhtes tavapäraselt või normaalselt kehtiv ühepoolne imporditollimaks,
- d) ühenduse ja teatavate väljaspool ühenduse tolliterritoriumi asuvate riikide ja territooriumide või riikide ja territooriumide rühmade vahel sõlmitud kokkulepetes sisalduvad tariifsed soodusmeetmed,
- e) tariifsed soodusmeetmed, mille ühendus on teatavate väljaspool ühenduse tolliterritoriumi asuvate riikide või territooriumide või asjaomaste riikide või territooriumide rühmade suhtes ühepoolselt kehtestanud,
- f) ühepoolsed meetmed, millega nähakse ette teatava kauba suhtes kehtestatud imporditollimaksude vähendamine või nendest vabastamine;
- g) teatava kauba suhtes selle iseloomu või lõppkasutuse tõttu kehtestatud tariifne sooduskohtlemine punktides c–f ja h kirjeldatud meetmete raames,

---

¹⁶ EÜT L 256, 7.9.1987, lk 1.

- h) muud tariifsed meetmed, mis on ette nähtud ühenduse põllumajandusalaste, kaubandusalaste või muude õigusaktidega.
3. Kui asjaomane kaup vastab lõike 2 punktides d–g sätestatud tingimustele, kohaldatakse deklarandi taotluse korral kõnealustes sätetes kirjeldatud meetmeid, selle asemel et kohaldada nimetatud lõike punktis c sätestatud meetmeid. Asjaomase taotluse võib esitada tagantjärele, eeldusel, et asjaomastes meetmetes või käesolevas tolliseadustikus sätestatud tähtjad ja tingimused on täidetud.
4. Kui lõike 2 punktides d–g kirjeldatud meetmete kohaldamine või kõnealuse lõike punktis h osutatud meetmetest vabastamine on piiratud teatava impordi- või ekspordimahuga, lõpetatakse kõnealuste meetmete kohaldamine või meetmetest vabastamine tariifikvootide olemasolu korral niipea, kui ettenähtud impordi- või ekspordimaht on saavutatud.

Tariifilagede saavutamisel lõpetatakse kõnealuste meetmete kohaldamine ühenduse õigusaktiga.

Artikkel 37

Kauba tariifne klassifikatsioon

Ühise tollitariifistiku kohaldamisel seisneb kauba „tariifne klassifitseerimine“ kombineeritud nomenklatuuri alamrubriigi või madalama alajaotise kindlaksmääramises, mille alla kõnealune kaup klassifitseeritakse.

Mittetariifsete meetmete kohaldamisel seisneb kauba „tariifne klassifitseerimine“ kombineeritud nomenklatuuri või mõne muu ühenduse õigusaktiga loodud ning täielikult või osaliselt kombineeritud nomenklatuuril põhineva või sellesse täiendavaid alajaotisi lisava nomenklatuuri alamrubriigi või madalama alajaotise kindlaksmääramises, mille alla kõnealune kaup klassifitseeritakse.

Esimese või teise lõigu kohaselt kindlaks määratud alamrubriiki või madalamat alajaotist kasutatakse asjaomase alamrubriigiga seotud meetmete kohaldamiseks.

2. PEATÜKK

KAUBA PÄRITOLU

1. jagu

Mittesooduspäritolu

Artikkel 38

Reguleerimisala

Artiklites 39, 40 ja 41 nähakse ette eeskirjad kauba mittesooduspäritolu määramiseks järgmiste meetmete kohaldamisel:

- a) ühine tollitariifistik, välja arvatud artikli 36 lõike 2 punktides d ja e kirjeldatud meetmed;
- b) meetmed, mis ei kuulu tariifsete meetmete hulka ning mis on kehtestatud konkreetseid kaubavahetusega seotud valdkondi reguleerivate ühenduse õigusaktidega;
- c) muud kauba päritoluga seonduvad ühenduse meetmed.

Artikkel 39

Päritolu määramine

1. Kaup, mis on saadud ühes riigis või ühel territooriumil, loetakse kõnealuselt riigist või kõnealuselt territooriumilt pärit kaubaks.
2. Kaup, mille tootmisega on seotud rohkem kui üks riik või territoorium, loetakse sellest riigist või sellelt territooriumilt pärit kaubaks, kus kaup läbis viimase olulise töötluse.

Artikkel 40

Päritolutõendid

1. Kui vastavalt tollialastele õigusaktidele on tollideklaratsioonis ära märgitud päritolu, võib toll nõuda deklarandilt kauba päritolu tõendamist.
2. Kui vastavalt tollialastele õigusaktidele või muudele asjaomaseid valdkondi reguleerivatele ühenduse õigusaktidele esitatakse kauba päritolutõend, võib toll tõsise kahtluse korral nõuda lisatõendeid, tagamaks, et märgitud päritolu on kooskõlas asjaomastes ühenduse õigusaktides sätestatud eeskirjadega.
3. Päritolu tõendav dokument võib olla välja antud ühenduses, kui see on vajalik kaubanduse seisukohalt.

Artikkel 41

Rakendusmeetmed

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed artiklite 39 ja 40 rakendamiseks.

2. jagu

Sooduspäritolu

Artikkel 42

Kauba sooduspäritolu

1. Et kauba suhtes saaks kohaldada artikli 36 lõike 2 punktis d või e kirjeldatud meetmeid või mittetariifseid soodusmeetmeid, peab kaup vastama käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 kirjeldatud sooduspäritolureeglitele.
2. Kauba puhul, mille suhtes kohaldatakse soodusmeetmeid kokkulepete alusel, mida ühendus on sõlminud teatavate väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuvate riikide ja territooriumidega või asjaomaste riikide või territooriumide rühmadega, sätestatakse sooduspäritolureglid kõnealustes kokkulepetes.
3. Kauba puhul, mille suhtes kohaldatakse soodusmeetmeid, mida ühendus on vastu võtnud ühepoolselt teatavate väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuvate riikide ja territooriumide või asjaomaste riikide või territooriumide rühmade suhtes ning mis ei kuulu lõikes 5 kirjeldatute alla, võtab komisjon artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sooduspäritolureglid.
4. Kauba puhul, mille suhtes kohaldatakse ühenduse tolliterritooriumi ja Ceuta ja Melilla vahelises kaubanduses kehtivaid soodusmeetmeid, mis sisalduvad Hispaania ja Portugali ühinemisakti protokollis nr 2, võtab komisjon artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse sooduspäritolureglid.
5. Kauba puhul, mille suhtes kohaldatakse soodusmeetmeid, mis sisalduvad ühendusega assotsieerunud ülemeremaade ja territooriumide kasuks sõlmitud sooduskokkulepetes, võetakse sooduspäritolureglid vastu vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 187.
6. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, mis on vajalikud käesoleva artikli lõigetes 2–5 kirjeldatud eeskirjade rakendamiseks.

3. PEATÜKK

KAUBA TOLLIVÄÄRTUS

Artikkel 43

Reguleerimisala

Kauba tolliväärtus ühise tollitariifistiku ja ühenduse õigusaktides sätestatud kaubavahetusega seonduvate erinevaid valdkondi reguleerivate õigusaktide mittetariifsete meetmete kohaldamisel määratakse vastavalt artiklitele 44–47.

Tehinguväärtus

1. Imporditud kauba tolliväärtus ühenduse tolliterritooriumile eksportimiseks müüdüd kauba eest tegelikult makstud või makstav hind, mida on vajaduse korral korrigeeritud artikli 4 alusel vastu võetud meetmete kohaselt, edaspidi „tehinguväärtus“.

Tegelikult makstud või makstav hind on kogu tasu, mida ostja on maksnud või maksab imporditud kauba eest müüjale või tema kasuks ja mis hõlmab kõiki tegelikult makstud või makstavaid tasusid, mida ostja on maksnud või maksab müüjale imporditud kauba müügi tingimusena või mida ostja on maksnud või maksab kolmandale isikule müüja kohustuse täitmiseks. Makse ei tarvitse olla tehtud rahaülekandena. Makse võib olla tehtud akreditiivi või vabalt kaubeldava maksevahendiga otseselt või kaudselt.

2. Tehinguväärtust kohaldatakse eeldusel, et on täidetud järgmised tingimused:
  - a) ostjal ei ole kauba kõrvaldamisel või kasutamisel muid piiranguid peale järgmiste:
    - i) ühenduse õigusaktidega või ühenduse ametiasutuste poolt kehtestatud või ette nähtud piirangud,
    - ii) kauba edasimüügi geograafilist piirkonda käsitlevad piirangud,
    - iii) piirangud, mis ei mõjuta oluliselt kauba väärtust;
  - b) kauba müük ega hind ei sõltu mingitest tingimusest ega kaalutlustest, mille väärtust kauba väärtuse määramisel ei ole võimalik määrata;
  - c) ostja poolt kauba hilisemast edasimüügist, kõrvaldamisest või kasutamisest saadud tulud ei laeku osaliseltki otseselt või kaudselt müüjale, välja arvatud juhul, kui hinda on võimalik vastavalt artikli 4 kohaselt vastu võetud meetmetele sellekohaselt korrigeerida;
  - d) ostja ja müüja ei ole teineteisega seotud või kui ostja ja müüja on seotud, on tehinguväärtus lõike 2 alusel tolliväärtusena aktsepteeritav.

3. Lõike 2 punkti d kohaldamisel ei ole asjaolu, et ostja ja müüja on teineteisega seotud, iseenesest piisav põhjus tehinguväärtuse aktsepteerimata jätmiseks. Vajaduse korral uuritakse müügiga seotud asjaolusid ja tehinguväärtus aktsepteeritakse, kui ostja ja müüja seotus ei ole mõjutanud hinda.

Kui tollil on deklarandi poolt antud või mõnel muul viisil saadud teabe põhjal alust arvata, et ostja ja müüja seotus on avaldanud mõju kauba hinnale, peab toll teavitama deklaranti kõnealustest väidetest ja andma deklarandile korrektse võimaluse vastuväidete esitamiseks.

4. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse elemendid, mis tolliväärtuse määramisel lisatakse tegelikult makstud või makstavale hinnale või mida tohib kõnealuselt hinnast välja jätta.

Artikkel 45

Tolliväärtuse määramise teisejärgulised meetodid

1. Kui tolliväärtust ei ole võimalik määrata artikli 44 alusel, siis tuleb selle määramiseks kohaldada lõike 2 punktide a, b, c ja d järjestuses esimest punkti, mille alusel saab tolliväärtust määrata.

Deklarandi taotluse korral muudetakse punktide c ja d kohaldamise järjekorda.

2. Lõikele 1 vastav tolliväärtus on:

- a) identse kauba tehinguväärtus, mis on ühenduse tolliterritooriumile ekspordimiseks müüdüd ja eksporditud samal ajal või ligikaudu samal ajal kui see kaup, mille väärtust määratakse;
- b) sarnase kauba tehinguväärtus, mis on ühenduse tolliterritooriumile ekspordimiseks müüdüd ja eksporditud samal ajal või ligikaudu samal ajal kui see kaup, mille väärtust määratakse;
- c) väärtus, mis põhineb ühikuhinnal, millega imporditud kaupa või identset või sarnast imporditud kaupa on müüdüd ühenduse tolliterritooriumi piires kõige suuremas üldkoguses isikule, kes ei ole müüjaga seotud;
- d) arvutatud väärtus, mis koosneb järgmistest elementidest:
  - i) imporditud kauba tootmisel kasutatud materjalide ning kauba valmistamise või muu töötlemise kulud või väärtus;
  - ii) kasum ja üldkulud summa ulatuses, mis tavaliselt kujuneb ekspordiriigi tootjate poolt ühenduse tolliterritooriumile ekspordimiseks toodetud ning hinnatava kaubaga samasse klassi või liiki kuuluva kauba müügil;
  - iii) kulud või väärtus, mis on seotud imporditud kauba transportimisega ühenduse tolliterritooriumile sisenemise kohani, kõnealuse transpordiga seonduvate laadimis- ja käitlemismaksudega ning kaupade kindlustusega.

3. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse käesoleva artikli lõike 2 kohaldamise edasised tingimused ja rakenduseeskirjad.

Artikkel 46

Varumeetod

Kui imporditud kauba tolliväärtust ei ole võimalik määrata artikli 44 või 45 alusel, määratakse see ühenduse tolliterritooriumil kättesaadavate andmete alusel, kasutades kohaseid meetodeid, mis on kooskõlas järgmiste põhimõtete ja üldsätetega:

- a) üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikli rakendamise leping;
- b) üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe VII artikkel;
- c) käesolev peatükk.

Tolliväärtuse määramiseks esimese lõigu alusel ei tohi kasutada järgmiseid variante:

- a) ühenduse tolliterritooriumil toodetud kauba müügihind kõnealusel territooriumil;
- b) süsteem, mis näeb ette kahest võimalikust väärtusest kõrgema valimise tolliväärtuseks;
- c) kauba hind ekspordiriigi siseturul;
- d) muud tootmiskulud peale arvatud väärtuste, mis on määratud identse või sarnase kauba puhul kooskõlas artikli 45 lõike 2 punktiga d;
- e) kauba hind selle eksportimisel riiki, mis ei ole ühenduse tolliterritooriumi osa;
- f) minimaalne tolliväärtus;
- g) suvaline või fiktiivne väärtus.

Artikkel 47

Rakendusmeetmed

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse eeskirjad tolliväärtuse määramiseks erandjuhtudel ning seoses kaubaga, mille suhtes pärast eriprotseduuri kohaldamist on tekkinud tollivõlg.

III JAOTIS
TOLLIVÕLG JA TAGATISED

1. PEATÜKK

TOLLIVÕLA TEKKIMINE

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 48

Tollivõlg

Teatavate kaupade impordil või ekspordil tuleb ühise tollitariifistiku alusel tasuda tollimaksu ja tasumisele kuuluv summa moodustab tollivõla.

2. jagu

Tollivõlg impordil

Artikkel 49

Vabasse ringlusse lubamine, ajutine import

1. Tollivõlg impordil tekib, kui ühenduseväline kaup suunatakse ühele järgmistest protseduuridest:
  - a) vabasse ringlusse lubamine;
  - b) ajutine import osalise vabastamisega imporditollimaksust.
2. Tollivõlg tekib asjaomase tollideklaratsiooni aktsepteerimise hetkel.
3. Deklarant on võlgnik. Kaudse esindamise korral on isik, kelle eest tollideklaratsioon esitatakse, samuti võlgnik.

Kui mõnda lõikes 1 nimetatud protseduuri puudutav tollideklaratsioon esitatakse sellise teabe põhjal, mille alusel kõiki imporditollimakse või osa nendest sisse ei nõuta, võib lugeda võlgnikteks ka isikuid, kes tollideklaratsiooni esitamiseks vajalikku teavet andsid ja kes teadsid või oleksid pidanud teadma, et teave oli vale.

Artikkel 50

Erisätted päritolustaatuseta kauba suhtes

1. Kui imporditollimaksu tagasimaksed või imporditollimaksust vabastamine on keelatud sellise päritolustaatuseta kauba puhul, mida kasutatakse selliste toodete

valmistamisel, mille kohta ühenduse ja teatavate väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuvate riikide või territooriumide või kõnealuste riikide või territooriumide rühmade vahelise sooduskohtlemise raames koostatakse või antakse välja päritolutõend, tekib tollivõlg kõnealuste toodete puhul ühel järgmistest juhtudest:

- a) kõnealuste toodete reekspordiga seonduva teatise aktsepteerimisel, kui tooted on saadud seestöötlemisel;
  - b) importkauba deklaratsioonide aktsepteerimisel juhul, kui kõnealused seestöötlemise alla kuuluvad tooted on eelnevalt eksporditud.
2. Kui tollivõlg on tekkinud lõike 1 punkti a kohaselt, määratakse imporditollimaksu summa samadel alustel kui tollivõla puhul, mis tekib samal päeval sellise päritolustaatuseta kauba vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni aktsepteerimisel, mida kasutatakse asjaomaste toodete valmistamisel seestöötlemisprotsessi lõpuleviimiseks.
3. Kohaldatakse artikli 49 lõikeid 2 ja 3. Artiklis 189 kirjeldatud ühendusevälise kauba puhul on võlgnik siiski isik, kes esitab asjaomase reeksporditeatise, ja kaudse esindamise korral isik, kelle nimel kõnealune teatis esitatakse.

Artikkel 51

Rikkumisest tulenev tollivõlg

1. Muudel kui artiklites 49 ja 50 kirjeldatud juhtudel tekib tollivõlg impordil järgmiste rikkumiste tõttu:
  - a) jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, mis käsitleb ühendusevälise kauba toomist ühenduse tolliterritooriumile või kaupade liikumist, töötlemist, ladustamist, kasutamist või kõrvaldamist kõnealusel territooriumil;
  - b) jäetakse täitmata mõni tingimus, mis on seotud ühendusevälise kauba suunamisega tolliprotseduurile või kaubale imporditollimaksu vähendatud või nullmäära kohaldamisega kauba lõppkasutuse tõttu.
2. Tollivõla tekkimise aeg on üks järgmistest:
  - a) hetk, mil kohustust, mille mittetäitmine tollivõla põhjustab, ei täideta või enam ei täideta;
  - b) hetk, mil kaup suunatakse tolliprotseduurile või deklareeritakse tolliprotseduurile suunamise eesmärgil, kui hiljem selgub, et tingimus, mille alusel kaubad asjaomasele protseduurile suunati või mille alusel asjaomastele kaupadele kehtestati maksuvabastus või vähendatud imporditollimaksumäär kauba lõppkasutamise tõttu, ei ole täidetud.
3. Lõike 1 punktis a esitatud juhtudel on võlgnik üks järgmistest isikutest:

- a) isik, kes pidi asjaomase kohustuse täitma;
- b) isik, kes teadis või oleks ilmselt pidanud teadma, et tollialase õigusakti kohane kohustus ei ole täidetud, ja kes tegutses isiku nimel, kes pidi asjaomase kohustuse täitma, või kes osales tegevusel, mille tulemuseks oli kohustuse mittetäitmine;
- c) isik, kes omandas asjaomase kauba või kes seda valdas ja kes kauba omandamise või saamise ajal teadis või oleks ilmselt pidanud teadma, et tollialase õigusakti kohane kohustus ei ole täidetud.

Lõike 1 punktis b esitatud juhtudel on võlgnik isik, kes peab täitma kauba tolliprotseduurile suunamise või kõnealusele protseduurile suunatud asjaomase kauba deklareerimise või kauba lõppkasutuse tõttu antud maksuvabastuse või vähendatud tollimaksumäära kehtestamise tingimused.

Kui mõne lõikes 1 kirjeldatud protseduuri suhtes on koostatud tollideklaratsioon või kui tollile on antud tollialaste õigusaktide alusel taotletavat teavet kauba tolliprotseduurile suunamist käsitlevate tingimuste kohta, mille tulemusena imporditollimaksu osaliselt või täielikult sisse ei nõuta, on võlgnik ka isik, kes esitas deklaratsiooni koostamiseks taotletud teabe ja kes teadis või ilmselt oleks pidanud teadma, et asjaomane teave oli vale.

Artikkel 52

Makstud tollimaksu vähendamine

1. Kui tollivõlg on tekkinud vastavalt artikli 51 lõikele 1 lõppkasutuse tõttu vähendatud imporditollimaksuga vabasse ringlusse lubatud kauba puhul, lahutatakse kauba vabasse ringlusse lubamisel tasutud maksusumma tollivõlast tulenevast maksusummast.

Kõnealust punkti kohaldatakse *mutatis mutandis*, kui tollivõlg on tekkinud asjaomase kauba hävitamise tagajärjel tekkinud jääkide ja jäätmete suhtes.

2. Kui tollivõlg on tekkinud vastavalt artikli 51 lõikele 1 osalise imporditollimaksust vabastamisega ajutisele impordile suunatud kauba puhul, lahutatakse osalisel vabastamisel tasutud maksusumma tollivõlast tulenevast maksusummast.

3. jagu

Tollivõlg ekspordil

Artikkel 53

Ekspordideklaratsioon

1. Ekspordil tekib tollivõlg eksporditollimaksuga maksustatud kauba suunamisel ekspordiprotseduurile.
2. Tollivõlg tekib tollideklaratsiooni aktsepteerimise ajal.

3. Deklarant on võlgnik. Kaudse esindamise korral on isik, kelle eest tollideklaratsioon esitatakse, samuti võlgnik.

Kui tollideklaratsioon on koostatud teabe põhjal, mille tulemusena asjaomast eksporditollimaksu osaliselt või täielikult sisse ei nõuta, on võlgnik isik, kes esitas deklaratsioonis nõutava teabe ning teadis või oleks ilmselt pidanud teadma, et asjaomane teave on vale.

Artikkel 54

Rikkumisest tulenev tollivõlg

1. Muudel kui artiklis 53 kirjeldatud juhtudel ja kui kauba eest tuleb eksporditollimaksu tasuda, tekib tollivõlg ekspordil järgmiste rikkumiste tõttu:
  - a) jäetakse täitmata mõni tollialastes õigusaktides sätestatud kohustus, mis käsitleb kauba väljaviimist, liikumist või kõrvaldamist;
  - b) jäetakse täitmata tingimused, mille kohaselt kaupa lubati ühenduse tolliterritooriumilt välja viia täieliku või osalise eksporditollimaksust vabastamisega.
2. Tollivõla tekkimise aeg on üks järgmistest:
  - a) hetk, mil kaubad tegelikult ühenduse tolliterritooriumilt ilma tollideklaratsioonita välja viidi;
  - b) aeg, mil kaup saabub muusse sihtkohta kui see, kuhu sellel lubati täielikult või osaliselt eksporditollimaksust vabastatuna ühenduse tolliterritooriumilt lahkuda;
  - c) kui toll ei ole võimeline määrama punktis b kirjeldatud aega, siis kauba eksporditollimaksust vabastamise aluseks olevate tingimuste täitmist näitavate tõendite esitamiseks määratud tähtaja möödumine.
3. Kui kaup, millelt tuleb tasuda eksporditollimaksu, viiakse ühenduse tolliterritooriumilt välja ilma tollideklaratsioonita, on võlgnik üks järgmistest isikutest:
  - a) isik, kes pidi asjaomase kohustuse täitma;
  - b) isik, kes osales kohustuse mittetäitmiseni viinud tegevuses ja kes teadis või oleks ilmselt pidanud teadma, et tollideklaratsiooni ei esitatud, kuigi selle oleks pidanud esitama.
4. Kui tollivõlg tekib selliste tingimuste mittetäitmise tulemusena, mille kohaselt kaupa lubati ühenduse tolliterritooriumilt välja viia täieliku või osalise eksporditollimaksudest vabastamisega, on võlgnik üks järgmistest isikutest:
  - a) deklarant;

- b) kaudse esindamise korral isik, kelle eest tollideklaratsioon esitatakse.

4. jagu

Ühised sätted impordil ja ekspordil tekkiva tollivõla kohta

Artikkel 55

Keelud ja piirangud

Tollivõlg impordil ja ekspordil tekib ka siis, kui tegemist on kaupadega, mille suhtes kohaldatakse mis tahes liiki impordi- või ekspordikeelde või -piiranguid.

Tollivõlga siiski ei teki, kui ühenduse tolliterritooriumile tuuakse ebaseaduslikult sisse võltsitud raha või narkootilisi ja psühhotroopseid aineid, välja arvatud juhul, kui nende käibesse andmine meditsiinilistel või teaduslikel eesmärkidel kasutamiseks on toimunud pädevate asutuste range kontrolli all.

Siiski loetakse tollieeskirjade rikkumise suhtes kohaldatavate karistuste puhul tollivõlg tekkinuks, kui liikmesriigi õiguse alusel on karistuste määramise aluseks tollimaks või tollivõla olemasolu.

Artikkel 56

Mitu võlgnikku

Kui ühest tollivõlast tuleneva maksusumma tasumise eest vastutab mitu isikut, on igaüks neist vastutav kogu asjaomasest võlast tuleneva maksusumma ulatuses.

Kui üks või mitu kõnealust isikut on tahtlikult rikkunud tollialaseid õigusakte, peavad tollivõla tasuma esmajärjekorras kõnealused isikud.

Artikkel 57

Üldeeskirjad maksusumma arvutamiseks

1. Impordi- ja eksporditollimaksu summa määratakse eeskirjade alusel, mida kohaldati asjaomase kauba tollimaksusumma arvutamisel ajal, kui asjaomase kauba suhtes tekkis tollivõlg.
2. Kui tollivõla tekkimise aega ei ole võimalik täpselt määrata, loetakse tollivõla tekkimise ajaks aeg, mil toll otsustab, et kaup on olukorras, mis toob kaasa tollivõla tekkimise.

Kui tollile kättesaadava teabe põhjal on võimalik otsustada, et tollivõlg on tekkinud enne, kui toll on teinud kõnealuse otsuse, loetakse tollivõla tekkimise ajaks kõige varasem aeg, mille kohta saab tuvastada tollivõla olemasolu.

3. Kui tollialastes õigusaktides sätestatakse kauba tariifne sooduskohtlemine või impordi- või eksporditollimaksust osaliselt või täielikult vabastamine vastavalt artikli

36 lõike 2 punktidele d–g ning artiklitele 136–141, 178 ja 181–184, tuleb asjaomast tariifset sooduskohtlemist kohaldada ka juhtudel, kui tollivõlg on tekkinud vastavalt artiklitele 51–54, tingimusel, et asjaomase isiku käitumise puhul ei ole tegemist pettusega.

Artikkel 58

Erieeskirjad maksusumma arvutamiseks

1. Kui ühenduse tolliterritooriumil on tolliprotseduurile suunatud kauba suhtes tekkinud ladustamise või tavapärase käitluse kulud, ei võeta kõnealuseid kulusid või väärtuse kasvu imporditollimaksusumma arvutamisel arvesse, kui deklarant esitab kõnealuste kulude kohta piisavad tõendid.

Toimingutes kasutatud ühendusevälise kauba tolliväärtust, liiki ja päritolu võetakse imporditollimaksu arvutamisel arvesse.

2. Kui tolliprotseduurile suunatud kauba tariifiklassifikatsioon ühenduse tolliterritooriumil tavapärase käitlemise tulemusena muutub, kohaldatakse deklarandi taotluse korral tolliprotseduurile suunatud kauba suhtes esialgset tariifiklassifikatsiooni.
3. Kui tollivõlg on tekkinud seestöötlemise tulemusena saadud töödeldud toodetele, määratakse asjaomane tollimaksusumma deklarandi taotluse korral seestöötlemisele suunatud kauba suhtes asjaomase kauba kohta esitatud deklaratsiooni aktsepteerimise ajal kehtinud tariifiklassifikatsiooni, tolliväärtuse, liigi ja päritolu alusel.

Artikkel 59

Rakendusmeetmed

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse:

- a) kauba suhtes kohaldatava imporditollimaksu ja eksporditollimaksu arvutamine;
- b) muud teatavate protseduuride erieeskirjad;
- c) erandid artiklitest 57 ja 58.

Artikkel 60

Tollivõla tekkimise koht

1. Tollivõlg tekib kohas, kus artiklites 49 ja 53 osutatud tollideklaratsioon esitatakse, või kohas, kus see vastavalt artikli 128 lõikele 3 loetakse esitatuks.

Igal muul juhul on tollivõla tekkimise koht seal, kus tollivõla põhjustanud asjaolud ilmnevad.

Kui kõnealust kohta ei ole võimalik määrata, tekib tollivõlg kohas, kus toll otsustab, et kaup on olukorras, mis toob kaasa tollivõla tekkimise.

2. Kui kaup on suunatud tolliprotseduurile, mis on lõpetamata, ja kohta ei saa määratud tähtaja jooksul lõike 1 teise või kolmanda lõigu kohaselt kindlaks määrata, tekib tollivõlg kohas, kus kaup asjaomasele protseduurile suunati või selle protseduuri alusel ühenduse tolliterritooriumile toodi.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse käesoleva lõike esimeses lõigus kirjeldatud ajavahemik.

3. Kui tollile kättesaadava teabe põhjal on selgunud, et tollivõlg võib samaaegselt olla tekkinud mitmes kohas, loetakse tollivõla tekkimise kohaks seda kohta, kus tollivõlg esimesena tekkis.
4. Kui toll avastab, et tollivõlg on tekkinud artikli 51 lõike 1 punkti a kohaselt mõnes teises liikmesriigis ja võla suurus on väiksem kui 100 000 eurot, loetakse tollivõlg tekkinuks selles liikmesriigis, kus see avastati.

2. PEATÜKK

VÕIMALIKU VÕI OLEMASOLEVA TOLLIVÕLA TAGATIS

Artikkel 61

Üldsätted

1. Käesolevat peatükki kohaldatakse tekkinud või tekkida võivate tollivõlgade tagatiste suhtes, kui ei ole sätestatud teisiti.
2. Toll võib nõuda võlgnikult tagatise esitamist, et kindlustada tollivõla ja muude maksude, eriti kehtivate käibemaksu- ja aktsiisimaksusätete alusel tasumisele kuuluva käibemaksu ja aktsiisimaksu tasumine.
3. Kui toll nõuab tagatise esitamist, nõutakse seda võlgnikult või isikult, kellel võib tekkida nimetatud võlakohustus.
4. Toll nõuab iga konkreetse kauba või deklaratsiooni kohta ainult ühe tagatise esitamist.

Teatava deklaratsiooni kohta esitatud tagatis kehtib kõikide deklaratsioonis nimetatud või selle alusel vabastatud kaupade tollivõla kohta, sõltumata sellest, kas tollideklaratsioon on õige või mitte.

5. Toll lubab, et selle isiku asemel, kellelt tagatise esitamist nõutakse, võib tagatise esitada kolmas isik.
6. Käesoleva artikli lõikes 3 või 5 nimetatud isiku taotluse korral võib toll vastavalt artikli 67 lõigetele 1 ja 2 lubada kahte või enam toimingut, tollideklaratsiooni või protseduuri hõlmava tollivõla katmiseks üldtagatise esitamist.

7. Riikidelt, piirkondlikelt ja kohalikelt omavalitsustelt ning teistelt avalik-õiguslikelt organisatsioonidelt ei nõuta tagatist tegevuste suhtes, millesse nad on hõivatud kui riigiasutused.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse muud juhtumid, mille puhul tagatist ei nõuta või nõutakse vähendatud tagatist

8. Toll võib tagatise esitamise nõudest loobuda, kui tagatav summa ei ületa nõukogu määruse (EÜ) nr 1172/95 artiklis 12 sätestatud tollideklaratsioonidele esitatavat statistilist läve.¹⁷
9. Tolli aktsepteeritud või lubatud tagatis kehtib eesmärgil, milleks see on esitatud, kogu ühenduse territooriumil.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse erandid käesoleva lõike esimese lõigu suhtes.

Artikkel 62

Kohustuslik tagatis

1. Kui tagatise esitamine on kohustuslik ning kui lõike 3 kohaselt vastu võetud eeskirjadest ei tulene teisiti, määrab toll tagatissumma tasemel, mis on võrdne kõnealusest tollivõlast tuleneva täpse summaga, kui seda summat on võimalik tagatise nõudmise ajal kindlalt määrata.

Kui tollivõla täpset summat ei ole võimalik määrata, määratakse tagatise summaks tolli hinnangul tekkinud või tekkida võiva tollivõla maksimaalne summa.

2. Kui üldtagatis esitatakse tollivõlgade kohta, millest tulenev maksusumma on ajas muutuv, määratakse sellise tagatise suurus tasemel, mis võimaldab kõnealuste tollivõlgade katmist igal ajal, ilma et see piiraks artikli 67 kohaldamist.
3. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva artikli lõike 1 rakendamiseks.

Artikkel 63

Valikuline tagatis

Kui tagatise esitamine on valikuline, nõuab toll sellist tagatist igal juhul, kui toll leiab, et tollivõla tasumine ettenähtud ajal ei ole kindel. Toll määrab selle summa nii, et see ei ületa artiklis 62 osutatud taset.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse, millal on tagatis valikuline.

---

¹⁷ EÜT L 118, 25.5.1995, lk 10.

Artikkel 64

Tagatise esitamine

1. Tagatiseks võib olla:
  - a) sularahasissemakse või mistahes muu sissemaksega võrdne maksevahend, mida toll tunnustab, kas eurodes või selle liikmesriigi vääringus, kus tagatist nõutakse;
  - b) käendaja võetud kohustus;
  - c) muu tagatise vorm, mis samaväärselt tagab tollivõla tasumise.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega määratakse kindlaks käesoleva lõike esimese lõigu punktis c osutatud tagatise vormid.
2. Sularahasissemakse või sellega võrdseks loetava makse vormis esitatud tagatise andmine toimub kooskõlas sätetega, mis kehtivad selles liikmesriigis, kus tagatist nõutakse.

Artikkel 65

Tagatise valik

Isik, kellelt nõutakse tagatise esitamist, võib valida artikli 64 lõikes 1 sätestatud tagatise liikide vahel.

Toll võib siiski keelduda aktsepteerimast teatud liiki tagatist, kui see on vastuolus kõnealuse tolliprotseduuri nõuetekohase käiguga.

Toll võib nõuda, et teatud aja jooksul jäädaks valitud tagatise liigi juurde.

Artikkel 66

Käendaja

1. Artikli 64 lõike 1 punktides a ja b osutatud käendaja peab olema kolmas isik, kelle registreeritud asukoht on ühenduse tolliterritooriumil. Käendajal peab olema tagatist nõudva tolli heakskiit, välja arvatud juhtudel, kui käendaja on pank või muu ühenduses akrediteeritud ametlikult tunnustatud finantsasutus.
2. Käendaja võtab endale kirjalikult kohustuse tasuda tagatisega tollivõla summa.

Samuti katab kohustus tagatud summa piires pärast vabastamisjärgset kontrolli tasumisele kuuluvad impordi- või eksporditollimaksud.
3. Toll võib keelduda käendaja või esitatud tagatiseliigi heakskiitmisest, kui see tema hinnangul ei taga tollivõla tasumist ettenähtud aja jooksul.

Artikkel 67

Üldtagatis

1. Artikli 61 lõikes 6 osutatud luba antakse ainult neile isikutele, kes vastavad järgmistele tingimustele:
  - a) nende registreeritud asukoht on ühenduses;
  - b) nad ei ole toime pannud raskeid ega korduvaid tolli- või maksuseaduste rikkumisi;
  - c) nad läbivad regulaarselt tolliprotseduure või toll teab, et nad on suutelised täitma nimetatud protseduuridega seotud kohustusi.
2. Kui tagatis tuleb esitada tollivõlgade kohta, mis võivad tekkida, võib volitatud ettevõtja kasutada vähendatud summaga üldtagatist või saada tagatisest vabastuse vastavalt artikli 67 lõikele 7 tingimusel, et on täidetud vähemalt järgmised kriteeriumid:
  - a) ühenduse tolliprotseduuri nõuetekohane läbimine teataval ajavahemikul;
  - b) koostöö tolliga;
  - c) tagatisest vabastamise puhul usaldusväärne finantsolukord, mis on nimetatud isikul kohustuste täitmiseks piisav.
3. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, mis hõlmavad käesoleva artikli lõike 1 ja 2 alusel lubade andmist.

Artikkel 68

Täiendavad sätted, mis on seotud tagatiste kasutamisega

1. Juhtudel, kui tollivõlg võib tekkida eriprotseduuride raames, kohaldatakse lõikeid 2, 3 ja 4.
2. Kooskõlas artikli 67 lõikega 2 lubatud tagatisest vabastamist ei kohaldata kaupade suhtes, mida peetakse suuremate riskide tekitajateks.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva lõike esimese lõigu rakendamiseks.
3. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega keelatakse erandlikes olukordades erandmeetmena artikli 67 lõikes 2 osutatud vähendatud summaga üldtagatise kasutamine.
4. Kaupade suhtes, mille kohta on kindlaks tehtud, et nendega on üldtagatise all toime pandud ulatuslik pettus, võib toll artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega ajutiselt keelatakse üldtagatise kasutamine.

Artikkel 69

Täiendav või asendustagatis

Kui toll teeb kindlaks, et esitatud tagatis ei taga või ei taga enam kindlalt või piisavalt tollivõla tasumist ettenähtud aja jooksul, nõuab ta artikli 61 lõikes 3 nimetatud isikult, et see omal valikul esitaks täiendava tagatise või asendaks algse tagatise uuega.

Artikkel 70

Tagatise vabastamine

1. Toll vabastab tagatise, kui tollivõlg on lõppenud või seda ei saa enam tekkida.
2. Kui tollivõlg on lõppenud osaliselt või see võib tekkida ainult osa suhtes sellest tollimaksusummast, mille tasumine on tagatud, vabastatakse asjaomase isiku taotluse korral vastava osa tagatisest, välja arvatud juhul, kui kõnealune summa sellist toimingut ei õigusta.
3. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed käesoleva artikli lõike 1 ja 2 rakendamiseks.

3. PEATÜKK

TOLLIMAKSU SISSENÕUDMINE JA TASUMINE NING TOLLIMAKSU TAGASIMAKSMINE JA VÄHENDAMINE

1. jagu

Tollimaksu summa määramine, võlgnikule teatamine ja selle kohta arvestuskande tegemine

Artikkel 71

Tollimaksu summa määramine

Tolliasutus, mis on vastutav territooriumi eest, kus tollivõlg tekib või loetakse tekkinuks kooskõlas artikliga 60, määrab tasumisele kuuluva tollimaksusumma niipea, kui on saanud vajaliku teabe.

Artikkel 72

Tollivõla teatamine

1. Otsus tasumisele kuuluva tollimaksusumma määramise kohta tehakse võlgnikule teatavaks vormis, mis on ette nähtud selle territooriumi siseriikliku õigusega, kus tollivõlg tekkis.

Esimeses lõigus kirjeldatud teatist ei esitata järgmistes olukordades:

- a) kui kuni tollimaksusumma lõpliku kindlaksmääramiseni on kehtestatud ajutine kaubanduspoliitiline meede tollimaksu näol;
- b) kui tasumisele kuuluva tollimaksu summa ületab artikli 21 kohaselt tehtud otsuse alusel määratud summa;
- c) kui tollimaksusumma teatamata jätmise või tasumisele kuuluvast summast väiksema tollimaksusumma teatamise esialgne otsus tehti üldsätete alusel, mis on hiljem kohtuotsusega kehtetuks tunnistatud;
- d) juhtudel, kui toll vabastatakse tollimaksusumma teatamisest.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva lõike teise lõigu punkti d rakendamiseks.

2. Kui tasumisele kuuluv tollimaksusumma on võrdne tollideklaratsioonile kantud summaga, ei ole vaja võlgnikule lõikes 1 osutatud otsusest teatada.

Sellistel juhtudel on kauba vabastamine tolli poolt samaväärne otsusega, millega võlgnikule teatatakse tasumisele kuuluv tollimaksusumma.

3. Kui ei kohaldata käesoleva artikli lõiget 2, teatatakse tasumisele kuuluva tollimaksusumma määramise otsusest võlgnikule neljateistkümne päeva jooksul alates kuupäevast, mil tollil on võimalik see otsus kooskõlas artikli 17 lõikega 4 vastu võtta.

Artikkel 73

Tollivõla teatamise tähtaeg

1. Võlgnikule ei või tollimaksusumma määramise otsusest teatada pärast seda, kui tollivõla tekkimise kuupäevast on möödunud kolm aastat.
2. Kui tollivõlg tekib sellise toiminguga tagajärjel, mille alusel võis selle toiminguga tegemise ajal algselt kriminaalasja, pikendatakse lõikes 1 sätestatud kolmeaastast tähtaega kümne aastani.
3. Kui artikli 24 alusel esitatakse kaebus, peatatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtajad kaebuse menetluse ajaks alates kaebuse esitamise kuupäevast.
4. Kui tollivõla tasumise kohustus vastavalt artikli 83 lõikele 3 taaskehtestatakse, loetakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 sätestatud tähtajad peatatuks alates artikli 90 alusel tagasimaksmise või vähendamise taotluse esitamise kuupäevast seniks, kuni tehakse otsus tagasimaksmise või vähendamise kohta.

Artikkel 74

Arvestuskande tegemine

1. Artiklis 71 osutatud tolliasutus kannab tasumisele kuuluva tollimaksu summa oma arvestusdokumentidesse.

Esimest lõiku ei kohaldata artikli 72 lõike 1 teises lõigus osutatud juhtudel.

Tollil ei ole vaja arvestusdokumentidesse märkida tollimaksusummat, millest vastavalt artiklile 73 ei saa enam võlgnikule teatada.

2. Liikmesriigid määravad tollimaksusumma arvestuskande tegemise üksikasjaliku praktilise korra. Nimetatud korras võib olla erinevusi vastavalt sellele, kas tollivõla tekkimise asjaolusid silmas pidades on toll sellest tuleneva maksusumma tasumises kindel või mitte.

Artikkel 75

Arvestuskande tegemise aeg

1. Kui tollivõlg tekib tollideklaratsiooni aktsepteerimise tagajärjel, millega kaup suunatakse mingile tolliprotseduurile, välja arvatud ajutise impordi protseduurile osalise imporditollimaksudest vabastamisega, või mõne muu samaväärse õigusliku mõjuga toiminguga tagajärjel, märgib toll tasumisele kuuluva tollimaksusumma arvestusdokumentidesse 14 päeva jooksul pärast kauba vabastamist.

Tingimusel, et tasumine on garanteeritud, võib tollimaksu kogusumma kohta, mis on seotud tolli poolt määratud ajavahemikul, mis ei ületa 31 päeva, ühele ja samale isikule vabastatud kaubaga, teha ühekordne arvestuskanne nimetatud perioodi lõpus. Selline arvestuskanne tehakse viie päeva jooksul pärast nimetatud tähtaja möödumist.

2. Kui kaupa võib vabastada teatavate tingimuste alusel, mis reguleerivad kas tasumisele kuuluva tollimaksusumma määramist või selle sissenõudmist, tehakse arvestuskanne 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil tasumisele kuuluv tollimaksusumma määratakse või nimetatud tollimaksu tasumisele kuulumise kohustus kinnitatakse.

Kui tollivõlg on seotud ajutise kaubanduspoliitilise meetmega, tehakse arvestuskanne tasumisele kuuluva tollimaksusumma kohta kahe kuu jooksul alates lõpliku kaubanduspoliitilise meetme kehtestamise määruse avaldamisest Euroopa Liidu Teatajas.

3. Kui tollivõlg tekib lõikes 1 sätestamata juhtudel, tehakse tasumisele kuuluva tollimaksusumma arvestuskanne 14 päeva jooksul alates kuupäevast, mil tollil on võimalik arvutada kõnealuse tollimaksu summa ja määrata võlgnik.
4. Lõiget 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* tasumisele kuuluva või tasuda jääva tollimaksusumma suhtes, kui ei ole tehtud tasumisele kuuluva tollimaksusumma

arvestuskannet vastavalt lõigetele 1, 2 ja 3 või kui tasumisele kuuluv tollimaks on määratud ja märgitud arvestuskannetesse väiksemas summas kui tasumisele kuuluv summa.

5. Lõigetes 1, 2 ja 3 ette nähtud arvestuskande tähtajad ei kehti ettenägematus olukorras või vääramatu jõu puhul.

Artikkel 76

Rakendusmeetmed

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse arvestuskande tegemise eeskirjad.

2. jagu

Tollimaksu tasumise tähtaeg ja kord

Artikkel 77

Tasumise üldised tähtajad; tasumise järelevalve

1. Võlgnik tasub kooskõlas artikliga 72 teatatud tollimaksusummad tolli poolt ette nähtud tähtaja jooksul.

Ilma et see piiraks artikli 25 lõike 2 kohaldamist, ei tohi nimetatud tähtaeg olla pikem kui 10 päeva alates tasumisele kuuluva tollimaksusumma teatamisest võlgnikule. Arvestuskannete summeerimise korral artikli 75 lõike 1 teises lõigus ette nähtud tingimustel määratakse tollimaksusumma tasumiseks selline tähtaeg, mille puhul võlgnikul ei jää tasumiseks pikem aeg kui tollimaksusumma tasumise edasilükkamise puhul kooskõlas artikliga 79.

Kui tehakse kindlaks, et asjaomane isik sai teate liiga hilja, et makset ettenähtud tähtaja jooksul tasuda, pikendatakse tähtaega automaatselt.

Toll võib võlgniku taotlusel nimetatud tähtaega pikendada, kui tasumisele kuuluv tollimaksusumma on määratud artiklis 29 osutatud vabastusjärgse kontrolli käigus. Ilma et see piiraks artikli 82 lõike 1 kohaldamist, ei pikendata tähtaega rohkem, kui võlgnikul on vaja selleks, et võtta oma kohustuse täitmiseks vajalikke meetmeid.

2. Kui võlgnikul on õigus mõnele artiklites 79–82 ette nähtud maksusoodustusele, tuleb tasumisele kuuluv tollimaksusumma tasuda enne nimetatud soodustusega ette nähtud tähtaja või tähtaegade lõppemist.
3. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse tollivõla tasumise tähtaja peatamise tingimused järgmistel juhtudel:
  - a) kui esitatakse artikli 90 kohane tollimaksu vähendamise taotlus;
  - b) kui kaup tuleb konfiskeerida, hävitada või riigile loovutada;

- c) kui tollivõlg on tekkinud artikli 51 kohaselt ja võlgnikke on rohkem kui üks.

Artikkel 78

Tasumine

1. Tasumine toimub sularahasissemaksena või mis tahes muu samaväärse toimega makseviisiga, sealhulgas varasema enamakse arvelt, kui see on tolliga kokku lepitud.
2. Võlgniku asemel võib tasuda kolmas isik.

Artikkel 79

Tasumise edasilükkamine

Ilma et see piiraks artikli 85 kohaldamist, lubab toll asjaomase isiku nõudmisel või tagatise esitamisel tasumisele kuuluva tollimaksusumma tasumise edasilükkamist järgmisel viisil:

- a) eraldi iga tollimaksusumma suhtes, mille kohta on tehtud arvestuskanne kooskõlas artikli 75 lõike 1 esimese lõiguga või artikli 75 lõikega 4;
- b) ühiselt kõigi tollimaksusummade suhtes, mille kohta tolli poolt kindlaksmääratud tähtaja jooksul, mis ei ületa 31 päeva, on tehtud arvestuskanne kooskõlas artikli 75 lõike 1 esimeses lõiguga;
- c) ühiselt kõigi tollimaksusummade suhtes, mis moodustavad ühekordse arvestuskande kooskõlas artikli 75 lõike 1 teise lõiguga.

Artikkel 80

Edasilükatud tasumise tähtjad

1. Tähtaeg, mille võrra tasumist võib artikli 79 alusel edasi lükata, on 30 päeva. Nimetatud tähtaeg arvutatakse vastavalt käesoleva artikli lõigete 2, 3 ja 4 sätetele.
2. Kui tasumine lükatakse edasi kooskõlas artikli 79 punktiga a, algab tähtaeg kuupäevast, mis järgneb võlgnikule tasumisele kuuluva summa teatamise kuupäevale.
3. Kui tasumine lükatakse edasi kooskõlas artikli 79 punktiga b, algab tähtaeg kuupäevast, mis järgneb summeerimise tähtajale. Seda vähendatakse päevade arvu võrra, mis vastab poolele summeerimise tähtaja päevade arvust.
4. Kui tasumist lükatakse edasi kooskõlas artikli 79 punktiga c, algab tähtaeg kuupäevast, mis järgneb kõnealuse kauba vabastamise tähtajale. Seda vähendatakse päevade arvu võrra, mis vastab poolele kõnealuse tähtaja päevade arvust.

5. Kui lõigetes 3 ja 4 osutatud tähtaegades on paaritu arv päevi, on vastavalt lõigetele 3 ja 4 30- päevasesest tähtajast lahutatavate päevade arv võrdne poolega madalamast lähimast paarisarvust.
6. Kui lõigetes 3 ja 4 osutatud tähtajad on kalendrinädalad, võivad liikmesriigid sätestada, et tollimaksusumma, mille tasumist edasi lükatakse, tuleb tasuda kõnealusele kalendrinädalale järgneva neljanda nädala reedel.

Kui need tähtajad on kalendrikuud, võivad liikmesriigid sätestada, et tollimaksusumma, mille tasumist edasi lükatakse, tuleb tasuda kõnealusele kalendrikuule järgneva kuu 16. päevaks.

Artikkel 81

Rakendusmeetmed

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse tasumise edasilükkamise eeskirjad juhtudel, kui tollideklaratsiooni on lihtsustatud kooskõlas artiklitega 125 ja 127.

Artikkel 82

Muud tollimaksu tasumise soodustused

1. Toll võib võlgnikule tollimaksu tasumisel anda mõne muu soodustuse kui tasumise edasilükkamine, tingimusel, et esitatakse tagatis.

Tagatist ei ole siiski vaja nõuda, kui tuvastatakse, et selle nõudmine tekitaks võlgniku olukorra tõttu tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi.

Kui soodustused antakse vastavalt esimesele lõigule, arvutatakse tollimaksu summalt krediidiintress. Sellise intressi summa on võrdne summaga, mida oleks selle eesmärgil nõutud euroturul või vajaduse korral selle vääringu siseriiklikul turul, milles summa tuleb maksta.

Toll võib loobuda krediidiintressi nõudest, kui selle nõudmine tekitaks võlgniku olukorra tõttu tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi.

2. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed lõike 1 teise lõigu rakendamiseks.

Artikkel 83

Sissenõudmine; viivised

1. Kui tasumisele kuuluva tollimaksu summa ei ole ettenähtud tähtaja jooksul tasutud, kasutab toll summa tasumise tagamiseks kõiki liikmesriigi õigusaktide alusel tema käsutuses olevaid vahendeid.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, et tagada erimenetluse raames võla tasumine käendajate poolt.

2. Viivisemäär arvestatakse tollimaksu summalt alates ettenähtud tähtaja möödumise kuupäevast kuni tasumise kuupäevani. Viivisemäär on kuni ühe protsendipunkti võrra suurem krediidiintressi määrast euro- või kõnealuse siseriikliku vääringu turul. Viivisemäär ei või olla nimetatud krediidiintressimäärast madalam.
3. Kui tollivõla summast on vastavalt artikli 72 lõikele 3 teatatud, tuleb lisaks tollimaksu summale tasuda ka viivis alates tollivõla tekkimise kuupäevast kuni teatamise kuupäevani.

Viivisemäär sätestatakse kooskõlas lõikega 2.

4. Toll võib loobuda viivise sissenõudmisest, kui selle nõudmine tekitaks võlgniku olukorra tõttu tõenäoliselt tõsiseid majanduslikke või sotsiaalseid raskusi.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse, milliste tähtaegade ja summade korral võib toll loobuda viivise sissenõudmisest.

3. jagu

Tollimaksu tagasimaksmine ja vähendamine

Artikkel 84

Üldsätted

1. Käesoleva jao kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) *tagasimaksmine* – tasutud impordi- või eksporditollimaksude tagasimaksmine;
  - b) *vähendamine* – tasumata impordi- või eksporditollimaksusumma tasumise kohustusest loobumine.

Kui käesolevas jaos osutatakse impordi- või eksporditollimaksudele, hõlmab see ka viivist.

2. Tagasimakstavalt summalt ei pea asjaomane toll intressi maksuma.

Intressi tuleb siiski maksta, kui artikli 85 alusel tehtud tagasimaksmise otsust ei täideta kolme kuu jooksul pärast nimetatud otsuse tegemist.

Sellistel juhtudel makstakse intressi alates kolmekuulise tähtaja möödumisest kuni tagasimaksmise kuupäevani. Intressimäär on võrdne intressimääraga euroturul või asjaomase siseriikliku vääringu turul.

3. Kui toll on lubanud tagasimaksmist või vähendamist ekslikult, taaskestatakse tollimaksukohustus niivõrd, kui esialgse tollivõla tasumine artikli 73 alusel ei ole aegunud.

Sellistel juhtudel tuleb lõike 2 teise lõigu alusel makstud intress tagasi maksta.

Artikkel 85

Tagasimaksmine ja vähendamine

1. Kui käesolevas jaos sätestatud tingimustest ei tulene teisiti, tuleb impordi- ja eksporditollimaksud, kui tagasimaksmisele või vähendamisele kuuluv summa ületab teatava summa, tagasi maksta või neid tuleb vähendada järgmistel põhjustel:
  - a) enammääratud tollimaksud;
  - b) defektsed kaubad;
  - c) tolli eksimus;
  - d) õigluse põhimõttel.Lisaks sellele, kui tollimaksud on tasutud ja vastav tollideklaratsioon tunnistatakse kehtetuks, tuleb kooskõlas artikliga 117 nimetatud tollimaksud tagasi maksta.
2. Kui toll ise avastab artikli 90 lõikes 1 osutatud ajavahemike jooksul, et impordi- või eksporditollimaksud tuleb tagasi maksta või neid tuleb vähendada vastavalt artiklile 86, 88 või 89, teeb toll nimetatud tagasimaksud või vähendamised omal algatusel, kui otsustamispädevuse eeskirjadest ei tulene teisiti.
3. Tagasimaksmist või vähendamist ei lubata, kui tollimaksu summa määramise otsus tehti võlgniku pettusest tingitud olukorras.

Artikkel 86

Enammääratud tollimaksu tagasimaksmine ja selle vähendamine

Impordi- või eksporditollimaks makstakse tagasi või seda vähendatakse sedavõrd, kui esialgse tolliotsusega määratud summa ületab tasumisele kuuluva summa või kui selle määramine oli vastuolus artikli 72 lõike 1 punktidega c või d.

Artikkel 87

Defektne kaup

1. Imporditollimaks makstakse tagasi või seda vähendatakse, kui sellise tollimaksu summa määramise otsus on seotud vabasse ringlusse lastud kaubaga, mida importija ei ole vastu võtnud, sest vabastamise ajahetkel oli see kaup defektne või ei vastanud lepingu tingimustele, mille alusel see imporditi.

Defektseks kaubaks loetakse kaupa, mis on kahjustunud enne selle vabastamist.
2. Imporditollimaksu tagasimaksmist või selle vähendamist lubatakse tingimusel, kui kaupa ei ole kasutatud, välja arvatud juhul, kui selle esialgne kasutamine oli vajalik, tegemaks kindlaks, et see kaup on defektne või ei vasta lepingu tingimustele.

3. Toll tagab, et võlgnik reekspordib kauba ühenduse tolliterritooriumilt või suunab selle tema taotluse korral seestöötlemis- (sealhulgas hävitamine), välistransiidi- või tolliladustamisprotseduurile või vabatsiooni.

Artikkel 88

Tagasimaksmine või vähendamine tolli eksimuse tõttu

Impordi- või eksporditollimaksu tagasimaksmise või selle vähendamise otsus tehakse, kui esialgne tollimaksu summa määramise otsus ei vasta tasumisele kuuluvale summale tolli eksimuse tõttu, eeldusel, et järgmised tingimused on täidetud:

- a) võlgnikul ei oleks olnud võimalik nimetatud viga avastada;
- b) võlgnik tegutses heausksena.

Kui sooduskohtlemine on kaubale määratud halduskoostöö süsteemi alusel, milles osalevad väljaspool ühenduse tolliterritooriumi oleva territooriumi või riigi asutused, loetakse nende asutuste väljaantud ebaõigeks osutunud sertifikaat eksimuseks, mida ei oleks olnud võimalik esimese lõigu punkti a tähenduses avastada.

Ebaõige sertifikaadi väljaandmist ei loeta veaks, kui sertifikaat põhineb eksportija esitatud ebaõigetel faktidel, välja arvatud juhul, kui on ilmne, et sertifikaadi välja andnud asutused olid või oleksid pidanud olema teadlikud, et kaup ei vasta sooduskohtlemise kohaldamise tingimustele.

Võlgnikku loetakse heauskseks, kui ta suudab näidata, et asjaomase kauplemise ajal pööras ta suurt tähelepanu selle tagamisele, et kõik sooduskohtlemise tingimused oleksid täidetud.

Võlgnik ei saa toetuda heausksuse ettekäände, kui Euroopa Komisjon on Euroopa Ühenduste Teatajas avaldanud teatise, kus avaldatakse kahtlust, kas abisaav riik või territoorium kohaldab sooduskohtlemist nõuetekohaselt.

Artikkel 89

Õiglusega seonduv tagasimaksmine ja vähendamine

Muudes olukordades kui need, millele on osutatud artikli 85 lõike 1 teises lõigus ja artiklites 86, 87 ja 88, makstakse impordi- või eksporditollimaksud tagasi või neid vähendatakse õigluse huvides, kui tollivõlg tekib eriasjaoludel, mille puhul võlgnikku ei saa süüdistada pettuses või ilmses hooletuses.

Artikkel 90

Tagasimaksmise ja vähendamise kord

- 1 Võlgnik, kes arvab, et impordi- või eksporditollimaksud tuleb artikli 85 alusel tagasi maksta või neid vähendada, esitab taotluse asjakohasele tolliasutusele järgmistel tähtaegadel:

- a) enammääratud tollimaksu, tolli eksimuse või õiglusega seonduvate juhtumite puhul kolme aasta jooksul alates summa teatamise kuupäevast;
- b) defektse kauba puhul ühe aasta jooksul alates summa teatamise kuupäevast;
- c) tollideklaratsiooni kehtetukstunnistamise puhul kehtetuks tunnistamise suhtes kohaldatavates eeskirjades määratud tähtaja jooksul.

Esimese lõigu punktides a ja b määratud tähtaega pikendatakse, kui taotleja tõendab, et taotluse esitamist ettenähtud tähtaja jooksul takistasid ettenägematud asjaolud või vääramatud jõud.

2. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis* juhtudel, kui toll maksab tollimaksu tagasi või vähendab seda omal algatusel vastavalt artikli 85 lõikele 2.
3. Kui artikli 24 alusel on esitatud kaebus tollivõla teatamise kohta, peatatakse käesoleva artikli lõike 1 esimeses lõigus määratud asjakohane tähtaeg alates kaebuse esitamise kuupäevast kuni kaebuse menetlemise lõpuni.
4. Pärast taotluse saamist kooskõlas lõikega 1 võtab toll vastu otsuse, kas (olenevalt olukorrast) tagasimaksmist või vähendamist lubada või mitte.

Tagasimaksmine või vähendamine võib olla täielik või osaline.

Artikkel 91

Rakendusmeetmed

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva jao rakendamiseks. Asjaomaste meetmetega sätestatakse juhud, mil komisjon otsustab artikli 196 lõikes 3 osutatud korras, kas summa vähendamine või tagasimaksmine on põhjendatud.

4. PEATÜKK

TOLLIVÕLA LÕPPEMINE

Artikkel 92

Lõppemine

1. Ilma et see piiraks kehtivate tollivõla aegumist ja võla tasumata jätmist käsitlevate sätete kohaldamist, kui võlgniku maksevõimetus on seadusjärgselt tuvastatud, lõpeb tollivõlg, kui:
  - a) tollimaksu summa tasutakse;
  - b) tollimaksu summat vähendatakse vastavalt lõikele 4;
  - c) tollimaksude tasumist nõudvale tolliprotseduurile deklareeritud kaupa käsitlev tollideklaratsioon on kehtetuks tunnistatud;

- d) kaup, millelt tuleb tasuda impordi- või eksporditollimaksud, arestitakse või konfiskeeritakse;
- e) kaup, millelt tuleb tasuda impordi- või eksporditollimaksud, hävitatakse tollijärelevalve all või loovutatakse riigile;
- f) kauba kadumine või tollialastest õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmatajätmine tuleneb sellest, et nimetatud kaup on oma laadi tõttu või ettenägematutest asjaoludest või vääramatust jõust tingituna või tolli korralduse tagajärjel täielikult hävinud või pöördumatult kahjustatud;
- g) tollivõlg tekkis vastavalt artiklile 51 või 54 ja kui järgmised tingimused on täidetud:
  - i) kohustuse täitmatajätmine, mille tõttu tekkis tollivõlg, ei mõjutanud oluliselt deklareeritud tolliprotseduuri läbiviimist ja ei kujutanud endast pettusekatset;
  - ii) kõik kauba olukorra normaliseerimiseks vajalikud formaalsused täidetakse tagantjärele;
- h) kaup, mis on oma lõppkasutuse tõttu lastud vabasse ringlusse tollimaksuta või vähendatud määraga imporditollimaksuga, on eksporditud tolli loal;
- i) tollivõlg tekkis vastavalt artiklile 50 ja kui nimetatud artiklis osutatud tariifseks sooduskohtlemiseks vajalikud formaalsused tühistatakse või esitatakse piisav tõend, et tariifseks sooduskohtlemiseks luba ei antud;
- j) kui käesoleva artikli lõikest 5 ei tulene teisiti, kui tollivõlg tekkis vastavalt artiklile 51 ja tollile esitatakse piisav tõend, et kaupa ei ole kasutatud või tarbitud ja kaup on ühenduse tolliterritooriumilt eksporditud.

Esimese lõigu punkti f kohaselt loetakse kaup pöördumatult kahjustatuks, kui keegi ei saa seda enam kasutada.

2. Arestimise või konfiskeerimise korral, nagu on osutatud lõike 1 punktis d, ei loeta vastavalt tollieeskirjade rikkumise suhtes kohaldatavatele sätetele tollivõlga lõppenuks, kui liikmesriigi seaduse alusel määratakse tollimaksudest või tollivõlast lähtuvalt sanktsioone.
3. Kui tollivõlg loetakse lõppkasutuse tõttu imporditollimaksu vähendatud või nullmääraga vabasse ringlusse lubatud kauba puhul lõppenuks, käsitatakse hävimise tagajärjel tekkinud jääke või jäätmeid ühendusevälise kaubana.
4. Kui mitu isikut vastutavad tollivõla tasumise eest ja vähendamine on lubatud, lõpeb tollimaksu summa tasumise kohustus ainult selle isiku või nende isikute suhtes, kellele on antud vähendamise luba.
5. Lõike 1 punktis j osutatud juhul ei lõpe tollimaksu tasumise kohustus isiku või isikute suhtes, kes üritasid petta.

6. Kui tollivõlg tekkis vastavalt artiklile 51, lõpeb tollimaksusumma tasumise kohustus isiku suhtes, kelle käitumises ei ilmnenud pettuse katset ja kes andis oma panuse võitluses pettuse vastu, eriti juhtudel, kus kurjategijate kindlakstegemise hõlbustamiseks kasutati kontrollitavat tarnet.
7. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed käesoleva artikli lõike 1 punkti g ja lõike 6 rakendamiseks.

IV JAOTIS

KAUBA SAABUMINE ÜHENDUSE TOLLITERRITOORIUMILE

1. PEATÜKK

TOLLITERRITOORIUMILE TOODUD KAUP

Artikkel 93

Impordi ülddeklaratsiooni esitamise kohustus

1. Ühenduse tolliterritooriumile toodud kauba kohta esitatakse impordi ülddeklaratsioon, välja arvatud selliste transpordivahenditega veetava kauba puhul, mis läbivad ainult ühenduse tolliterritooriumi territoriaalveed või õhuruumi ilma nimetatud territooriumil peatumata.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega luuakse ühine andmekogum ja sätestatakse impordi ülddeklaratsiooni vorm, mis sisaldab peamiselt turvalisuse ja ohutuse eesmärgil, riskianalüüsiks ja tollikontrolli nõuetekohaseks kohaldamiseks vajalikke andmeid, kasutades selleks vajaduse korral rahvusvahelisi standardeid ja kaubandustavasid.

2. Kui ei ole sätestatud teisiti, esitatakse impordi ülddeklaratsioon või tehakse see kättesaadavaks pädevas tolliasutuses enne kauba ühenduse tolliterritooriumile toomist.
3. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed järgmise suhtes:
  - a) tingimused, mille alusel võidakse impordi ülddeklaratsiooni nõudest loobuda või seda kohandada;
  - b) impordi ülddeklaratsiooni esitamise või selle kättesaadavaks tegemise tähtaeg enne kauba toomist ühenduse tolliterritooriumile;
  - c) eeskirjad punktis b osutatud tähtaja erandite ja kõrvalekallete kohta;
  - d) vastava pädeva tolliasutuse määramine, kus impordi ülddeklaratsioon tuleb esitada või kättesaadavaks teha ja kus tuleb läbi viia riskianalüüs ja riskipõhine sisenemiskontroll.

Nimetatud meetmete vastuvõtmisel tuleb arvestada järgmist:

- a) eriasjaolud;
- b) nimetatud meetmete kohaldamine teatavate kaubavedude, transpordiviiside või ettevõtjate suhtes;
- c) rahvusvahelised lepingud, millega sätestatakse julgeoleku erikord.

Artikkel 94

Impordi ülddeklaratsiooni esitamine ja selle eest vastutav isik

1. Impordi ülddeklaratsiooni esitamisel kasutatakse elektroonilise andmetöötluse seadmeid. Võib kasutada kaubanduse, sadama ja transpordi teavet, kui see sisaldab impordi ülddeklaratsiooni jaoks vajalikke üksikasju.

Toll võib erandolukorras aktsepteerida paber kandjal ülddeklaratsioone tingimusel, et nende puhul kohaldatakse sama riskijuhtimise taset kui elektroonilise andmetöötluse vahenditega tehtud impordi ülddeklaratsioonide puhul ja et on võimalik täita teiste tolliasutustega peetava andmevahetuse nõudeid.

2. Impordi ülddeklaratsiooni esitab isik, kes toob kauba ühenduse territooriumile või kes vastutab kaubaveo eest.
3. Olenemata lõikes 2 osutatud isiku kohustustest, võib impordi ülddeklaratsiooni esitada üks järgmistest isikutest:
  - a) importija või kauba saaja või muu isik, kelle nimel või kelle eest lõikes 2 osutatud isik tegutseb;
  - b) iga isik, kes saab kõnealuse kauba pädevale tolliasutusele esitada või esitada lasta.
4. Vajaduse korral informeerib toll isikut, kes esitas impordi ülddeklaratsiooni kaubasaadetiste kohta, millega võivad kaasneda erilised julgeoleku- või ohutusriskid.

Artikkel 95

Ülddeklaratsiooni parandused

Isikul, kes on esitanud impordi ülddeklaratsiooni, lubatakse peale selle esitamist tema taotlusel ühte või mitut deklaratsiooni üksikasja parandada.

Parandusi ei ole võimalik teha pärast järgmisi asjaolusid:

- a) toll on teatanud isikule, kes on esitanud ülddeklaratsiooni, et ta kavatses kaupa kontrollida;
- b) toll on tuvastanud, et kõnealused andmed on ebaõiged;
- c) toll on lubanud kauba välja viia.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse käesoleva artikli teise lõike punkti c erandid.

Artikkel 96

Ülddeklaratsiooni asendav tollideklaratsioon

Toll võib loobuda impordi ülddeklaratsioonist kauba suhtes, mille kohta on esitatud tollideklaratsioon enne artikli 93 lõike 3 punktis b osutatud tähtaja möödumist. Sellisel juhul sisaldab tollideklaratsioon vähemalt impordi ülddeklaratsioonis nõutavaid andmeid. Tollideklaratsioonil on kuni selle aktsepteerimiseni kooskõlas artikliga 114 impordi ülddeklaratsiooni staatus.

2. PEATÜKK

KAUBA SAABUMINE

1. jagu

Kauba toomine ühenduse tolliterritooriumile

Artikkel 97

Tollijärelevalve

1. Ühenduse tolliterritooriumile toodud kaup kuulub tollijärelevalve alla alates selle saabumisest ja toll võib seda kontrollida. Kauba suhtes kehtivad keelud ja piirangud, mis on õigustatud kõlbluse, avaliku korra või julgeoleku seisukohast või on seotud inimeste, loomade või taimede elu ja tervise ning keskkonna kaitsega või kunstilise, ajaloolise või arheoloogilise väärtusega rahvusliku rikkuse kaitsmisega, kalavarude kaitse ja majandamise elluviimisega või tööstus- ja kaubandusomandi kaitsmisega, sealhulgas ühendusse saabuvate uimastite lähteainete, võltsitud kauba ja sularaha kontroll.

Kaup jääb tollijärelevalve alla niikauaks, kui on vajalik selle tollistaatuse määramiseks.

Kui kauba staatus ühenduse kaubana on kindlaks tehtud, ei kuulu see enam tollijärelevalve alla, ilma et see piiraks artikli 176 kohaldamist.

Ühenduseväline kaup jääb tollijärelevalve alla seniks, kuni selle tollistaatus muutub või see eksporditakse või hävitatakse.

2. Iga tollijärelevalve all olevast kaubast huvitatud isik võib tolli loal mis tahes ajal kauba tariifse klassifikatsiooni, tolliväärtuse või tollistaatuse määramiseks selle läbi vaadata ja sellest proove võtta.
3. Kaupa ei viida tollijärelevalve alt välja enne, kui toll on andnud kauba vabastamiseks loa.

Artikkel 98

Kauba toimetamine asjakohasesse kohta

1. Isik, kes kauba ühenduse tolliterritooriumile toob, toimetab selle viivitamata tolli määratud trassi mööda ja kooskõlas tolli juhistega, kui need on olemas, tolli määratud tolliasutusse või mis tahes muusse tolli määratud või heakskiidetud kohta või vabatsiooni.

Vabatsiooni toodud kaup tuuakse otse sellesse vabatsiooni kas meritsi või õhuteed pidi või maitsi ilma mõnd muud ühenduse tolliterritooriumi osa läbimata.

Kaup esitatakse tollile kohe pärast selle saabumist kooskõlas artikliga 101.

2. Isik, kes on võtnud vastutuse kauba veo eest pärast kauba ühenduse tolliterritooriumile toomist, vastutab lõikes 1 ettenähtud kohustuse täitmise eest.
3. Veel väljaspool ühenduse tolliterritooriumi olevat kaupa, mis võib sellest hoolimata kuuluda liikmesriigi tollikontrolli alla väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuva asjaomase riigi või territooriumiga sõlmitud lepingu tõttu, koheldakse samamoodi nagu ühenduse tolliterritooriumile toodud kaupa.
4. Lõige 1 ei välista reisijatega kaasas olevate kirjade, postkaartide ja trükiste või kaupade suhtes mis tahes erisätete kohaldamist tingimusel, et seeläbi ei takistata tollijärelevat ja võimalusi tollikontrolliks.
5. Lõiget 1 ei kohaldata kauba suhtes, mida veetakse transpordivahendiga, mis läbib ühenduse tolliterritooriumi territoriaalveed või õhuruumi ilma sellel territooriumil peatumata.

Artikkel 99

Ühendusesisesed lennu- ja laevaliinid

1. Artikli 98 lõikeid 1–4 ning artikleid 93–96 ja 100–103 ei kohaldata kauba suhtes, mis on kahe ühenduse tolliterritooriumil asuva punkti vahel meritsi või õhuteed pidi transportimise käigus ajutiselt ühenduse tolliterritooriumilt välja viidud, tingimusel, et kaupa veetakse regulaarlennu- või laevaliini otsetrassi mööda, ilma väljaspool ühenduse tolliterritooriumi peatumata.
2. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse erisätted regulaarlennu- või laevaliinide kohta.

Artikkel 100

Kauba toimetamine eriasjaoludel

1. Kui ettenägematu olukorra või vääramatu jõu tagajärjel ei ole artikli 98 lõikes 1 ettenähtud kohustust võimalik täita, teatab kohustatud isik või tema nimel tegutsev

isik olukorrast viivitamata tollile. Kui kaup ei ole ettenägematu olukorra või vääramatu jõu tagajärjel täielikult hävinud, teatatakse tollile ka selle täpne asukoht.

2. Kui artikli 98 lõikes 5 osutatud laev või õhusõiduk on ettenägematu olukorra või vääramatu jõu tagajärjel sunnitud ajutiselt maabuma või maanduma ühenduse tolliterritooriumil ja artikli 98 lõikes 1 ettenähtud kohustuse täitmine ei ole võimalik, teatab selle laeva või õhusõiduki ühenduse tolliterritooriumile toonud isik või tema nimel tegutsev isik olukorrast viivitamata tollile.
3. Toll määrab, millised meetmed võetakse, et võimaldada tollijärelevalvet lõikes 1 osutatud kauba ja lõikes 2 nimetatud olukorras laeva või õhusõiduki pardal oleva kauba üle ning tagada vajaduse korral selle toimetamine edasi tolliasutusse või muusse tolli poolt määratud või heakskiidetud kohta.

2. jagu

Kauba esitamine, mahalaadimine ja läbivaatamine

Artikkel 101

Kauba esitamine tollile

1. Kauba, mis saabub ühenduse tolliterritooriumile, esitab tollile üks järgmisena nimetatud isikutest:
  - a) isik, kes kauba ühenduse tolliterritooriumile tõi;
  - b) isik, kelle nimel või kelle huvides kauba territooriumile toonud isik tegutseb;
  - c) isik, kes on võtnud vastutuse kauba ühenduse tolliterritooriumile toomisele järgneva veo eest.
2. Olenemata lõikes 1 osutatud isiku kohustustest, võib tema asemel kauba esitada üks järgmistest isikutest:
  - a) iga isik, kes viivitamata suunab kauba tolliprotseduurile;
  - b) isik, kellel on ladustamisrajatise pidamise luba või kes tegutseb vabatsõonis.
3. Kaupa tollile esitav isik osutab impordi ülddeklaratsioonile või kauba suhtes esitatud tollideklaratsioonile.
4. Lõikega 1 ei välistata erisätete rakendamist, mis on seotud järgmisega:
  - a) reisijatega kaasas olev kaup;
  - b) kaup, mis on suunatud tolliprotseduurile, mille puhul ei nõuta selle tollile esitamist;
  - c) kirjad, postkaardid ja trükised.

Artikkel 102

Kauba mahalaadimine ja läbivaatamine

1. Kaup laaditakse transpordivahendilt maha või teisele transpordivahendile ainult tolli loal tolli poolt määratud või heakskiidetud kohas.

Sellist luba ei nõuta siiski otsese ohu korral, mis nõuab kogu või osa kauba viivitamatut mahalaadimist. Sellisest olukorrast teatatakse viivitamata tollile.

2. Kauba kontrollimiseks, proovide võtmiseks või kaupa vedava transpordivahendi kontrollimiseks võib toll igal ajal nõuda kauba mahalaadimist või selle lahtipakkimist.
3. Tollile esitatud kaupa ei tohi kohast, kus see tollile esitati, ilma tolli loata ära viia.

3. jagu

Tolliformaalsused pärast kauba esitamist

Artikkel 103

Ühendusevälise kauba tolliprotseduurile suunamise kohustus

Ilma et see piiraks artiklite 131 ja 133 kohaldamist, suunatakse tollile esitatud ühenduseväline kaup tolliprotseduurile.

Kui ei ole teisiti ette nähtud, võib deklarant vabalt valida, millisele tolliprotseduurile ta kauba suunab, sõltumata kauba laadist või kogusest või päritolu-, lähte- või sihtkohariigist.

Artikkel 104

Ajutisele ladustamisele suunatud kaup

1. Välja arvatud juhtudel, kui kaup suunatakse viivitamata konkreetsele tolliprotseduurile, mille suhtes on tollideklaratsioon aktsepteeritud, või kaup on paigutatud vabatsooni, loetakse tollile esitatud ühenduseväline kaup vastavalt artiklile 160 ajutisele ladustamisele suunatuks.
2. Kui tuvastatakse, et tollile esitatud ühendusevälise kauba kohta ei ole impordi ülddeklaratsiooni, esitab kauba valdaja viivitamata sellise deklaratsiooni, ilma et see piiraks artikli 93 lõikes 2 sätestatud kohustuse ja artikli 93 lõike 3 alusel vastu võetud meetmetega kehtestatud erandite või loobumise kohaldamist.

4. jagu

Transiidiprotseduuri alusel veetav kaup

Artikkel 105

Transiidiprotseduuri alusel saabuva kauba suhtes kehtiv vabastus

Artiklit 98, välja arvatud selle lõike 1 esimest lõiku, ja artikleid 101–104 ei kohaldata, kui ühenduse tolliterritooriumile tuuakse kaup, mis on juba suunatud transiidiprotseduurile.

Artikkel 106

Ühendusevälise kauba suhtes pärast transiidiprotseduuri lõppemist kohaldatavad sätted

Järgmise kauba suhtes kohaldatakse artikleid 102, 103 ja 104, kui kõnealune kaup on ühenduse tolliterritooriumil asuvas sihttolliasutuses kooskõlas transiiti reguleerivate eeskirjadega juba tollile esitatud:

- a) transiidiprotseduuri alusel ühenduse tolliterritooriumile toodud ühenduseväline kaup;
- b) ühenduseväline kaup, mida on veetud nimetatud territooriumil transiidiprotseduuri alusel.

V JAOTIS

TOLLISTAATUSE JA TOLLIPROTSEDUURI ÜLDEESKIRJAD

1. PEATÜKK

KAUBA TOLLISTAATUS

Artikkel 107

Ühenduse staatuse eeldamine

1. Eeldatakse, et ühenduse tolliterritooriumil olev kaup on ühenduse kaup, kui ei ole kindlaks tehtud, et sellel ei ole ühenduse tollistaatust.
2. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed järgmise suhtes:
  - a) juhud, mil käesoleva artikli lõikes 1 osutatud eeldust ei kohaldata;
  - b) vahendid, mille abil võib ühenduse kauba staatust kindlaks teha.

Artikkel 108

Ühenduse staatuse kaotamine

Ühenduse kaubast saab ühenduseväline kaup järgmistel juhtudel:

- a) kui kaup viiakse ühenduse tolliterritooriumilt välja, niivõrd kui sisetransiidi eeskirju või artiklit 109 ei kohaldata;
- b) kui kaup on suunatud välistransiidile, ladustamisele või seestöötlemisprotseduurile, niivõrd kui tolliseadustik seda lubab;
- c) kui kaup on suunatud lõppkasutusele ja sellele järgnevalt loovutatud riigile;
- d) kui vabasse ringlusse lubamise deklaratsioon tunnistatakse kehtetuks pärast kauba vabastamist artikli 117 teise lõiguga kooskõlas võetud meetmete kohaselt.

Artikkel 109

Ühenduse tolliterritooriumilt ajutiselt väljaviidav kaup

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse tingimused, mille alusel võib ühenduse kauba ühenduse tolliterritooriumil ühest punktist teise ja ajutiselt sellelt territooriumilt välja viia, ilma et kauba suhtes kohaldataks tolliprotseduuri ja ilma et kauba tollistaatus muutuks.

2. PEATÜKK

TOLLIDEKLARATSIOON

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 110

Kauba deklareerimine; ühenduse kauba tollijärelevalve

1. Kõikide kaupade kohta, mida soovitakse tolliprotseduurile suunata, välja arvatud vabatsooni suunatav kaup, tuleb esitada kõnealusele tolliprotseduurile vastav tollideklaratsioon.
2. Tolliprotseduuriks deklareeritud ühenduse kaup kuulub tollijärelevalve alla alates lõikes 1 osutatud tollideklaratsiooni aktsepteerimisest kuni kauba väljaviimiseni ühenduse tolliterritooriumilt, selle loovutamiseni riigile või tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamiseni kooskõlas artikliga 117.

Artikkel 111

Pädevad tolliasutused

1. Välja arvatud juhtudel, kui ühenduse õigusaktides on sätestatud teisiti, määrab liikmesriik oma territooriumil asuvate tolliasutuste asukoha ja pädevuse ning tagab, et nimetatud tolliasutustele määratakse lahtiolekuajaks piisaval arvul päevi ja tunde.

Seda tehes võtavad liikmesriigid arvesse transpordi ja kauba liiki ning tolliprotseduuri, millele kaup on suunatud, et rahvusvahelisi vedusid mitte takistada ega kahjustada.
2. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed järgmiste pädevate tolliasutuste määramise suhtes:
  - a) tolliasutus, kus tollideklaratsioon tuleb esitada või kättesaadavaks teha;
  - b) tolliasutus, kus tuleb läbi viia riskianalüüs või riskipõhine impordi- või ekspordikontroll.

Artikkel 112

Tollideklaratsiooni liigid

1. Tollideklaratsiooni esitamisel kasutatakse elektroonilisi andmetöötlusseadmeid.

Lisadokumendid, mida on vaja deklareeritud tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, võib samuti esitada või teha kättesaadavaks eespool nimetatud andmetöötlussüsteemi abil.

2. Lõikest 1 kõrvale kaldudes ja kui nii on sätestatud, võib tollideklaratsiooni esitada kirjalikult või suulise deklaratsiooni kujul või mis tahes muul viisil, mille alusel saab kauba suunata tolliprotseduurile.
3. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva artikli lõigete 1 ja 2 rakendamiseks.

2. jagu

Standardtollideklaratsioonid

Artikkel 113

Tollideklaratsiooni sisu; lisadokumendid

1. Tollideklaratsioonid peavad sisaldama kõiki vajalikke andmeid seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, millele kaup on deklareeritud. Andmetöötlussüsteemi abil esitatavatel deklaratsioonidel on elektrooniline allkiri või muu autentsuse tõendus. Kirjalikud tollideklaratsioonid tuleb allkirjastada.

Komisjon sätestab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras spetsifikatsioonid, millele tollideklaratsioonid peavad vastama.

2. Elektroonilised või kirjalikud dokumendid, mida on vaja deklareeritud tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, peavad olema tollile kättesaadavad tollideklaratsiooni esitamise ajal.

Toll võib taotluse korral lubada, et nimetatud dokumendid tehakse kättesaadavaks peale kauba vabastamist.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva lõike esimese ja teise lõigu rakendamiseks.

Artikkel 114

Tollideklaratsiooni aktsepteerimine

1. Toll aktsepteerib viivitamata tollideklaratsioonid, mis vastavad artiklis 113 sätestatud tingimustele, tingimusel, et kaup, mille kohta tollideklaratsioon on tehtud, on tollile kontrollimiseks kättesaadavaks tehtud.
2. Kui kooskõlas artikli 111 lõike 2 alusel vastu võetud meetmetega esitatakse tollideklaratsioon muule tolliasutusele kui see, kus kaup on esitatud, võidakse deklaratsiooni aktsepteerida, kui tolliasutus, kus kaup on esitatud, kinnitab, et kaup on kontrolliks kättesaadav.

3. Kui ei ole sätestatud teisiti, siis lähtutakse seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamisel, millele kaup on deklareeritud, ja kõigi muude impordi ja ekspordiga seotud tolliformaalsuste puhul kuupäevast, mil toll tollideklaratsiooni aktsepteerib.

Artikkel 115

Deklarant

1. Tollideklaratsiooni võib esitada iga isik, kes saab esitada või teha kättesaadavaks kõik dokumendid, mida nõutakse deklareeritavat tolliprotseduuri reguleerivate eeskirjade kohaldamiseks. Nimetatud isik peab suutma kõnealuse kauba pädevale tolliasutusele esitada või esitada lasta.

Kui tollideklaratsiooni aktsepteerimisega kaasnevad teatava isiku jaoks erikohustused, peab tollideklaratsiooni esitama kõnealune isik või tuleb see esitada tema eest.

2. Deklarandi asukoht peab olema ühenduse tolliterritooriumil.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse tingimused, mille alusel võib käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud nõudest loobuda.

Artikkel 116

Tollideklaratsiooni parandus

Taotluse korral on deklarandil lubatud tollideklaratsiooni kandeid muuta pärast seda, kui toll on tollideklaratsiooni aktsepteerinud. Muutmise tulemusena ei või tollideklaratsioon hõlmata muid kaupu peale nende, mille kohta see algselt tehti.

Muudatust ei lubata teha, kui seda taotletakse pärast seda, kui:

- a) toll on teatanud deklarandile, et ta kavatseb kaupa kontrollida;
- b) toll on tuvastanud, et kõnealused andmed on ebaõiged;
- c) toll on kauba vabastanud.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras kehtestada meetmed, millega sätestatakse käesoleva artikli teise lõigu punkti c erandid.

Artikkel 117

Tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine

1. Toll tunnistab deklarandi taotluse korral juba aktsepteeritud tollideklaratsiooni kehtetuks järgmistel juhtudel:
  - a) kui toll on veendunud, et kaup suunatakse viivitamata muule tolliprotseduurile;

- b) kui toll on veendunud, et erakordsete asjaolude tõttu ei ole kauba suunamine sellele tolliprotseduurile, millele see kaup oli deklareeritud, enam põhjendatud.

Kui toll on deklarandile teatanud kauba kontrollimise kavatsusest, ei võeta tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamise taotlust vastu enne kontrolli lõpetamist.

2. Tollideklaratsiooni ei tunnistata kehtetuks pärast seda, kui kaup on vabastatud.

Komisjon kehtestab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras käesoleva lõike esimese lõigu erandid.

3. Tollideklaratsiooni kehtetuks tunnistamine ei piira haldus- või kriminaalsanktsioonide kohaldamist.

3. jagu

Õigsuse kontrollimine

Artikkel 118

Tollideklaratsiooni õigsuse kontrollimine

1. Toll võib tollideklaratsiooni andmete õigsuse kontrollimiseks:
- a) vaadata läbi tollideklaratsiooni ja kõik kirjalikud või elektroonilised dokumendid, mida nõutakse selle tolliprotseduuri sätete kohaldamiseks, millele kaup on deklareeritud;
  - b) nõuda deklarandilt muude kui punktis a osutatud dokumentide esitamist;
  - c) vaadata läbi kauba;
  - d) võtta kauba analüüsiks või üksikasjalikuks läbivaatamiseks proove.
2. Tolli järeldustel on samasugune tõenduslik jõud kogu ühenduse tolliterritooriumil.

Artikkel 119

Kauba läbivaatamine ja näidiste võtmine

1. Deklarant toimetab kauba ise või korraldab selle toimetamise kohta, kus seda kontrollitakse ning sellest proove võetakse, ning korraldab vajalikud toimingud selliseks kontrollimiseks ning proovide võtmiseks. Kulud kannab deklarant.
2. Deklarandil on õigus viibida kauba kontrollimise ning proovide võtmise juures. Kui toll seda vajalikuks peab, nõuab ta deklarandi või tema esindaja juuresolekut kauba kontrollimisel või proovide võtmisel, et nimetatud isikud osutaksid tollile kontrollimise või proovide võtmise hõlbustamiseks vajalikku abi.
3. Kui proove võetakse vastavalt kehtivatele õigusaktidele, ei ole toll kohustatud seda hüvitama, kuid tasub proovide analüüsi ja kontrolli kulud.

Artikkel 120

Kauba osaline läbivaatamine ja proovide võtmine

1. Kui kontrollitakse ainult osa tollideklaratsioonis nimetatud kaupa või võetakse sellest proove, kehtivad osalise kontrolli või proovide analüüsi või kontrolli tulemused kogu kõnealuses tollideklaratsioonis nimetatud kauba suhtes.

Kui deklarant leiab, et osalise kontrolli või võetud proovide analüüsi või kontrolli tulemused deklareeritud kauba ülejäänud osa kohta ei kehti, võib ta taotleda kauba täiendavat kontrolli või uute proovide võtmist. Taotlus rahuldatakse tingimusel, et kaupa ei ole vabastatud või juhul, kui kaup on vabastatud, siis tingimusel, et deklarant tõendab, et kaupa ei ole mitte mingil viisil muudetud.

2. Kui tollideklaratsioon hõlmab kahte või enamat kaubaartiklit, loetakse lõike 1 kohaldamisel, et iga kaubaartikliga seotud andmed moodustavad eraldi tollideklaratsiooni.

Artikkel 121

Õigsuse kontrollimise tulemused

1. Tollideklaratsiooni õigsuse kontrollimise tulemusi kasutatakse seda tolliprotseduuri reguleerivate sätete kohaldamiseks, millele kaup on suunatud.
2. Kui tollideklaratsiooni õigsust ei kontrollita, kohaldatakse lõiget 1 tollideklaratsioonis esitatud andmetest lähtudes.

Artikkel 122

Identifitseerimismeetmed

1. Toll või vajaduse korral volitatud ettevõtja võtab vajalikud meetmed kauba identifitseerimiseks, kui identifitseerimine on vajalik, et tagada nende tingimuste täitmine, millega reguleeritakse tolliprotseduuri, millele nimetatud kaup on deklareeritud.

Nimetatud identifitseerimismeetmetel on samasugune tõenduslik jõud kogu ühenduse tolliterritooriumil.

2. Kaubale või transpordivahendile kinnitatud identifitseerimisvahendeid võib eemaldada või hävitada ainult toll või ettevõtja, kui tal on selleks tolli luba, välja arvatud juhul, kui need on vaja eemaldada või hävitada ettenägematu olukorra või vääramatu jõu tõttu, et kaitsta kaupa või transpordivahendit.

4. jagu

Kauba vabastamine

Artikkel 123

Kauba vabastamine

1. Kui tingimused kauba kõnealusele protseduurile suunamiseks on täidetud ja tõendatud, et kauba suhtes ei kehti mingid keelud ega piirangud, vabastab toll kauba niipea, kui tollideklaratsiooni andmed on kontrollitud või ilma kontrollimata aktsepteeritud, ilma et eelõeldu piiraks artikli 124 kohaldamist.

Esimest lõiku kohaldatakse ka juhul, kui artiklis 118 osutatud õigsuse kontrolli ei ole mõistliku tähtaja jooksul võimalik lõpule viia ja kaup ei pea enam kontrolli otstarbel kohal olema.

2. Kõik ühes tollideklaratsioonis nimetatud kaubad vabastatakse ühel ajal.

Kui tollideklaratsioon hõlmab kahte või enamat kaubaartiklit, loetakse esimese lõigu kohaldamisel, et iga kaubaartikliga seotud andmed moodustavad eraldi tollideklaratsiooni.

3. Kui kaup esitatakse kooskõlas artikli 112 lõike 2 alusel vastuvõetud meetmetega muus tolliasutuses kui see, kus tollideklaratsioon on aktsepteeritud, vahetavad asjaomased tolliasutused omavahel kaupade vabastamiseks nõutavat teavet, ilma et see piiraks julgeoleku ja ohutuse kontrolli kohaldamist.

Artikkel 124

Kauba vabastamine tollivõla tasumisel või tagatise esitamisel

1. Kui tollideklaratsiooni aktsepteerimine tekitab tollivõla, sõltub kauba vabastamine tollivõla tasumisest või võlga katva tagatise esitamisest.

Esimest lõiku ei kohaldata siiski ajutise impordi protseduuri suhtes osalise imporditollimaksudest vabastamisega, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist.

2. Kui toll nõuab tagatise esitamist vastavalt sätetele, millega reguleeritakse tolliprotseduuri, millele kaup on deklareeritud, ei lubata nimetatud kaubale kõnealust tolliprotseduuri kohaldada enne tagatise esitamist.

3. PEATÜKK

TOLLIDEKLARATSIOONIDEGA SEOTUD LIHTSUSTAMINE

1. jagu

Lihtsustatud tollideklaratsioonid

Artikkel 125

Lihtsustatud tollideklaratsioonid

Toll lubab volitatud ettevõtjal kauba vabastamist lihtsustatud tollideklaratsiooni alusel

Lihtsustatud tollideklaratsioon võib esineda deklarandi arvestuskande vormis, tingimusel, et tollile on nimetatud andmed kättesaadavad deklarandi elektroonilise andmetöötlussüsteemi kaudu ja et tollil on võimalik täita tolliasutustevahelisele andmevahetusele esitatavaid nõudeid.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed järgmise suhtes:

- a) tingimused, mille alusel käesoleva artikli esimeses lõigus osutatud luba antakse;
- b) spetsifikatsioonid, millele käesoleva artikli esimeses ja teises lõigus osutatud lihtsustatud tollideklaratsioon peab vastama.

Artikkel 126

Deklarandi vabastus kohustustest

Kui kaup vabastatakse kooskõlas artikliga 125, võib toll loobuda kauba tollile esitamise nõudest, ilma et see piiraks deklarandi õiguslikke kohustusi.

Artikkel 127

Episoodiline lihtsustatud tollideklaratsioon

Kui lihtsustatud tollideklaratsiooni kasutamist nõutakse episoodiliselt, võib tolliasutus, kus deklaratsioon on esitatud, selle aktsepteerida, ilma et luba selleks oleks antud.

Artikkel 128

Lisadeklaratsioon

- 1 Lihtsustatud tollideklaratsiooni korral vastavalt artiklitele 125 ja 127 esitab lihtsustatud tollideklaratsiooni esitamise loa saanud deklarant lisadeklaratsiooni, milles on asjaomasel tolliprotseduuril nõutava tollideklaratsiooni koostamiseks vajalikud andmed.

Artikli 125 alusel lubatud tollideklaratsiooni korral võib lisadeklaratsioon olla üldine, perioodiline või kokkuvõtlik.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse käesoleva lõike esimese lõigu suhtes erandid.

2. Lisadeklaratsioon ja artikli 125 lõikes 1 osutatud lihtsustatud tollideklaratsioon loetakse ühtseks jagamatuks dokumendiks, mille jõustumise kuupäev on kuupäev, mil lihtsustatud tollideklaratsioon vastavalt artiklile 114 aktsepteeritakse.

Kui lihtsustatud tollideklaratsioon asendatakse ettevõtja arvestuskande tegemisega ja tolli juurdepääsuga nimetatud andmetele, jõustub tollideklaratsioon kauba arvestuskande tegemise kuupäeval.

3. Kohta, kus lisadeklaratsioon vastavalt loale tuleb esitada, loetakse artikli 60 kohaldamisel kohaks, kus tollideklaratsioon on esitatud.

Artikkel 129

Standardtollideklaratsioonide eeskirjade rakendamine

Artikleid 113–122 kohaldatakse lihtsustatud ja lisadeklaratsioonide suhtes *mutatis mutandis*.

2. jagu

Muu lihtsustamine

Artikkel 130

Klassifikatsiooni hõlbustamine

Toll võib deklarandi taotluse korral nõustuda, et kogu saadetise suhtes kohaldatakse ühekordset või summeeritud tariifi alamrubriiki, tingimusel, et kaubad kuuluvad erinevate tariifi alamrubriikide alla ja iga kaubaartikli käitlemine vastavalt selle tariifsele klassifikatsioonile tekitab tollideklaratsiooni koostamisel ebaproportsionaalselt palju tööd ja kulusi, võrreldes impordi- ja ekspordimeetmetega.

Kui tuleb tasuda ekspordi- ja imporditollimaksud, ei tohi sissenõutav summa siiski olla väiksem summast, mida oleks tulnud tasuda, kui kõiki kaubaartikleid oleks klassifitseeritud eraldi.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed käesoleva artikli esimese ja teise lõigu rakendamiseks.

4. PEATÜKK

KAUBA KÕRVALDAMINE

Artikkel 131

Kauba hävitamine

Kui olukord seda nõuab, võib tolliasutus lasta tollile esitatud kauba hävitada ja teatab sellest kauba valdajale. Kauba hävitamise kulud kannab kauba valdaja.

Artikkel 132

Tolli võetavad meetmed

1. Toll võtab kauba suhtes vajalikud meetmed järgmistel juhtudel:
  - a) kui kaup on toodud ühenduse tolliterritooriumile ebaseaduslikult või seda on tollijärelevalve eest varjatud;
  - b) kui kaupa ei saa vabastada järgmistel põhjustel:
    - i) kauba kontrolli ei ole tolli poolt ettenähtud tähtaja jooksul saadud läbi viia või jätkata deklarandist johtuvatel põhjustel;
    - ii) dokumendid, mis tuleb esitada enne kauba nõutavale tolliprotseduurile suunamist või vabastamist, ei ole olnud tollile kättesaadavad;
    - iii) tasumisele kuuluvaid impordi- või eksporditollimakse ei ole ettenähtud tähtaja jooksul makstud ega nõutavat tagatist esitatud;
    - iv) kauba suhtes kehtivad keelud ja piirangud, sealhulgas need, mis on seotud julgeoleku ja ohutusega;
  - c) kui kaup ei ole mõistliku aja jooksul peale vabastamist välja viidud;
  - d) kui pärast kauba vabastamist leitakse, et kaup ei vastanud nimetatud vabastamise tingimustele;
  - e) kui kaup loovutatakse riigile.
2. Ühendusevälist kaupa, mis on loovutatud riigile, arestitud või konfiskeeritud, käsitletakse ajutisele ladustamisprotseduurile suunatud kaubana.

Artikkel 133

Kauba loovutamine

1. Tolliprotseduuri pidaja või vajaduse korral kauba valdaja võib ühendusevälise kauba ja lõppkasutusega kauba riigile loovutada.
2. Riigile loovutamine ei too kaasa riigipoolseid kulusi. Tolliprotseduuri pidaja või vajaduse korral kauba valdaja kannab kauba hävitamise või kõrvaldamise kulusid.

Artikkel 134

Rakendusmeetmed

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed käesoleva peatüki rakendamiseks.

VI JAOTIS

VABASSE RINGLUSSE LUBAMINE JA IMPORDITOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE

1. PEATÜKK

VABASSE RINGLUSSE LUBAMINE

Artikkel 135

Reguleerimisala ja mõju

1. Ühenduseväline kaup, mis on mõeldud ühenduse turule viimiseks, suunatakse vabasse ringlusse.
2. Vabasse ringlusse lubamisega kaasneb:
  - a) kaubanduspoliitikameetmete rakendamine niivõrd, kui neid ei tule rakendada varasemal etapil;
  - b) imporditollimaksude sissenõudmine;
  - c) käibemaksu ja aktsiisimaksu sissenõudmine kehtivate käibemaksu- ja aktsiisimaksusätete alusel;
  - d) muude kauba impordi suhtes ette nähtud tolliformaalsuste täitmine.
3. Vabasse ringlusse lubamine annab ühendusevälisele kaubale ühenduse kauba tollistaatuse.

2. PEATÜKK

IMPORDITOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE

1. jagu

Tagasitoodud kaup

Artikkel 136

Reguleerimisala ja mõju

1. Ühenduse tolliterritooriumilt eksporditud ühenduse kaup, mis on kolme aasta jooksul sinna tagasi toodud ja vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud, vabastatakse asjaomase isiku taotluse korral imporditollimaksudest.
2. Lõikes 1 osutatud kolmeaastast tähtaega võib pikendada, et võtta arvesse erandlikke asjaolusid.

3. Kui enne ühenduse tolliterritooriumilt eksportimist oli tagasitoodud kaup oma lõppkasutuse tõttu lubatud vabasse ringlusse imporditollimaksu vähendatud või nullmääraga, vabastatakse kaup lõike 1 alusel tollimaksust ainult siis, kui kaup deklareeritakse sama lõppkasutusega vabasse ringlusse lubamiseks.

Kui lõppkasutus, milleks kõnealune kaup vabasse ringlusse lubatakse, ei ole enam sama, vähendatakse sellelt imporditollimaksu summa võrra, mis tasuti kaubalt selle esmakordsel vabasse ringlusse lubamisel. Tagasimakset ei tehta, kui viimati nimetatud summa peaks ületama summat, millega tagasitoodud kaup maksustatakse vabasse ringlusse lubamisel. .

4. Kui vastavalt artiklile 108 on ühendusesisene kaup kaotanud ühenduse kauba tollistaatuse ja lastakse seejärel vabasse ringlusse, kohaldatakse lõikeid 1, 2 ja 3 *mutatis mutandis*.

Artikkel 137

Juhud, mil imporditollimaksudest vabastamist ei lubata

Artiklis 136 ettenähtud imporditollimaksudest vabastamist ei lubata järgmistel juhtudel:

- a) välistöötlemise protseduuri alusel ühenduse tolliterritooriumilt eksporditud kaup, välja arvatud juhul, kui nimetatud kaup jääb samasse seisundisse, milles see oli ekspordimisel;
- b) kaup, mis on saanud kasu põllumajanduspoliitika meetmetest, mis hõlmasid nimetatud kauba ekspordi väljapoole ühenduse tolliterritooriumi.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse erandid käesoleva artikli esimese lõigu suhtes.

Artikkel 138

Kauba seisund

Artiklis 136 sätestatud imporditollimaksudest vabastus antakse ainult siis, kui kaup reimporditakse samas seisundis, milles see oli ekspordimisel.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse erandid käesoleva artikli esimese lõigu suhtes.

Artikkel 139

Kaup, mis on eelnevalt suunatud seestöötlemise protseduurile

1. Artikleid 136 ja 138 kohaldatakse *mutatis mutandis* töödeldud toodete suhtes, mis on enne ühenduse tolliterritooriumilt reeksportimist suunatud seestöötlemise protseduurile.

2. Deklarandi taotlusel ja tingimusel, et ta esitab vajaliku teabe, määratakse käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kauba eest tasumisele kuuluv imporditollimaks kooskõlas artikli 58 lõikega 3. Reekspordi teatise aktsepteerimise kuupäev loetakse vabasse ringlusse lubamise kuupäevaks.
3. Artiklis 136 sätestatud imporditollimaksuvabastus antakse töödeldud kaubale, mis eksporditi kooskõlas artikli 150 lõike 2 punktiga b, üksnes juhtudel, kui on tagatud, et seestöötlemise protseduurile ei suunata importkaupa.

2. jagu

Merekalapüük ja muud meresaadused

Artikkel 140

Merekalapüük ja muud meresaadused

1. Ilma et see piiraks artikli 39 lõike 1 kohaldamist, vabastatakse järgmised saadused nende vabasse ringlusse lubamisel imporditollimaksudest:
  - a) merekalapüügi- ja muud meresaadused, mis on püütud väljaspool ühenduse tolliterritoriumi asuva riigi või territooriumi territoriaalvetest mõnes liikmesriigis registreeritud või laevaregistrisse kantud ja selle liikmesriigi lippu kandvate laevade poolt;
  - b) punktis a nimetatud saadustest kalatöötlemislaevade pardal saadud tooted, mis vastavad nimetatud punktis ettenähtud tingimustele.
2. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva artikli lõike 1 rakendamiseks.

3. jagu

Eriasjaolud

Artikkel 141

Imporditollimaksudest vabastamine eriasjaolude tõttu

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse, millistel juhtudel ja tingimustel vabastatakse kaup vabasse ringlusse lubamisel eriasjaolude tõttu imporditollimaksust.

Nimetatud meetmete vastuvõtmisel võetakse arvesse rahvusvahelisi lepinguid, asjaomase isiku staatust, kauba laadi ja kauba lõppkasutust.

VII JAOTIS

ERIPROTSEDUURID

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 142

Reguleerimisala

Kaupa võib suunata järgmistele eriprotseduuridele:

- a) transiit,
- b) ladustamine,
- c) erikasutus,
- d) töötlemine.

Artikkel 143

Loa andmine

1. Kauba töötlemiseks, erikasutusprotseduuriks ning ajutiseks ladustamiseks hoidlates või tolliladudes on vaja tolli luba.

Loas sätestatakse ühe või enama eriprotseduuri kasutamise tingimused.

Loaga võivad olla seotud enama kui ühe liikmesriigi tolliasutused (ühtne luba) või seda võib anda enama kui ühe eriprotseduuri kasutamiseks (kompleksluba)

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse lubade andmiseks vajalikud tingimused ja kord.

2. Kui ei ole sätestatud teisiti, antakse lõikes 1 osutatud luba ainult järgmistele isikutele:
  - a) ühenduse tolliterritooriumil asuvad isikud, välja arvatud ajutise impordi puhul, mil asjaomased isikud peavad asuma väljaspool ühenduse tolliterritooriumi;
  - b) isikud, kes täielikult tagavad vajalike toimingute läbiviimise ning kes annavad kooskõlas artikliga 61 tagatise juhtudel, kui eriprotseduuril olevate kaubaga võib kaasneda tollivõlg või muud maksud;
  - c) ajutise impordi või seestöötlemise korral isik, kes vastavalt kas kasutab kaupa, korraldab selle kasutamist, töötleb nimetatud kaupa või korraldab selle töötlemist.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse erandid käesoleva lõike esimese lõigu punktide a, b ja c suhtes.

3. Kui ei ole sätestatud teisiti, võib lõikes 1 osutatud luba anda lisaks lõikele 2 ainult järgmiste tingimuste täitmise korral:
  - a) kui toll saab protseduuri üle järelevalvet teostada ja seda kontrollida, ilma et oleks vaja rakendada asjassepuutuvatele majanduslikele vajadustele mittevastavaid haldusmeetmeid.
  - b) kui sees- või välistöötlemise või ajutise impordi luba ei kahjusta ühenduse tootjate olulisi huve.

Kui ei ole vastupidiseid tõendeid, ei loeta ühenduse tootjate huve esimese lõigu punktis b osutatud viisil kahjustatuks.

Kui on tõendeid ühenduse tootjate oluliste huvide tõenäolise kahjustamise kohta, kontrollitakse artikli 196 lõikes 3 osutatud korras majanduslikku olukorda.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed majandusliku olukorra kontrollimise kohta.

4. Loaomanik teatab tollile kõikidest asjaoludest, mis ilmnevad pärast loa andmist ja võivad mõjutada loa kehtivust või sisu.

Artikkel 144

Taotlemine

Loataotlus tuleb esitada selle asukoha pädevale tolliasutusele, kus toimub taotleja peamine tollialane raamatupidamine.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse erandid käesoleva artikli esimese lõigu suhtes.

Artikkel 145

Arvestus

1. Välja arvatud transiidi puhul, peavad loaomanikud, tolliprotseduuri pidajad ja kõik kauba ladustamise, valmistamise ja töötlemisega või vabatsoonis kauba müügi ja ostmisega seotud isikud pidama tolli poolt ettenähtud vormis arvestust.

Nimetatud arvepidamine peab võimaldama tollil vaatlusalust protseduuri kontrollida, pidades eelkõige silmas kõnealusele protseduurile suunatud kauba identifitseerimist, selle tollistaatust ning liikumist.

2. Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse erandid käesoleva artikli lõike 1 esimeses lõigus esitatud kohustuste suhtes.

Artikkel 146

Protseduuri lõpp või lõpetamine

1. Välja arvatud transiidi puhul ja ilma et see piiraks artikli 176 kohaldamist, lõpeb või lõpetatakse eriprotseduur, kui protseduurile suunatud või töödeldud kauba suhtes kohaldatakse järgmist tolliprotseduuri või kui kaup on ühenduse tolliterritooriumilt välja viidud või riigile loovutatud.
2. Transiidi korral lõpevad protseduur ja tolliprotseduuri pidaja kohustused, kui kaup, mille suhtes protseduuri kohaldati, ja nõutavad andmed esitatakse sihtkoha tolliasutusele kooskõlas vaatlusalust protseduuri reguleerivate sätetega.

Toll lõpetab protseduuri ja nimetatud kohustused, kui lähtetolliasutuse ja sihttolliasutuse käsutuses olevate andmete võrdlemise põhjal saab kinnitada, et protseduur on nõuetekohaselt lõppenud.

Artikkel 147

Õiguste ja kohustuste üleminek

Tolliprotseduuri pidaja õigused ja kohustused kauba puhul, mille suhtes kohaldati muid eriprotseduure peale transiidi, võivad tolli poolt sätestatud tingimustel üle minna muudele isikutele, kes täidavad vaatlusaluse protseduuri jaoks ettenähtud tingimusi.

Artikkel 148

Kauba liikumine

Kaup, mille suhtes kohaldatakse muid eriprotseduure peale transiidi, võib liikuda ühenduse tolliterritooriumi erinevate punktide vahel.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva artikli esimese lõigu üksikasjalikud rakendamiseks.

Artikkel 149

Tavalised käitlemistoimingud

Tolliladustamisprotseduurile või töötlemisele suunatud või vabatsõonis oleva kaubaga võib teha tavalisi käitlemistoiminguid, mille eesmärgiks on kauba säilimine, selle esitlus- või müügikõlblikkuse parandamine või turustamiseks või edasimüügiks ettevalmistamine.

Artikkel 150

Ekvivalentkaup

1. Ekvivalentkaup on ühenduse kaup, mida ladustatakse, kasutatakse või töödeldakse eriprotseduurile suunatud kauba asemel.

Välistöötlemise puhul peab ekvivalentkaup olema ühenduseväline kaup, mida töödeldakse välistöötlemisse suunatud ühenduse kauba asemel.

Ekvivalentkaubal peab olema sama kaheksakohaline kombineeritud nomenklatuuri kood, sama kaubanduslik kvaliteet ja samad tehnilised omadused kui kaubal, mida see asendab.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse erandid käesoleva lõike kolmanda lõigu suhtes.

2. Tingimusel, et on tagatud protseduuri, eriti tollijärelevalve, nõuetekohane läbiviimine, lubavad tolliasutused järgmist:
  - a) ekvivalentkauba kasutamise muul eriprotseduuril kui transiit, ajutine import ja ajutine ladustamine;
  - b) seestöötlemise puhul ekvivalentkaubast valmistatud töödeldud toote eksport enne selle kauba importi, mida see asendab;
  - c) välistöötlemise puhul ekvivalentkaubast valmistatud töödeldud toote import enne selle kauba eksporti, mida see asendab.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse juhud, mil tolliasutused võivad lubada ekvivalentkauba kasutamist seoses ajutise impordiga.

3. Ekvivalentkauba kasutamine ei ole lubatud seoses artiklis 149 määratletud tavaliste käitlemistoimingutega või kui see toob kaasa põhjendamatuid imporditollimaksusoodustusi.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega täpsustatakse muud juhud, mil ekvivalentkaupa kasutada ei või.

4. Kui käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud juhul tuleks töödeldud toodetelt tasuda eksporditollimaks, kui neid ei ekspordita seoses seestöötlemise protseduuriga, peab loa omanik juhuks, kui ühenduseväline kaup ei ole artikli 179 lõikes 3 ettenähtud tähtaja jooksul imporditud, esitama tollimaksude tasumise kindlustamiseks tagatise.

Artikkel 151

Rakendusmeetmed

Komisjon võtab vastavalt artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesolevas jaotises esitatud protseduuride kohaldamiseks.

2. PEATÜKK

TRANSIIT

1. jagu

Välis- ja sisetransiit

Artikkel 152

Välistransiit

1. Välistransiidiprotseduuri korral võib ühendusevälist kaupa ühenduse tolliterritooriumil ühest kohast teise toimetada, ilma et selle puhul kohaldataks järgmist:
  - a) imporditollimakse;
  - b) impordikäibemaksu ja aktsiisimakse vastavalt kehtivatele käibemaksu- ja aktsiisimaksusätetele;
  - c) kaubanduspoliitilisi meetmeid, kui neid ei kohaldata kauba saabumisel ühenduse tolliterritooriumile või sealt välja viimisel.
2. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse juhud ja tingimused, millal ühenduse kaup suunatakse välistransiiti.
3. Lõikes 1 nimetatud kauba liikumine toimub ühel järgmistest viisidest:
  - a) artikli 154 lõikes 1 osutatud ühenduse välistransiidiprotseduuri alusel;
  - b) TIR-märkmiku (TIR-konventsioon) alusel, tingimusel, et liikumine:
    - i) algas või lõpeb väljaspool ühenduse tolliterritooriumi;
    - ii) toimub kahe ühenduse tolliterritooriumil asuva punkti vahel, läbides ühenduse tolliterritooriumist väljapoole jäävat riiki või territooriumi;
  - c) ATA-märkmiku (ATA-konventsioon/ Istanbuli konventsioon) alusel, mida kasutatakse transiididokumendina;
  - d) Reini manifesti alusel (Reini laevaliikluse muudetud konventsiooni artikkel 9);
  - e) vormi 302 alusel, mis on ette nähtud Põhja-Atlandi lepinguorganisatsiooni liikmesriikide vahelises relvajõudude staatuse kokkuleppes, mis on alla kirjutatud 19. juunil 1951 Londonis;
  - f) kasutades postisüsteemi kooskõlas Ülemaailmse Postiliidu õigusaktidega, kui kaupa toimetavad edasi nimetatud õigusaktide kohaste õiguste ja kohustuste valdajad või neid toimetatakse edasi nende huvides.

4. Välistransiidi kohaldamine ei piira artikli 148 kohaldamist.

Sisetransiid

Artikkel 153

Sisetransiid

1. Sisetransiidiprotseduuri käigus ning lõigetes 2 ja 3 ettenähtud tingimustel võib ühenduse kaupa ühenduse tolliterritooriumil toimetada ühest punktist teise kolmanda riigi territooriumi kaudu, ilma et kauba tollistaatus muutuks.
2. Lõikes 1 nimetatud kauba liikumine toimub ühel järgmistest viisidest:
  - a) artikli 154 lõikes 2 osutatud ühenduse sisetransiidiprotseduuri alusel, kui selline võimalus on ette nähtud rahvusvahelise kokkuleppega;
  - b) TIR-märkmiku (TIR-konventsioon) alusel;
  - c) ATA-märkmiku (ATA-konventsioon/ Istanbuli konventsioon) alusel, mida kasutatakse transiididokumendina;
  - d) Reini manifesti alusel (Reini laevaliikluse muudetud konventsiooni artikkel 9);
  - e) vormi 302 alusel, mis on ette nähtud Põhja-Atlandi lepinguorganisatsiooni liikmesriikide vahelises relvajõudude staatuse kokkuleppes, mis on alla kirjutatud 19. juunil 1951 Londonis;
  - f) kasutades postisüsteemi kooskõlas Ülemaailmse Postiliidu õigusaktidega, kui kaupa toimetavad edasi nimetatud õigusaktide kohaste õiguste ja kohustuste valdajad või neid toimetatakse edasi nende huvides.
3. Lõike 2 punktides b–f osutatud juhtudel säilitab kaup ühenduse kauba tollistaatuse ainult juhul, kui selle staatuse aluseks on teatud tingimused ja vorm.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse nimetatud tollistaatuse andmiseks vajalikud tingimused ja vorm.

2. jagu

Ühenduse transiid

Artikkel 154

Reguleerimisala

1. Ühenduse välistransiidiprotseduuri korral võib artikli 151 lõigetes 1 ja 2 nimetatud kaupa edasi toimetada vastavalt käesoleva artikli ja artiklite 155 ja 156 sätetele.
2. Ühenduse sisetransiidiprotseduuri korral võib artikli 153 lõikes 1 nimetatud kaupa edasi toimetada vastavalt käesoleva artikli ja artikli 155 sätetele.

Ühenduse transiidiprotseduuri pidaja kohustused

1. Ühenduse transiidiprotseduuri pidaja vastutab järgmiste küsimuste eest:
  - a) kauba puutumatul kujul esitamine sihtkohariigi tolliasutusele ettenähtud tähtaja jooksul kooskõlas meetmetega, mille toll on võtnud kauba identifitseeritavuse tagamiseks;
  - b) protseduuriga seotud tollisätete järgimine;
  - c) tagatise andmine kaubaga seonduva tollivõla või muude maksude, eriti kehtivate käibemaksu- ja aktsiisimaksusätetega kooskõlas oleva käibemaksu või aktsiisimaksu tasumise kohta, kui tollialased õigusaktid ei sätesta teisiti.
2. Kauba vedaja või saaja, kes võtab kauba vastu, teades, et see liigub ühenduse transiidiprotseduuri alusel, vastutab samuti kauba puutumatul kujul esitamise eest sihtkohariigi tolliasutusele ettenähtud tähtaja jooksul kooskõlas meetmetega, mille toll on võtnud kauba identifitseeritavuse tagamiseks.

Kaup, mis läbib ühenduse välistransiidiprotseduuri käigus väljaspool ühenduse tolliterritooriumi asuva kolmanda riigi territooriumi

Ühenduse välistransiidiprotseduuri kohaldatakse kaubale, mis läbib väljaspool ühenduse tolliterritooriumil asuva kolmanda riigi territooriumi, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) see võimalus on ette nähtud rahvusvahelise lepinguga;
- b) vedu nimetatud territooriumi kaudu toimub üheainsa veodokumendi alusel, mis on koostatud ühenduse tolliterritooriumil;

Esimese lõigu punktis b osutatud juhul peatatakse ühenduse välistransiidiprotseduur ajaks, kui kaup asub väljaspool ühenduse tolliterritooriumi.

3. PEATÜKK

LADUSTAMINE

1. jagu

Ühissätted

Artikkel 157

Reguleerimisala

1. Käesoleva peatüki tähenduses kuuluvad ladustamisprotseduuri mõiste alla ajutise ladustamise, tolliladustamise ja vabatsooni protseduurid.
2. Ladustamisprotseduuril võib ühendusevälist kaupa ladustada ühenduse tolliterritooriumil, ilma et kohaldataks:
  - a) imporditollimakse;
  - b) impordikäibemaksu ja aktsiisimakse vastavalt kehtivatele käibemaksu- ja aktsiisimaksusätetele;
  - c) kaubanduspoliitilisi meetmeid, kui neid ei kohaldata kauba saabumisel ühenduse tolliterritooriumile või sealt välja viimisel.
3. Ühenduse kaupa võib suunata tolliladustamis- või vabatsooniprotseduurile kooskõlas konkreetseid valdkondi reguleerivate ühenduse õigusaktidega.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse edasised juhud ja tingimused, millal ühenduse kaup suunatakse tolliladustamis- või vabatsooniprotseduurile.

Artikkel 158

Loomaniku ja protseduuri pidaja kohustused

1. Loomanik ja protseduuri pidaja vastutavad järgmiste küsimuste eest:
  - a) tagavad, et ajutisel ladustamisel või tolliladustamisel olevat kaupa ei eemaldata tollijärelevalve alt;
  - b) täidavad ajutisel ladustamisel või tolliladustamisel oleva kauba ladustamisest tulenevaid kohustusi;
  - c) peavad kinni tolliladustamisloas või tollilao pidamise loas sätestatud eritingimustest.
2. Erandina lõikest 1 võib avaliku tollilao puhul loas ette näha, et lõike 1 punktis a või b nimetatud juhtudel vastutab ainult protseduuri pidaja. Sellisel juhul võivad

tolliasutused protseduuri pidajalt nõuda tagatise andmist tekkida võiva tollivõla või muude maksude, eriti kehtivate käibemaksu- ja aktsiisimaksusätetega kooskõlas oleva käibemaksu või aktsiisimaksu tasumise kohta.

3. Protseduuri pidaja vastutab alati nende kohustuste täitmise eest, mis tulenevad kauba suunamisest ajutisele ladustamisele või tolliladustamisele.

Artikkel 159

Tolliprotseduuri lõpetamise tähtaeg

Tähtaeg, mille jooksul kauba suhtes võib kohaldada ladustamisprotseduuri, ei ole piiratud.

Erandjuhtudel võivad tolliasutused siiski sätestada tähtaja ladustamisprotseduuri lõpetamiseks.

2. jagu

Ajutine ladustamine

Artikkel 160

Ajutine ladustamine

1. Kui järgmisi ühenduseväliseid kaupu ei ole deklareeritud muule tolliprotseduurile, peab kauba valdaja need pärast tollile esitamist deklareerima ajutiseks ladustamiseks:
  - a) kaup, mis tuuakse ühenduse tolliterritooriumile, välja arvatud otse vabatsiooni;
  - b) kaup, mis tuuakse vabatssoonist ühenduse tolliterritooriumi muusse osasse;
  - c) kaup, mille puhul välistranspordiprotseduur on lõppenud.

Tollideklaratsioon loetakse esitatuks ja tolliasutuse poolt vastuvõetuks kauba tollile esitamise hetkest.

2. Ajutise ladustamise tollideklaratsiooniks on impordi ülddeklaratsioon.
3. Tolliasutused võivad kauba valdajalt nõuda tagatise andmist tekkida võiva tollivõla või muude maksude, eriti kehtivate käibemaksu- ja aktsiisimaksusätetega kooskõlas oleva käibemaksu või aktsiisimaksu tasumise kohta.
4. Kui kaupa ei saa mingil põhjusel ajutiselt ladustada, võtavad tolliasutused viivitamatult meetmeid olukorra lahendamiseks.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva lõike esimese lõigu rakendamiseks.

Artikkel 161

Ajutisel ladustamisel oleva kauba käitlemine

1. Ajutisel ladustamisel olevat kaupa ladustatakse ainult tolli poolt aktsepteeritud ajutise ladustamise hoiukohas
2. Ajutiselt ladustatud kaubaga võib teha ainult selliseid toiminguid, mis on vajalikud kauba muutmata kujul säilitamiseks, muutmata selle välimust või tehnilisi omadusi, ilma et eelõeldu piiraks artikli 97 lõike 2 kohaldamist.

3. jagu

Tolliladustamine

Artikkel 162

Tollilattu ladustamine

1. Tolliladustamisprotseduurile suunatud ühendusvälist kaupa võib ladustada tolliasutustelt selleks otstarbeks loa saanud ja tolli järelevalve all olevates rajatistes (edaspidi „tollilao“).
2. Loa saanud rajatisi võivad kauba tolliladustamiseks kasutada kõik isikud (avalik tolliladu) või seal võib kaupa ladustada tollilao pidamise loa omanik (eratolliladu).
3. Kui olukord seda nõuab, võib tolliladustamisprotseduurile suunatud kauba ajutiselt tollilaoast välja viia. Selliseks väljaviimiseks (välja arvatud vääramatu jõu puhul) peab tolliasutus eelnevalt loa andma.

Artikkel 163

Ühenduse kaup ja töötlemistoimingud

1. Majandusliku vajaduse korral ja tollijärelevalvet kahjustamata võib tolli tollilao ruumides lubada järgmist:
  - a) ühenduse kauba ladustamist;
  - b) seestöötlemisele või lõppkasutusse suunatud kauba töötlemist vastavalt kõnealuse protseduuri tingimustele.
2. Lõikes 1 nimetatud juhtudel ei peeta kaupa tolliladustamisprotseduuril olevaks.

4. jagu

Vabatsioonid

Artikkel 164

Vabatsioonide loomine

1. Liikmesriigid võivad vabatsone luua ühenduse tolliterritooriumi osades, mis on ülejäänud tolliterritooriumist eraldatud.
Liikmesriik määrab kindlaks iga vabatsiooni piirid ning sisse- ja väljapääsud.
2. Vabatsioonid ümbritsetakse piirdega.
Vabatsioonide piirid ning sisse- ja väljapääsud kuuluvad tollijärelevalve alla.
3. Toll võib kontrollida vabatsiooni sisenevaid või sealt lahkuvaid isikuid ja transpordivahendeid.

Artikkel 165

Ehitised ja toimingud vabatsioonis

1. Ehitiste rajamiseks vabatsioonis peab olema tolli eelnev luba.
2. Kui tollialased õigusaktid ei sätesta teisiti, on vabatsioonis lubatud tööstuse, kaubanduse või teenustega seotud toimingud. Sellistest toimingutest tuleb tollile eelnevalt teatada.
3. Võttes arvesse asjaomase kauba laadi ning tollijärelevalve, turvalisus- või ohutusnõudeid, võib toll lõikes 2 nimetatud toimingute suhtes kehtestada keelde või piiranguid.
4. Isikutel, kes ei suuda tagada tollieeskirjade järgimist, võib toll vabatsioonis tegutsemise keelata.

Artikkel 166

Muud tolliprotseduurid vabatsioonis

1. Ühendusevälist kaupa võib selle vabatsioonis hoidmise ajal lubada vabasse ringlusse või suunata seestöötlemisele või erikasutusse vastavalt kõnealuse protseduuri tingimustele.
2. Lõikes 1 nimetatud juhtudel ei peeta kaupa vabatsiooniprotseduurile suunatuks.

Artikkel 167

Kauba esitamine ja tolliprotseduurile suunamine

1. Vabatsooni toimetatud kaup tuleb esitada tollile ning see peab läbima ettenähtud tolliformaalsused järgmistel juhtudel:
  - a) kui kaup on toodud vabatsooni otse väljastpoolt ühenduse tolliterritooriumi;
  - b) kui kaup on suunatud tolliprotseduurile, mis lõpeb või lõpetatakse kauba suunamisel vabatsooniprotseduurile;
  - c) kui kaup suunatakse vabatsooniprotseduurile, et selle suhtes kehtestataks imporditollimaksude tagasimaksmise või vähendamise otsus;
  - d) kui kauba suhtes võib kohaldada põllumajanduspoliitikameetmeid, mis hõlmavad sellise kauba ekspordi.
2. Kaupa, mis paigutatakse vabatsooni muudel kui lõikes 1 nimetatud tingimustel, ei pea tollile esitama.
3. Kaup loetakse vabatsooniprotseduurile suunatuks selle vabatsooni sisenemise hetkest, kui seda ei ole juba suunatud muule tolliprotseduurile.

Artikkel 168

Vabatsoonis olev ühenduse kaup

1. Ühenduse kaupa võib vabatsooni tuua, seal ladustada, edasi toimetada, kasutada, töödelda ja tarbida. Sellistel juhtudel ei loeta kaupa vabatsooniprotseduurile suunatuks.
2. Asjaomase isiku taotlusel esitab toll sertifikaadi järgmiste kaupade ühenduse staatuse kohta:
  - a) vabatsooni toodav ühenduse kaup;
  - b) ühenduse kaup, mis on vabatsoonis läbinud töötlemistoimingu;
  - c) vabatsoonis vabasse ringlusse lubatud kaup.

Artikkel 169

Ühendusevälise kauba tarbimine või töötlemine

1. Ühendusevälist kaupa võib vabatsoonis tarbida, kasutada või töödelda ainult artiklis 166 sätestatud juhtudel.
2. Kui asjaomane protseduur seda ette näeb, ei välistata käesoleva artikli lõikega 1 sellise kauba kasutamist ega tarbimist, mis lubatakse vabasse ringlusse või imporditakse ajutiselt imporditollimaksudeta või ühise põllumajandus- või

kaubanduspoliitika meetmeid rakendamata, ilma et see piiraks tarnete või pardavarude suhtes kehtivate sätete kohaldamist komisjoni määruse (EÜ) nr 800/1999¹⁸ tähenduses.

Sellise kasutuse või tarbimise juhul ei ole vabasse ringlusse lubamise ega ajutise impordi deklaratsioon nõutav.

Nimetatud tollideklaratsioon on siiski nõutav, kui kauba suhtes kohaldatakse tariifikvoote või tariifilage.

Artikkel 170

Kauba eksport, reeksport ja ühenduse tolliterritoriumi teise osasse viimine

Ilma et see piiraks konkreetseid valdkondi reguleerivate ühenduse õigusaktide kohaldamist, võib vabatsiooni paigutatud kaupa ühenduse tolliterritoriumilt eksportida või reeksportida või viia ühenduse tolliterritoriumi teise osasse.

Ühenduse tolliterritoriumi muudesse osadesse viidud kauba suhtes kohaldatakse artikleid 97–104 *muttais mutandis*.

Artikkel 171

Ühenduse tolliterritoriumi muusse osasse tagasiviidava kauba tollistaatus

1. Kui kaup viiakse vabatssoonist tagasi ühenduse tolliterritoriumi muusse osasse, võib artikli 168 lõikes 2 nimetatud sertifikaati kasutada selle kauba ühenduse staatuse tõendamiseks.
2. Kui kauba ühenduse staatus ei ole lõike 1 kohaselt või muu aktsepteeritud dokumendi alusel tõendatud, loetakse kaup ühenduseväliseks kaubaks.

Eksporditollimaksude ja ekspordilitsentside või kaubandus- või põllumajanduspoliitika raames ettenähtud ekspordimeetmete kohaldamisel loetakse kaup siiski ühenduse kaubaks.

---

¹⁸ EÜT L 102, 17.5.1999, lk 11.

4. PEATÜKK

ERIKASUTUS

1. jagu

Ajutine import

Artikkel 172

Reguleerimisala

1. Ajutise impordi tolliprotseduuri korral võib ühendusevälist kaupa ühenduse tolliterritooriumil kasutada täieliku või osalise tollimaksuvabastusega ja täieliku või osalise aktsiisimaksuvabastusega kehtivate aktsiisimaksusätete alusel ilma nende suhtes kaubanduspoliitilisi meetmeid kohaldamata, kui neid ei kohaldata kauba saabumisel ühenduse tolliterritooriumile või sealt välja viimisel.

Kui kauba suhtes kohaldatakse täielikku tollimaksuvabastust, peab see kehtivate käibemaksusätete alusel olema vabastatud ka impordikäibemaksust.

2. Ajutise impordi tolliprotseduuri võib kohaldada ainult järgmiste tingimuste täitmise korral:
  - a) kaup kavatsetakse reeksportida;
  - b) kaup on mõeldud säilima muutmatul kujul, välja arvatud kasutamisest tingitud loomulik tarbimisväärtuse vähenemine.
  - c) on võimalik tagada tolliprotseduurile suunatud kauba identifitseeritavus, välja arvatud juhul, kui kauba või toimingute laadi silmas pidades on ilmne, et identifitseerimismeetmete puudumine ei too kaasa protseduuri kuritarvitamist või – artiklis 150 nimetatud juhul – kui ekvivalentkauba suhtes ettenähtud tingimuste järgimine on kontrollitav.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras kehtestada erandid käesoleva lõike esimese lõigu punkti a suhtes.

Artikkel 173

Ajavahemik, mille jooksul võib kauba suhtes kohaldada ajutise impordi tolliprotseduuri

1. Tolliasutused määravad ajavahemiku, mille jooksul tuleb kaup, mille suhtes on kohaldatud ajutise impordi tolliprotseduuri, reeksportida või suunata järgmisele tolliprotseduurile. Nimetatud tähtaeg peab olema piisavalt pikk, et saavutada loas märgitud kasutamise eesmärki.
2. Kauba suhtes võib ajutise impordi protseduuri ühel ja samal otstarbel ja sama loaomaniku vastutusel kohaldada maksimaalselt 12 kuud, isegi kui protseduur

lõpetati kauba järgmisele tolliprotseduurile suunamisega ning seejärel kohaldati uuesti ajutise impordi protseduuri.

3. Kui loas märgitud kasutamist ei ole erandkorras võimalik lõigetes 1 ja 2 nimetatud ajavahemiku jooksul saavutada, võib toll loaomaniku taotlusel nimetatud tähtaegu pikendada.

Artikkel 174

Ajutise impordi tolliprotseduuriga hõlmatud olukorrad

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse juhud ja tingimused ajutise impordi tolliprotseduuri kasutamiseks ning täielikuks või osaliseks imporditollimaksudest vabastamiseks.

Meetmeid kehtestades võetakse arvesse rahvusvahelisi lepinguid ning kauba laadi ja kasutust.

Artikkel 175

Imporditollimaksuäär osalise imporditollimaksuvabastusega ajutise impordi korral

1. Osalise imporditollimaksuvabastusega ajutise impordi tolliprotseduurile suunatud kauba imporditollimaksuäär on 3% sellest imporditollimaksust, mis oleks tulnud kaubalt maksta, kui see oleks lubatud vabasse ringlusse päeval, mil see suunati ajutise impordi tolliprotseduurile.

Nimetatud summa makstakse iga kuu või kuu osa eest, mille jooksul kauba suhtes kohaldatakse osalise tollimaksuvabastusega ajutise impordi tolliprotseduuri.

2. Imporditollimaksuäär ei tohi ületada summat, mis oleks makstud, kui kõnealune kaup oleks lubatud vabasse ringlusse päeval, mil see suunati ajutise impordi tolliprotseduurile.

2. jagu

Lõppkasutus

Artikkel 176

Tollijärevalve lõppkasutusprotseduuri korral

1. Lõppkasutusprotseduuri korral lubatakse kaup vabasse ringlusse tollimaksuvabastuse või vähendatud tollimaksuääraga kauba lõppkasutuse tõttu. Kaup jääb tollijärevalve alla.
2. Lõppkasutusprotseduuri korral lõpeb tollijärevalve järgmistel juhtudel:
  - a) kui kaupa on kasutatud tollimaksuvabastuse või vähendatud tollimaksuäära kohaldamise tingimuseks olnud otstarbel;

- b) kui kaup eksporditakse, hävitatakse või loovutatakse riigile,
- c) kui kaupa on kasutatud muul kui tollimaksuvabastuse või vähendatud tollimaksumäära kohaldamise tingimuseks olnud otstarbel ja selle suhtes kohaldatud imporditollimaksud on tasutud.

5. PEATÜKK

TÖÖTLEMINE

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 177

Tulemimäär

Kui tulemimäär ei ole konkreetseid valdkondi reguleerivate ühenduse õigusaktidega kindlaks määratud, määrab toll kas töötlemisprotseduuri käigus läbi viidud toimingu tulemimäära või keskmise tulemimäära või vajaduse korral selle määra arvutamise meetodi.

Tulemimäära või keskmist tulemimäära määrates võetakse aluseks tegelik olukord, milles töötlemistoimingud läbi viiakse. Vajaduse korral võib seda määra hiljem kohandada.

2. jagu

Seestöötlemine

Artikkel 178

Reguleerimisala

1. Ilma et see piiraks artikli 150 kohaldamist, võimaldab seestöötlemise protseduur kasutada ühendusevälist kaupa ühenduse tolliterritooriumil ühe või mitme töötlemistoimingu käigus, ilma et sellele kohaldataks:
  - a) imporditollimakse;
  - b) impordikäibemaksu ja aktsiisimakse vastavalt kehtivatele käibemaksu- ja aktsiisimaksusätetele;
  - c) kaubanduspoliitilisi meetmeid, kui neid ei kohaldata kauba saabumisel ühenduse tolliterritooriumile või sealt välja viimisel.
2. Seestöötlemisprotseduuri võib kasutada kõikidel juhtudel, välja arvatud parandamine, üksnes siis, kui protseduurile suunatud kaup on töödeldud toodetes identifitseeritav, ilma et see piiraks tootmise abivahendite kasutamist.

Artiklis 150 osutatud juhul võib protseduuri kasutada, kui ekvivalentkauba suhtes ettenähtud tingimuste järgimine on kontrollitav.

3. Lisaks lõigetes 1 ja 2 nimetatule kohaldatakse seestöötlemise protseduuri järgmiste kaupade suhtes:
  - a) kaup, mis peab läbima toiminguid, tagamaks selle vastavust vabasse ringlusse lubamisele seatud tehnilistele nõuetele;
  - b) kaup, mis peab vastavalt artiklile 149 läbima tavalisi käitlemistoiminguid.

Artikkel 179

Protseduuri lõpetamise tähtaeg

1. Toll määrab ajavahemiku, mille jooksul tuleb kaup, mille suhtes kohaldatakse seestöötlemise protseduuri, või töödeldud tooted suunata järgmisele tolliprotseduurile, kui neid ei ole hävitatud jäätmeid jätmata.

Ajavahemik algab päevast, mil ühenduseväline kaup suunatakse tolliprotseduurile, ning seda määrates võetakse arvesse töötlemistoimingute läbiviimiseks ja töödeldud toodete järgmisele tolliprotseduurile suunamiseks kuluvat aega.

2. Loaomaniku piisavalt põhjendatud taotluse korral võib toll lõike 1 alusel määratud tähtaega pikendada.

Loas võidakse määrata, et kalendrikuu, kvartali või poolaasta jooksul algav tähtaeg lõpeb vastavalt järgmise kalendrikuu, kvartali või poolaasta viimasel päeval.

3. Vastavalt artikli 150 lõike 2 punktile b toimuva eelneva ekspordi korral määrab toll tähtaja, mille jooksul ühenduseväline kaup tuleb protseduurile deklareerida. Nimetatud tähtaeg algab kuupäevast, mil vastavast ekvivalentkaubast saadud töödeldud toote ekspordideklaratsioon aktsepteeritakse.

Artikkel 180

Lisatöötlemiseks vajalik ajutine reeksport

Kõik või osad seestöötlemise protseduurile suunatud kaubad või töödeldud tooted võib tollilt eelnevalt saadud loa alusel kooskõlas välistöötlemise tingimustega lisatöötlemiseks ajutiselt ühenduse tolliterritooriumilt reeksportida.

3. jagu

Välistöötlemine

Artikkel 181

Reguleerimisala

1. Välistöötlemise protseduuri käigus võib ühenduse kaupa töötlemistoiminguteks ajutiselt ühenduse tolliterritooriumilt välja viia. Sellisest kaubast saadava töödeldud

toote võib lubada vabasse ringlusse täieliku või osalise imporditollimaksuvabastusega.

2. Välistöötlemise protseduurile ei või suunata järgmisi ühenduse kaupu:
  - a) kaupa, mille eksport toob kaasa imporditollimaksude tagasimaksmise või nende vähendamise;
  - b) kaupa, mis enne eksportimist lubati lõppkasutuse tõttu vabasse ringlusse tollimaksuta või vähendatud maksumääraga, kui kõnealust lõppkasutuseesmärki ei ole täidetud, välja arvatud juhul, kui kaupa tuleb parandada.
  - c) kaupa, mille eksport toob kaasa eksporditoetuste maksmise;
  - d) kaupa, millele antakse ekspordi tõttu ühise põllumajanduspoliitika raames muud finantssoodustust kui punktis c nimetatud eksporditoetus.
3. Kui loa omanik deklareerib töödeldud toote vabasse ringlusse lubamiseks, antakse tema nõudmisel kaubale lõikes 1 nimetatud täielik või osaline imporditollimaksuvabastus.
4. Artiklitega 182 ja 183 reguleerimata juhtudel ning väärtuselise tollimaksu korral arvutatakse imporditollimaksu määr väljaspool ühenduse tolliterritooriumi läbi viidud töötlemistoimingute kulude alusel.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse selliste arvutuste tegemise eeskirjad ning eeskirjad koguseliste tollimaksude kohaldamise puhuks.
5. Toll määrab ajavahemiku, mille jooksul tuleb ajutiselt eksporditud kaup töödeldud tootena ühenduse tolliterritooriumile reimportida ning vabasse ringlusse lubada, et neid saaks täielikult või osaliselt imporditollimaksudest vabastada. Loa omaniku piisavalt põhjendatud taotluse korral võib toll tähtaega pikendada.

Artikkel 182

Parandatud kaup

1. Kui tollile on tõendatud, et kaup parandati tasuta lepingulise või seadusjärgse garantiikohustuse või tootmisdefekti tõttu, võib selle imporditollimaksust täielikult vabastada.
2. Kui tootmisdefekti võeti arvesse ajal, kui kõnealune kaup esimest korda vabasse ringlusse lubati, siis lõiget 1 ei kohaldata.

Artikkel 183

Standardvahetussüsteem

1. Standardvahetussüsteem võimaldab kooskõlas lõigetega 2–5 asendada töödeldud toote imporditud tootega (edaspidi „asendustooide“).
2. Toll lubab standardvahetussüsteemi kasutada, kui töötlemistoiming hõlmab muu ühenduse kauba parandamist peale ühise põllumajanduspoliitika meetmete alla kuuluva ühenduse kauba ja teatava põllumajandustoodete töötlemisel saadud kauba, mille suhtes kehtib erikord.
3. Asendustootel peab olema sama kaheksakohaline kombineeritud nomenklatuuri kood, sama kaubanduslik kvaliteet ja samad tehnilised omadused kui defektiga kaubal, kui viimast oleks parandatud.
4. Kui defektiga kaupa on enne eksportimist kasutatud, peab ka asendustooide olema vastavalt kasutatud.

Toll loobub esimeses lõigus esitatud nõudmistest, kui asendustooide on tarnitud tasuta kas lepingulise või seadusjärgse garantiikohustuse või tootmisdefekti tõttu.
5. Töödeldud toodete suhtes kohaldatavaid sätteid kohaldatakse ka asendustoodete suhtes.

Artikkel 184

Asendustoodete eelnev import

1. Toll lubab enda poolt ettenähtud tingimustel importida asendustooideid enne defektiga kauba eksportimist.

Asendustooide eelneva impordi korral tuleb esitada tagatis sellise imporditollimaksumäära tasumise kohta, mis tuleks maksta, kui defektiga kaupa ei eksporditaks lõikes 2 ettenähtud viisil.
2. Defektiga kaup tuleb eksportida kahe kuu jooksul arvestades kuupäevast, kui toll aktsepteerib asendustooide vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni.
3. Kui defektiga kaupa ei saa erandliku olukorra tõttu lõikes 2 nimetatud ajavahemiku jooksul eksportida, võib toll asjaomase isiku taotlusel nimetatud tähtaega pikendada.

VIII JAOTIS

KAUBA VÄLJAVIIMINE ÜHENDUSE TOLLITERRITOORIUMILT

1. PEATÜKK

TOLLITERRITOORIUMILT VÄLJAVIIDAV KAUP

Artikkel 185

Väljaveoelne deklaratsiooni esitamise kohustus

1. Ühenduse tolliterritooriumilt väljaviidava kauba kohta tuleb enne selle ühenduse tolliterritooriumilt väljaviimist esitada või teha pädevale tolliasutusele kättesaadavaks väljaveoelne deklaratsioon.

Esimest lõiku ei kohaldata siiski kauba suhtes, mida on veetud läbi ühenduse tolliterritooriumi territoriaalvete või õhuteed pidi ilma sellel territooriumil peatumata.

2. Kui nõutakse tollideklaratsiooni või kooskõlas artikliga 189 reeksporditeatise esitamist, on selliseks deklaratsiooniks või teatiseks väljaveoelne deklaratsioon.

Kui tollideklaratsiooni ega reeksporditeatist ei nõuta, esitatakse väljaveoelne deklaratsioonina artiklis 190 osutatud ekspordi ülddeklaratsioon.

3. Väljaveoelne deklaratsioon peab sisaldama vähemalt ekspordi ülddeklaratsioonis nõutavaid andmeid.

Artikkel 186

Meetmed teatavate üksikasjade kindlasksmääramiseks

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed järgmise suhtes:

- a) juhud ja tingimused, mille korral ühenduse tolliterritooriumilt väljaviidava kauba puhul ei pea väljaveoelset deklaratsiooni esitama;
- b) tingimused, mille alusel võib loobuda väljaveoelne deklaratsiooni nõudest või võib seda kohandada;
- c) tähtaeg, milleks väljaveoelne deklaratsioon tuleb esitada või kättesaadavaks teha enne kauba väljaviimist ühenduse tolliterritooriumilt;
- d) punktis c osutatud tähtaja suhtes tehtavad erandid ja muutused;
- e) pädeva tolliasutuse kindlaksmääramine, millele väljaveoelne deklaratsioon tuleb esitada või kättesaadavaks teha ning kus viiakse läbi riskianalüüs ja riskipõhine ekspordi- ja väljaveokontroll;

Nimetatud meetmete vastuvõtmisel tuleb arvestada järgmist:

- a) erilisi asjaolusid;
- b) nimetatud meetmete kohaldamist teatavate kaubavedude, transpordiliikide või ettevõtjate suhtes;
- c) rahvusvahelisi lepinguid, millega sätestatakse konkreetsed julgeolekumeetmed.

Artikkel 187

Tolliformaalsused ja tollijärevalve

1. Ühenduse tolliterritooriumilt väljaviidava kauba suhtes kohaldatakse väljaveoformaalsusi, mis vajaduse korral hõlmavad järgmist:
  - a) imporditollimaksude tagasimaksmist või vähendamist või eksporditoetuste maksmist;
  - b) eksporditollimaksude sissenõudmist;
  - c) kehtivate käibemaksu- ja aktsiisimaksusätetega seotud formaalsusi;
  - d) keeldude ja piirangute kohaldamist, mis on õigustatud kõlbluse, avaliku korra või julgeoleku seisukohalt, inimeste, loomade või taimede elu ja tervise kaitsmiseks, kunstilise, ajaloolise või arheoloogilise väärtusega rahvusliku rikkuse kaitsmiseks, kalavarude kaitse ja majandamise meetmete rakendamiseks või tööstus- ja kaubandusomandi kaitsmiseks, sealhulgas ühendusest väljaviidavate narkootikumide lähteainete, võltsitud kauba ja sularaha kontrolliks.
2. Ühenduse tolliterritooriumilt väljaviidav kaup kuulub tollijärevalve alla ning toll võib seda kontrollida.

Vajaduse korral võib toll määrata marsruudi, mida tuleb kauba ühenduse tolliterritooriumilt väljaviimiseks kasutada.
3. Kauba vabastamine väljaviimiseks toimub tingimusel, et asjaomane kaup viiakse ühenduse tolliterritooriumilt välja samas seisukorras, kui see oli väljaveoeelse deklaratsiooni aktsepteerimise ajal.
4. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 rakendamiseks.

2. PEATÜKK

EKSPORT

Artikkel 188

Ühenduse kaup

Ühenduse tolliterritooriumilt väljaviidava kauba suhtes kohaldatakse ekspordiprotseduuri.

Esimene lõik ei kehti järgmiste kaupade suhtes:

- a) kaup, mille suhtes kohaldatakse lõppkasutus- või välistöötlemisprotseduuri;
- b) kaup, mis on suunatud välistransiiti või viiakse ühenduse tolliterritooriumilt artikli 109 alusel ajutiselt välja.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse lõppkasutusse või välistöötlusprotseduurile suunatud kauba suhtes kohaldatavad ekspordiformaalsused.

Artikkel 189

Ühenduseväline kaup

1. Ühenduse tolliterritooriumilt väljaviidava ühendusevälise kauba kohta tuleb esitada pädevale tolliasutusele reeksporditeatis ning täita väljaveoformaalsused.
2. Reeksporditeatise suhtes kohaldatakse artikleid 110–124 *mutatis mutandis*.
3. Lõiget 1 ei kohaldata järgmiste kaupade suhtes:
  - a) välistransiidiprotseduurile suunatud kaup, mis läbib peatumata ühenduse tolliterritooriumi;
  - b) kaup, mille ümberlaadimine toimub vabatsoonis või mis eksporditakse otse vabatsoonist;
  - c) ajutisel ladustamisel olev kaup, mis eksporditakse otse ajutiseks ladustamiseks aktsepteeritud hoidlast.

Artikkel 190

Ekspordi ülddeklaratsioon

1. Kui ühenduse tolliterritooriumilt väljaviidava kauba kohta reeksporditeatist ei nõuta, tuleb vastavalt artiklile 185 esitada pädevale tolliasutusele ekspordi ülddeklaratsioon.

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse ühine andmekogum ja ekspordi ülddeklaratsiooni vorm, mis sisaldab peamiselt turvalisuse ja julgeoleku eesmärgil, riskianalüüsiks ja tollikontrolli nõuetekohaseks kohaldamiseks vajalikke andmeid, kasutades selleks vajaduse korral rahvusvahelisi standardeid ja kaubandustavasid.

2. Ekspordi ülddeklaratsiooni tegemiseks kasutatakse elektroonilise andmetöötluse vahendeid. Kaubandus-, sadama- või transpordialaseid andmeid võib kasutada tingimusel, et need sisaldavad ekspordi ülddeklaratsiooni jaoks vajalikke üksikasju.

Toll võib erandolukorras aktsepteerida paber kandjal ülddeklaratsioone tingimusel, et nende puhul kohaldatakse sama riskijuhtimise taset kui elektroonilise andmetöötluse

vahenditega tehtud ekspordi ülddeklaratsioonide puhul ning on võimalik täita muude tolliasutustega peetava andmeside nõudeid.

3. Ekspordi ülddeklaratsiooni peab esitama üks järgmistest isikutest:
  - a) isik, kes viib kauba ühenduse tolliterritooriumilt välja või vastutab selle väljaviimise eest;
  - b) eksportija või kaubasaatja või muu isik, kelle nimel või kelle eest punktis a osutatud isik tegutseb;
  - c) mis tahes isik, kes esitab või laseb esitada kõnealuse kauba pädevale tolliasutusele.

Artikkel 191

Ekspordi ülddeklaratsiooni muutmine

Ekspordi ülddeklaratsiooni esitanud isikul lubatakse tema taotlusel muuta ühte või mitut deklaratsiooni üksikasja pärast selle esitamist.

Muudatusi ei ole siiski enam võimalik teha pärast järgmisi toiminguid:

- a) toll on ülddeklaratsiooni esitanud isikule teatanud, et kaupa kavatsetakse kontrollida;
- b) toll on tuvastanud, et kõnealused andmed on ebaõiged;
- c) toll on juba andnud loa kauba väljaviimiseks.

Komisjon võib artikli 196 lõikes 2 osutatud korras võtta meetmed, millega sätestatakse erandid käesoleva artikli teise lõigu punktist c.

3. PEATÜKK

TOLLIMAKSUDEST VABASTAMINE

Artikkel 192

Ajutine eksport

1. Ühenduse kaupa võib ühenduse tolliterritooriumilt ajutiselt eksportida ja reimpordi korral tollimaksudest vabastada.
2. Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed käesoleva artikli lõike 1 rakendamiseks.

Artikkel 193

Eksporditollimaksudest vabastamine erandlikel asjaoludel

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 2 sätestatud korras meetmed, millega sätestatakse juhtumid ja tingimused, mille puhul kaup vabastatakse eksporditollimaksudest ekspordiga seotud erandlike asjaolude tõttu.

Meetmeid kehtestades võetakse arvesse rahvusvahelisi lepinguid, asjaomase isiku staatust ning kauba laadi.

IX JAOTIS

TOLLISEADUSTIKU KOMITEE JA LÕPPSÄTTED

1. PEATÜKK

TOLLISEADUSTIKU KOMITEE

Artikkel 194

Edasised rakendusmeetmed

Lisaks käesolevas seadustikus nimetatud rakendusmeetmetele võtab komisjon artikli 196 lõikes 2 osutatud korras meetmed, millega sätestatakse:

- a) liikmesriikide tollisüsteemide koostalitlusvõimet käsitlevad eeskirjad ja standardid, mille eesmärk on parandada elektroonilisel andmesidel põhinevat koostööd tolliasutuste endi vahel ning tolliasutuste ja ettevõtjate vahel;
- b) juhtumid ja tingimused, mille puhul komisjon võib teha otsuseid, millega liikmesriigilt nõutakse otsuse tühistamist või muutmist;
- c) vajaduse korral muud rakendusmeetmed, sealhulgas meetmed, millega ühendus võtab endale kohustusi seoses rahvusvaheliste lepingutega, milles nõutakse tolliseadustiku sätete kohandamist.

Artikkel 195

Selgitavad märkused ja suunised

Komisjon võtab artikli 196 lõikes 3 osutatud korras vastu:

- a) käesoleva seadustiku, selle rakendussätete ja artiklis 42 nimetatud päritolureeglite selgitavad märkused;
- b) käesoleva tolliseadustiku ja muude tollialaste õigusaktide ühendust hõlmavat tõlgendust käsitlevad suunised.

Artikkel 196

Komitee

1. Komisjoni abistab tolliseadustiku komitee, edaspidi "komitee".
2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtjaks kehtestatakse üks kuu.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 3 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatud.
4. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 197

Muud küsimused

Komitee võib läbi vaadata kõik käesoleva tolliseadustikuga või selle rakendamiseks võetud meetmetega seotud küsimused, mille selle esimees kas komisjoni algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel tõstatab, ja mis käsitlevad eelkõige:

- a) tollialaste õigusaktide kohaldamisega seotud probleeme;
- b) komisjoni seisukohti tollialaseid õigusakte käsitlevate rahvusvaheliste lepingute alusel loodud komiteedes, töögruppides ja komisjonides.

2. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 198

Kehtetuks tunnistamine

Määrused (EMÜ) nr 918/83, (EMÜ) nr 3925/91, (EMÜ) nr 2913/92, (EMÜ) nr 82/2001 ja (EÜ) nr 1207/2001 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrustele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 199

Tollisanktsioone käsitlevad aruanded

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile [hiljemalt kaks kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] kooskõlas artikliga 22 kehtivad riiklikud sätted ja teatavad viivitamatult kõigist järgnevatest muudatustest nende kohta.
2. Iga kalendriaasta lõpul saadavad liikmesriigid komisjonile aruande artikli 22 kohaldamise kohta komisjoni poolt nõutavate täpsustuste kohaselt.

Artikkel 200

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Koostatud

*Euroopa Parlamendi nimel – Nõukogu nimel
president – eesistuja*

LISA

Vastavustabel 1: Uus määrus > määrus (EMÜ) nr 2913/92			
Uus artikkel	Artikkel määruses (EMÜ) nr 2913/92	Uus artikkel	Artikkel määruses (EMÜ) nr 2913/92
1	uus	47	uus
2	2	48	uus
3	3	49	201
4	1, 4	50	216
5	uus + 15	51	202, 203, ex 204, 206
6	uus	52	artikli 143 lõige 2, ex 144, 208
7	uus	53	209
8	11	54	210, 211
9	14+ rakendusmääruse art 199	55	212
10	uus	56	213
11	artikli 5 lõiked 1, 2 ja 3	57	121, 122, ex 144, 214
12	artikli 5 lõige 4	58	112, 121, 122, 135, 136, ex 144, 178
13	uus	59	uus
14	artikli 5a lõige 1	60	artikli 215 lõiked 1, 2 ja 4
15	artikli 5a lõige 2	61	189, 191
16	artikli 5a lõige 2	62	artikli 192 lõige 1
17	6, 7, ex 10	63	190, artikli 192 lõige 2
18	ex 250	64	193, 194, 197
19	8	65	196
20	9	66	195
21	12	67	artikli 94 lõiked 1–4
22	uus	68	artikli 94 lõiked 5, 6 ja 7
23	246	69	198
24	243	70	199
25	244	71	215(3), 217
26	245	72	artikli 221 lõiked 1 ja 2
27	13	73	artikli 221 lõiked 3 ja 4
28	uus	74	217, artikli 220 lõike 2 punktid a ja c
29	ex 78	75	218, artikli 219 lõige 2 ja artikli 220 lõige 1
30	Määrus nr 3925/91	76	uus
31	16	77	222
32	artikli 11 lõige 2	78	223, 231
33	18, 35	79	224, 225, 226
34	17	80	227
35	19	81	228
36	artikli 20 lõiked 1–5, 21	82	229, 230
37	artikli 20 lõige 6	83	232, artikli 214 lõige 3
38	22	84	235, 241, 242
39	23, 24	85	237, 239, 240
40	26	86	236
41	uus	87	238

42	27	88	artikli 220 lõike 2 punkt b, 236
43	28, 36	89	239
44	29, 32,36	90	uus
45	30, artikli 32 lõike 1 punkt e, 33	91	uus
46	31	92	artikli 150 lõige 2, ex 204, 205, 206, 207, 212a, 233, 234

Uus artikkel	Artikkel määruses (EMÜ) nr 2913/92	Uus artikkel	Artikkel määruses (EMÜ) nr 2913/92
93	36a, artikli 36b lõige 1	147	90, 103
94	artikli 36b lõiked 1–4	148	artikli 91 lõige 3, 111
95	artikli 36b lõige 5	149	109, artikli 173 punkt b
96	36c, 45	150	ex 114, ex 115
97	37, 42, artikli 58 lõige 2	151	92, 97, artikli 98 lõige 3, artikli 109 lõige 4, artikli 115 lõige 2, 120, 131, artikli 142 lõige 2, artikli 146 lõige 2, 165
98	artikli 38 lõiked 1–4	152	91
99	artikli 38 lõige 5	153	93, 163, 164
100	39	154	uus
101	40, 41	155	95,96
102	46, 47	156	93
103	48, 49, artikli 58 lõige 1	157	98, 166
104	50	158	101, 102
105	54	159	108,110, 171
106	55	160	50, artikli 51 lõige 2, 53
107	rakendusmääruse artikkel ex 313	161	artikli 51 lõige 1, 52
108	83	162	99,110
109	164	163	106
110	59	164	artikli 167 lõiked 1–3, artikli 168 lõiked 1 ja 2
111	60	165	artikli 167 lõige 4, 172
112	61, ex 77	166	173
113	62, artikli 76 lõike 1 punkt a, 77	167	ex 169, 170
114	63, 67	168	169, ex 170
115	64	169	175
116	65	170	177,181
117	66	171	180
118	68, ex 250	172	137, 139
119	69	173	140
120	70	174	141, 142
121	71, ex 250	175	artikli 143 lõiked 1 ja 2
122	72, ex 250	176	82
123	73	177	119
124	74	178	130, ex 114
125	artikli 76 lõiked 1 ja 4	179	118
126	artikli 76 lõike 1 punkt c	180	123
127	uus	181	145, 146, 149, 150, 151, artikli 153 lõige 2
128	artikli 76 lõiked 2 ja 3	182	152
129	uus	183	154, 155, 156
130	81	184	artikli 154 lõige 4, 157
131	56	185	182a
132	57, 75, artikli 78 lõige 3	186	182b, ex 182c, artikli 161 lõiked

			4 ja 5,
133	ex 182	187	ex 161,162,183
134	uus	188	artikli 161 lõiked 1 ja 2
135	79	189	182, ex. 182c
136	artikli 185 lõige 1	190	ex 182c,182d
137	artikli 185 lõige 2	191	artikli 182d lõige 4
138	186	192	uus
139	187	193	184 + määrus nr 918/83
140	188	194	247, 248
141	184 + määrus nr 918/83	195	uus
142	84	196	247a, 248a
143	85, 86, 87, 88, 94, 95, 100, 104, 116, 117, 132, 133, 138,147, 148	197	249
144	uus	198	251, 252
145	105, artikli 106 lõige 3, 107, 176	199	253
146	89, 92	-	-

Vastavustabel 2: Määrus (EMÜ) nr 2913/92 > uus määrus			
Artikkel määruses nr 2913/92	Uus artikkel	Artikkel määruses nr 2913/92	Uus artikkel
Artikkel 1	4	Artikkel 44	välja jäetud
2	2	45	96
3	3	46	102
4	4	47	102
5	11, 12	48	103
5a	14, 15, 16	49	103
6	17	50	104, 160
7	17	51	160, 161
8	19	52	161
9	20	53	160
10	17	54	105
11	8, 32	55	106
12	21	56	131
13	27	57	103
14	9	58	97, 103
15	5	59	110
16	31	60	111
17	34	61	112
18	33	62	113
19	35	63	114
20	36, 37	64	115
21	36	65	116
22	38	66	117
23	39	67	114
24	39	68	118
25	välja jäetud	69	119
26	40	70	120
27	42	71	121
28	43	72	122
29	44	73	123
30	45	74	124
31	46	75	132
32	44, 45	76	113, 125, 126, 128
33	45	77	112, 113
34	47	78	29
35	33	79	135
36	44	80	välja jäetud
36a	93	81	130
36b	93, 94, 95	82	176
36c	96	83	108
37	97	84	142
38	98, 99	85	143
39	100	86	143
40	101	87	143

41	101	88	143
42	97	89	146
43	välja jäetud	90	147

Artikkel määruses nr 2913/92	Uus artikkel	Artikkel määruses nr 2913/92	Uus artikkel
Artikkel 91	148, 152	Artikkel 141	174
92	146, 151	142	174, 151
93	153, 156	143	53, 175
94	67, 68, 143	144	52, 57, 58
95	143, 155	145	181
96	155	146	151, 181
97	151	147	143
98	151, 157	148	143
99	162	149	181
100	143	150	181
101	158	151	181
102	158	152	92, 182
103	147	153	181
104	143	154	183, 184
105	145	155	183
106	145, 163	156	183
107	145	157	184
108	159	158	välja jäetud
109	149, 151	159	välja jäetud
110	159, 162	160	välja jäetud
111	148	161	186, 187, 188
112	58	162	187
113	välja jäetud	163	153
114	150, 178	164	109, 153
115	150, 151	165	151
116	143	166	157
117	143	167	164, 165
118	179	168	164
119	177	168a	välja jäetud
120	151	169	167, 168
121	57, 58	170	167, 168
122	57, 58	171	159
123	180	172	165
124	välja jäetud	173	149, 166
125	välja jäetud	174	välja jäetud
126	välja jäetud	175	169
127	välja jäetud	176	145
128	välja jäetud	177	170
129	välja jäetud	178	58
130	178	179	välja jäetud
131	151	180	171
132	143	181	170
133	143	182	133, 189
134	välja jäetud	182a	185
135	58	182b	186

136	58	182c	186, 189, 190
137	172	182d	190, 191
138	143	183	187
139	172	184	141, 193
140	173	185	136, 137

Artikkel määruses nr 2913/92	Uus artikkel	Artikkel määruses nr 2913/92	Uus artikkel
Artikkel 186	138	220	74, 75, 88
187	139	221	72, 73
188	140	222	77
189	61	223	78
190	63	224	79
191	61	225	79
192	62, 63	226	79
193	64	227	80
194	64	228	81
195	66	229	82
196	65	230	82
197	64	231	78
198	69	232	83
199	70	233	92
200	välja jäetud	Artikkel 235	84
201	49	236	86, 88
202	51	237	85
203	51	238	87
204	51, 92	239	85, 89
205	92	240	85
206	51, 92	241	84
207	92	242	84
208	52	243	24
209	53	244	25
210	54	245	26
211	54	246	23
212	55	247	194
212a	92	247a	196
213	56	248	194
214	57, 83	248a	196
215	60, 71	249	197
216	50	250	18, 118, 121, 122
217	74	251	198
218	75	252	198
219	75	253	199

Vastavustabel 3: Tühistatud määrus > uus määrus

Endine määrus	Uus artikkel
(EÜ) nr 918/83	Artiklid 141 ja 193
(EÜ) nr 3925/91	Artikkel 30
(EÜ) nr 82/2001	Artikkel 42
(EÜ) nr 1207/2001	Artikkel 42

FINANTSSELGITUS

Poliitikavaldkond: 14 Maksukorraldus ja tolliliit

Meede: 1404 Tollipoliitika

MEETME NIMETUS:

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik

1. EELARVEREAD

1.1. Eelarveread (tegevusassigneeringute read ja nendega seonduvad tehnilise ja haldusabi read (endised B.A read)), sh järgmised rubriigid:

- 140402 programm „Toll 2007“
- 14040X programm „Toll 2013“
- 140104X programm „Toll 2013“ – halduskorralduskulud
- Programmi „Toll 2013“ lõplik eelarvestruktuur otsustatakse hilisemas järgus.

1.2. Meetme kestus ja finantsmõju:

- Õiguslik alus kehtib 1. juulist 2007 kuni 31. detsembrini 2013.
- Maksmist jätkatakse pärast 31. detsembrit 2013.

1.3. Eelarve tunnused (*lisage vajadusel lahtreid*):

Eelarverida	Kulu liik		Uus	EFTA osamakse	Taotlejariikide osamaksed	Finants perspektiivi rubriik
14014X	Mittekohustuslik	Liigendatud ¹⁹	JAH	EI	JAH	1a
1401040X	Mittekohustuslik	Liigendamata ²⁰	JAH	EI	JAH	1a

¹⁹ Liigendatud assigneeringud

²⁰ Liigendamata assigneeringud

--	--	--	--	--	--	--

2. ÜLEVAADE VAHENDITEST

2.1. Rahalised vahendid

Ettepaneku tegevuskulud kaetakse aastateks 2006 ja 2007 otsuse „Toll 2007“ juurde kuuluva finantsselgituse alusel. Aastateks 2008 kuni 2013 kaetakse tegevuskulud ühenduse programme „Toll 2013“ ja „Fiscalis 2013“ käsitleva komisjoni teatise juurde kuuluva finantsselgituse alusel, tingimusel et otsus vastu võtta ühenduse tolli tegevuskava („Toll 2013“) heaks kiidetakse.

2.1.1. Ülevaade kulukohustuste assigneeringutest (KA) ja maksete assigneeringutest (MA)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kulu liik	Jaot nr		2007	2008	2009	2010	2011 ja hiljem	Kokku
-----------	---------	--	------	------	------	------	----------------	-------

Tegevuskulud²¹

Kulukohustuste assigneeringud (KA)	6.1	A	1,425	3,875	4,875	5,635	18,290	34,100
Maksete assigneeringud (MA)		B	0,535	1,790	3,525	4,820	23,430	34,100

Võrdlussummasse jäävad halduskulud^{22,23}

Tehniline- ja haldusabi (liigendamata assigneeringud)	6.2.4	C	0	0,485	0,485	0,485	1,455	2,910
---	-------	---	---	-------	-------	-------	-------	-------

VÕRDLUSSUMMA KOKKU

Kulukohustuste assigneeringud		a+c	1,452	4,360	5,360	6,120	19,745	37,010
Maksete assigneeringud		b+c	0,535	2,275	4,010	5,305	24,885	37,010

Võrdlussummast välja jäävad halduskulud²⁴

²¹ Kulud, mis ei kuulu asjaomase jaotise peatüki 14 01 alla.

²² Kulud, mis kuuluvad jaotise 14 artikli 14 01 04 alla.

²³ Halduskulude rida eeldusel, et tegevusi on võimalik asjaomase programmi raames pikendada. Eelarvet on võimalik koostada alles pärast 2006. aastal lõppevat asjaomase teema teostatavusuuringut

²⁴ Peatüki 14 01 alla kuuluvad kulud, mis ei kuulu artiklite 14 01 04 või 14 01 05 alla

Personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneerinud)	6.2.5	D	0,992	1,056	1,056	1,056	3,168	7,328
Võrdlussummast välja jäävad halduskulud, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	6.2.6	E	0,525	0,040	0,040	0,040	0,120	0,765

Meetme soovituslik finantskulu kokku

		2007	2008	2009	2010	2011 ja hiljemr	Kokku
Kulukohustuste assigneeringud KOKKU, sealhulgas personalikulud	a+c+d+e	2,942	5,456	6,456	7,216	23,033	45,103
Maksete assigneeringud KOKKU, sealhulgas personalikulud	b+c+d+e	2,052	3,371	5,106	6,401	28,173	45,103

Kaasfinantseerimise andmed

2.1.2. Kooskõla finantsplaneeringuga

- x Ettepanek vastab olemasolevale finantsplaneeringule

Käesolev määrus on vastavuses komisjoni 2007.–2013. aasta finantsperspektiivi ettepanekutega (KOM (2004)101 (lõplik) (10.2. 2004) ja KOM (2004)487 (lõplik) (14.7.2004)). Ettepanek kuulub alamrubriiki 1a – majanduskasvu ja tööhõivet toetav konkurentsivõime

2.1.3. Finantsmõju tuludele

- x Ettepanek ei mõjuta otseselt tulusid, on siiski võimalus, et see aitab vähendada pettuseohtu ja seeläbi suureneb omavahendite kogumine.

2.2. Täistööajale taandatud personal (sealhulgas ametnikud, ajutine- ja välispersonal) vt üksikasju punktis 6.2.1.

Aastane vajadus	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Personali arv kokku	13	14	14	14	14	14	14

3. TUNNUSJONED JA EESMÄRGID

3.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetav vajadus

Vt oletatava mõju eelhindamise punkti 2.

3.2. Ühenduse meetme lisandväärtus, ettepaneku seotus ja kooskõla muude finantsmeetmetega ning nende võimalik koostoime.

Vt oletatava mõju eelhindamise punkti 2.

3.3. Ettepaneku eesmärgid, oodatavad tulemused ja sellega seonduvad näitajad tegevuspõhise juhtimise raamistiku valdkonnas.

Eesmärgid ja oodatavad tulemused

Eesmärk on vastu võtta määrus, millega luuakse paremini ajakohastatud ja ühtlustatud tolliliitu käsitlev õigusakt. Selle tulemusena tugevneb tolliprotseduuride sooritamise tõhusus.

Näitajad

Tollitöötajate ja ettevõtjate rahulolu tase.

3.4. Rakendusmeetod (soovituslik)

Vt oletatava mõju eelhindamise punkti 6.1.

4. JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

4.1. Järelevalvesüsteem

Kavandatava ajakohastatud tolliseadustiku kohaselt võetavate meetmete kuuluvad järelevalve toimub programmide „Toll 2007“ ja „Toll 2013“ raames.

Tolliasutused saadavad komisjonile kõik andmed, mida on vaja järelevalvearuannete võimalikult tõhusaks koostamiseks.

4.2. Kuidas korraldatakse tulemuste ja mõju järelevalvet ja hindamist?

4.2.1. Eelhindamine

Vt oletatava mõju eelhindamist.

4.2.2. Vahe-/järelhindamise järel võetavad meetmed (varasematest sarnastest kogemustest õpitu)

Programmi „Toll 2007“ vahehindamine ei ole veel lõppenud (see on kavandatud 2005. aasta lõpuks). Siiski võetakse arvesse tolliseadustikku käsitlevaid kõnealuse hindamise tulemusi edasisel elektroonilise tolli strateegia rakendamisel ja neid hinnatakse programmi „Toll 2013“ kavandatava hindamise raames. Tolliseadustiku eelmise muutmise (turvalisust käsitlevad muudatused) hindamise tulemusi võetakse samuti kogemusena arvesse. Tollipoliitika töörühma koosolekul on rakendamise juures juhtiv roll ja kõnealune töörühm võtab saadud kogemusi arvesse, et kavandatud meetmeid paremaks muuta.

4.2.3. Tulevase hindamise tingimused ja sagedus

Ajakohastatud tolliseadustiku ettepaneku tulevasi hindamisi rahastatakse programmi „Toll 2013“ hindamise vahenditest ja need hindamised viiakse omavahel vastavusse.

Tulevaste hindamiste tingimused ja sagedus sõltuvad programmi „Toll 2013“ hindamistest.

5. **PETTUSEVASTASED MEETMED**

Programmi põhitegevustega seonduvad summad esitatakse enne maksmist tavapäraseks kontrollimiseks komisjoni talitustele, võttes arvesse lepingulisi kohustusi ja usaldusväärse finants- ja üldjuhtimise põhimõtteid. Pettusevastased meetmed (kontrollimised, aruanded jne) on ette nähtud kõikides komisjoni ja toetusesaajate vahel sõlmitud lepingutes.

Eespool loetletud ühismeetmed (vahetused, seminarid, töörühmad jne) makstakse programmi „Toll 2007“ ja sellele järgnevate programmide ühismeetmete eelarvest. Ametnike kulud hüvitatakse järgmiselt:

Osalevad riigid hüvitavad oma ametnike reisi- ja elamiskulud programmis ettenähtud ulatuses. Osalevatele riikidele tehakse tegevuse ajal ja rakendamise käiku jälgides vajalikus ulatuses ettemakseid. Osalevad riigid peavad esitama üksikasjalikud tõendid oma kulude kohta ning hoidma alles kõik dokumendid võimaliku kontrollimise puhuks. Muude riikide ametnike või välisorganisatsioonide esindajate reisi- ja elamiskulude või seminaride organiseerimisega seonduvate kulude maksmine toimub otse komisjoni talituste kaudu või riikide kaudu, kellel on selleks nõuetekohased volitused. Pettusevastased tegevused (kontrollimised, aruanded jne) on ette nähtud igas teemakohases lepingus.

Programmi muu tegevusega seonduvad summad on enne maksmist esitatud tavapäraseks kontrollimiseks komisjoni talitustele, võttes arvesse lepingulisi kohustusi ja usaldusväärse finants- ja üldjuhtimise põhimõtteid. Pettusevastased meetmed (kontrollimised, aruanded) jne on ette nähtud kõikides komisjoni ja toetusesaajate vahel sõlmitud lepingutes.

Selleks, et tagada vastavus programmi haldamise finantseeskirjadele, viivad komisjoni finantstalitused läbi kontrollkülastusi liikmesriikidesse.

6. ANDMED VAHENDITE KOHTA

6.1. Ettepaneku eesmärkidega seonduvad finantskulud

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

(Esitada eesmärkide, meetmete ja väljundite nimetused)	Väljundi liik	Keskmise kulu	2007		2008		2009		2010		Aasta 2011 ja hiljem		KOKKU	
			Väljundi arv	Kulud kokku	Väljundi arv	Kulud kokku	Väljundi arv	Kulud kokku	Väljundi arv	Kulud kokku	Väljundi arv	Kulud kokku	Väljundi arv	Kulud kokku
TEGEVUSEESMÄRK nr 1 [1] Ajakohastatud tolliseadustik														
Meede 1 Ühismeetmed.														
Ühismeetmed				0,325		0,375		0,375		0,385		1,165		2,625
TEGEVUSEESMÄRK nr 1 [1] Ajakohastatud tolliseadustik														
Meede 2 Ajakohastatud tolliseadustik														
- 1. väljund	IT-leping			0,600		3,000		3,750		4,500		14,875		26,725
Meede 3 ühine teabevõrk/ühine süsteemiliides														
- 1. väljund	IT-leping			0,500		0,500		0,750		0,750		2,250		4,750
TEGEVUSEESMÄRK nr n														

Eesmärgid kokku														
KULUD KOKKU				1,425		3,875		4,875		5,635		18,290		34,100

6.2. Halduskulud

Personalile ja haldusele kuuluvate vahendite vajadused kaetakse assigneeringutest, mis on eraldatud korraldavale peadirektoraadile iga-aastase jaotusmenetluse raames. Ametikohtade jaotamisel tuleks arvesse võtta ametikohtade lõplikku ümberjaotamist osakondade vahel uute finantsperspektiivide alusel.

6.2.1. Personali arv ja liik

Ametikoht a liigid		Personal, kes tuleb määrata meetme haldamiseks olemasolevaid ja/või täiendavaid vahendeid kasutades (täistööajale taandatud ametikohtade arv)				
		Aasta 2007	Aasta 2008	Aasta 2009	Aasta 2010	Aastad 2011 –2013
Ametnikud või ajutised töötajad ²⁵ (14 01 01)	A*/AD	4	4	4	4	4
	B*, C*/AST	4	4	4	4	4
Artikli 14 01 02 kohaselt rahastatud personal ²⁶		2	3	3	3	3
Artikli 14 01 04/05 kohaselt rahastatud muu personal ²⁷		3	3	3	3	3
KOKKU		13	14	14	14	14

6.2.2. Meetmest tulenevate ülesannete kirjeldus

Õiguslikke ja menetluslikke toiminguid viivad läbi maksukorralduse ja tolliliidu peadirektoraadi tollipoliitika osakonna pädevad üksused. On vaja suurendada personali hulka, et koostada tolliseadustiku rakendussätete õiguslikke tekste ning komiteede ja töörühmade töödokumente. Menetlusekperdid peavad koostama ka vajaminevad üksikasjad uute väljatöötatavate või õiguslike muudatuste tõttu muudetavate infotehnoloogia süsteemide toimimiseks (arvestades elektroonilise tolli ettepanekus esitatut).

²⁵ Võrdlussummast VÄLJA jäävad kulud

²⁶ Võrdlussummast VÄLJA jäävad kulud

²⁷ Võrdlussummasse jäävad kulud

Maksukorralduse ja tolliliidu peadirektoraadi infotehnoloogia osakonda tuleb pidevalt täiendada, et juurutada uusi nõutavaid funktsioone nagu keskne tollivormistus. Kavandatavate muudatuste tõttu on vaja ka ametnikke ning kodanikke koolitada, teavitada ning teavet vahendada. Komisjon peab tagama ka meetmete vastavuse e-valitsuse ja e-Euroopa valdkonna algatustega ning rahvusvaheliste institutsioonide nende meetmetega, mis on võetud süsteemide koostalitusvõime, teadete ning üldiste andmete edastamise parandamiseks. Personali vajatakse ka selleks, et tagada, et koostöö muudes valdkondades (põllumajandus, piirivalve, tervishoid jne), tihti erinevatele tasanditele (ELi, riiklik, piirkondlik tasand) jaotatud pädevustes võimaldab elektrooniliste deklaratsioonide esitamist kõigis tootekategooriates.

Kokku on ametikohti juurde vaja järgmiselt:

	2006	2007	2008
A*	1	1	0
B* /C*	1	1	0
Riiklikud eksperdid	1	1	1
Ekspertid	0	3	0

6.2.3. Personali allikad (kohustuslik)

- x Ametikohad, mis on asendatava või pikendatava programmi raames praegu ette nähtud: 4 praegu selleks tegevuseks eraldatud ametikohta säilivad
- x Ametikohad, mis on aastase poliitilise strateegia/ esialgse eelarveprojekti raames eelnevalt aastaks 2006 ette nähtud: 2 ametikohta
- x Ametikohad, mida tuleb taotleda järgneva aastase poliitilise strateegia/ esialgse eelarveprojekti menetlemise käigus: 2 ametikohta
- Ametikohad, mis tuleb olemasolevaid vahendeid kasutades haldustalituses ümber paigutada (sisesed ümberpaigutused)
- Ametikohad, mida on vaja aastal n, kuigi neid ei ole kõnealuse aasta poliitilise strateegia/ esialgse eelarveprojekti rakendamise raames ette nähtud

6.2.4. Võrdlussummas sisalduvad muud halduskulud (14 01 04/05 – Halduskorralduskulud)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eelarverida	2007	2008	2009	2010	Aasta 2011	KOKKU
(number ja nimetus)	Ja hiljem					
1. Tehniline ja haldusabi (sealhulgas asjaomased personalikulud)						
Täidesaatvad asutused ²⁸	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem
Muu tehniline- ja haldusabi						
- <i>intra muros</i>	0	0,485	0,485	0,485	1,455	2,910
- <i>extra muros</i>	-	-	-	-	-	-
Tehniline- ja haldusabi kokku	0	0,485	0,485	0,485	1,455	2,910

6.2.5. Võrdlussummast välja jäävad personalikulud ja nendega seonduvad kulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Personali liik	2007	2008	2009	2010	Aasta 2011	KOKKU
	ja hiljem					
Ametnikud ja ajutised töötajad (14 01 01)	0,864	0,864	0,864	0,864	2,592	6,048
Artikli 14 01 02 kohaselt rahastatav personal (abiteenistujad, riiklikud eksperdid, lepingulised töötajad jne) (täpsustada eelarverida)	0,182	0,192	0,192	0,192	0,576	1,280
Võrdlussummast VÄLJA jäävad personalikulud ja nendega seonduvad kulud kokku	0,992	1,056	1,056	1,056	3,168	7,328

²⁸ Viidata asjaomase täitevasutuse konkreetsele finantselgitusele.

Arvestus: *Ametnikud ja ajutised töötajad*

Vajaduse korral viidata punktile 6.2.1.

108 000 eurot aastas ametniku/ajutise töötaja kohta

Arvestus: *Artikli 14 01 02 kohaselt rahastatav personal*

Vajaduse korral viidata punktile 6.2.1.

64 000 eurot aastas artikli 14 01 02 kohaselt rahastatvale personalile

Arvestus: *Artikli 14 01 04/05 kohaselt rahastatav personal*

Vajaduse korral viidata punktile 6.2.1.

161 700 eurot aastas artiklite 14 01 04/05 ja 14 01 02 01 kohaselt rahastatavale personalile

6.2.6. Muud võrdlussummast välja jäävad halduskulud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2007	2008	2009	2010	2011-2013	KOKKU
14 01 02 11 01 – Lähetused	0,040	0,040	0,040	0,040	0,120	0,280
14 01 02 11 02 – Koosolekud ja konverentsid	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem
14 01 02 11 03 – Komiteed ²⁹	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem	täidetakse hiljem
14 01 02 11 04 – Uuringud ja konsultatsioonid						
14 01 02 11 05 - Infosüsteemid						

²⁹ Määrata komitee liik ja rühm, kuhu ta kuulub.

2. Muud halduskulud kokku (14 01 02 11)	0,040	0,040	0,040	0,040	0,120	0,280
3. Muud haldusliku iseloomuga kulud (14 01 02 01)	0,485	0	0	0	0	0,485
Võrdlussummast VÄLJA jäävad halduskulud kokku, lisaks personali ja sellega seonduvatele kuludele	0,525	0,040	0,040	0,040	0,120	0,765

Arvestus - *Muud võrdlussummast välja jäävad halduskulud*

1000 eurot lähetuse kohta